

Jaarverslag 2020

SORandstad

1 INHOUDSOPGAVE

1	INHOUDSOPGAVE	2
2	VOORWOORD	6
3	VERSLAG VAN DE TOEZICHTHOUDER	8
3.1	Governance	8
3.2	Samenstelling bestuur	8
3.3	Organisatiestructuur	8
3.4	Uitvoering van het toezicht	8
3.5	Beleidskader en managementstatuut	9
3.6	Externe relaties	9
4	DOELSTELLING EN MISSIE	10
5	IDENTITEIT	11
6	ALGEMEEN	12
6.1	De kernactiviteiten en aantal leerlingen	12
6.2	Het voedingsgebied	13
6.3	Het jaar 2020 – coronacrisis	14
6.4	Algemene speerpunten 2021	14
7	ONDERWIJS EN KWALITEIT VAN DE SCHOLEN	15
7.1	Externe beoordeling door de onderwijsinspectie	15
7.2	Opbrengsten speciaal basisonderwijs	15
7.3	S(B)O de Wijngaard	16
7.3.1	Onderwijsontwikkelingen - terugblik	16
7.3.2	Onderwijsontwikkelingen - vooruitblik	16
7.3.3	Uitstroom van leerlingen	17
7.3.4	Leerresultaten	17
7.3.5	Oudertevredenheid de Wijngaard	18
7.3.6	Leerling enquête de Wijngaard	18
7.3.7	Klachtenregeling	18
7.3.8	Werkdrukmiddelen	19
7.4	S(B)O De Akker – Locatie Sliedrecht	20
7.4.1	Onderwijsontwikkelingen – terugblik	20
7.4.2	Onderwijsontwikkelingen – vooruitblik	20
7.4.3	Uitstroom van leerlingen	21
7.4.4	Leerresultaten	22
7.4.5	Oudertevredenheid de Akker – Sliedrecht	22
7.4.6	Leerling enquête de Akker	23
7.4.7	Klachtenregeling	23
7.4.8	Werkdrukverlichting (Sliedrecht en Werkendam)	23
7.5	S(B)O de Akker - Locatie Werkendam	24
7.5.1	Onderwijsontwikkelingen – terugblik	24
7.5.2	Onderwijsontwikkelingen - vooruitblik	24
7.5.3	Uitstroom van leerlingen	24
7.5.4	Leerresultaten	25

7.5.5	Oudertevredenheid de Akker – Werkendam	26
7.5.6	Leerling enquête locatie Werkendam.....	26
7.5.7	Klachtenregeling.....	26
7.6	S(B)O - ds. N.H. Beversluisschool	27
7.6.1	Onderwijsontwikkelingen - terugblik.....	27
7.6.2	Onderwijsontwikkelingen - vooruitblik.....	27
7.6.3	Uitstroom van leerlingen	28
7.6.4	Leerresultaten	28
7.6.5	Oudertevredenheid	29
7.6.6	Leerling enquête.....	29
7.6.7	Klachtenregeling.....	29
7.7	De Rank – SO en VSO locatie Barendrecht en SO locatie Sliedrecht	30
7.7.1	Onderwijsontwikkelingen voor SO en VSO gezamenlijk (terugblik)	30
7.7.2	Onderwijsontwikkelingen voor SO en VSO gezamenlijk (vooruitblik)	30
7.7.3	Onderwijsontwikkelingen SO (terugblik)	31
7.7.4	Onderwijsontwikkelingen SO (vooruitblik).....	31
7.7.5	Onderwijsontwikkelingen VSO (terugblik)	31
7.7.6	Onderwijsontwikkelingen VSO (vooruitblik)	32
7.7.7	Opbrengsten van het speciaal (voortgezet) onderwijs	32
7.7.8	Resultaten met betrekking tot uitstroom (uitstroomniveau) van het VSO	33
7.7.9	Resultaten met betrekking het didactisch eindniveau bij de uitstroom VSO.....	33
7.7.10	Resultaten met betrekking tot bestendingig:	34
7.7.11	Oudertevredenheid De Rank	34
7.7.12	Klachtenregeling.....	35
7.7.13	Inzet middelen voor werkdrukverlaging.....	35
7.8	Samuëlschool – SO Gedrag.....	36
7.8.1	Onderwijs	36
7.8.2	Onderwijskwaliteit.....	36
7.8.3	Uitstroom	36
7.8.4	Leerresultaten	37
7.8.5	Oudertevredenheid	38
7.8.6	Klachtenregeling.....	38
7.8.7	Middelen werkdrukverlichting	38
7.9	Samuëlschool – (V)SO ZML/EMB	39
7.9.1	Onderwijsontwikkelingen, terug- en vooruitblik.....	39
7.9.2	Uitstroomgegevens.....	40
7.9.3	Oudertevredenheid	41
7.9.4	Leerling tevredenheid en sociale veiligheid	42
7.9.5	Klachtenregeling.....	42
7.9.6	Inzet middelen werkdrukvermindering.....	42
8	PERSONEEL.....	43
8.1	Personeelsontwikkeling.....	43
8.2	Verzuim en vervangingskosten	43

8.3	Toekomstgericht personeelsbeleid	43
8.4	Gesprekkencyclus.....	44
8.5	ARBO	44
8.6	Personeelstevredenheidsonderzoeken	44
9	AMBULANTE BEGELEIDING (dienstencentrum).....	47
9.1	Doelstelling en missie	47
9.2	Personeelsontwikkelingen	47
9.3	Uitgevoerde werkzaamheden	47
9.4	Klanttevredenheid van de AB dienst in 2018-2019	48
9.5	Ontwikkelingen	48
10	Verantwoording financiën Speciaal Onderwijs Randstad SO	49
10.1	Realisatie staat van baten en lasten en balans	49
10.1.1	Staat van baten en lasten	49
10.1.2	Balans	51
10.2	Financieel beleid	52
10.2.1	Treasury	52
10.2.2	Allocatie middelen.....	52
10.2.3	Risico's en risicobeheersing	52
10.2.4	Belangrijkste risico's en onzekerheden	53
10.2.5	Beheersing van de risico's.....	53
10.3	Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	53
10.3.1	Leerlingen	53
10.3.2	Inzet.....	54
10.3.3	Staat van baten en lasten – begroting.....	54
10.3.4	Balans – begroting.....	55
10.4	Financiële positie	55
10.4.1	Kengetallen	55
10.4.2	Signaleringswaarde	56
10.4.3	Reservepositie.....	56
11	HUISVESTING.....	57
11.1	Historie voor huidige situatie.....	57
11.2	Verslagjaar 2020	57
12	JAARVERSLAG (G)MR 2020.....	58
12.1	Inleiding.....	58
12.2	Vergaderingen GMR.....	58
12.3	Betrokkenheid GMR wervingsproces directeur-bestuurder.....	58
12.4	Schooltijden scholen Gouda	58
13	BIJLAGE 1 VERANTWOORDING BESTEDING PRESTATIEBOX	59
13.1	Ambities gericht op opbrengstgericht werken	59
13.1.1	Ambitie 2: Scholen werken opbrengstgericht.....	59
13.1.2	Ambitie 7: Scholen maken hun opbrengsten transparant	59
13.2	Ambities gericht op professionalisering	59
13.2.1	Ambitie 8: De bekwaamheid van leraren in afstemmen op verschillen in de klas is op orde.....	59

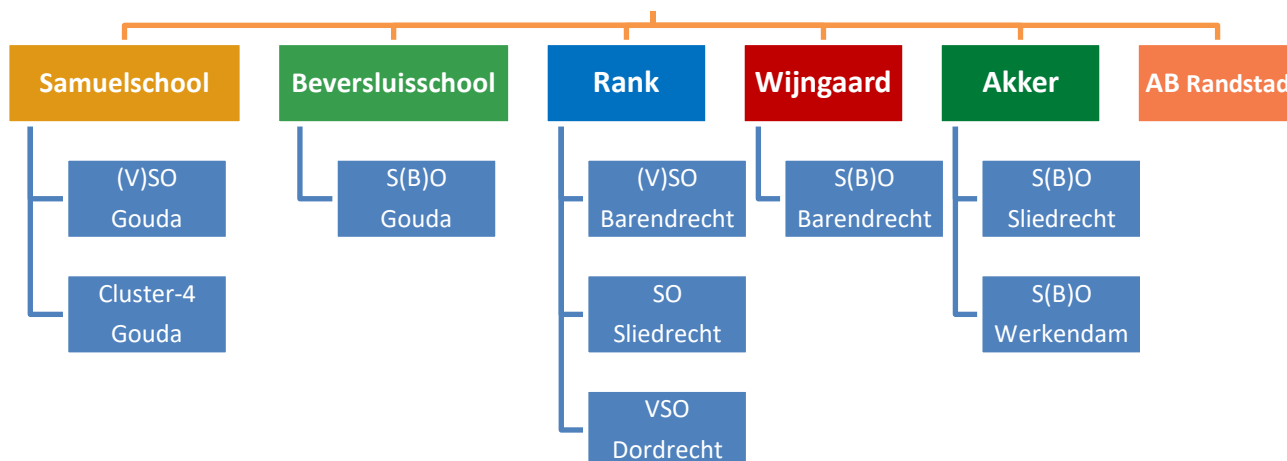
13.2.2	Ambitie 9: De bekwaamheid van leraren mbt opbrengstgericht werken is op orde	59
13.2.3	Ambitie 11: Scholen voeren een goed en effectief HRM-beleid	59
13.2.4	Ambitie 12: Verbetering begeleiding en ondersteuning beginnende leraren	59
13.2.5	Ambitie 13: Schoolleiders voldoen aan geactualiseerde bekwaamheidseisen.....	60
14	Bijlage 2 overzicht giften 2020	61
15	Colofon.....	62

2 VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag 2020 van de Stichting Reformatorisch Speciaal Onderwijs Randstad. Per 1 augustus 2019 is de Stichting voor Speciaal onderwijs op Reformatorische grondslag regio Zuid-Holland-Zuid gefuseerd met De Stichting voor Christelijk (Voortgezet) Speciaal Onderwijs op Reformatorische Grondslag voor Gouda en omstreken. Dit betreft voornamelijk een bestuurlijke fusie.

Binnen de stichting vallen vijf scholen voor speciaal(basis)onderwijs, met negen locaties, die onderwijs geven aan kinderen waarbij het leren en ontwikkelen niet vanzelf gaat. Dit betreffen de volgende scholen en locaties: V(S)O de Rank (Barendrecht, Sliedrecht en Dordrecht), V(S)O Samuelschool (Gouda), S(B)O Beversluisschool (Gouda), S(B)O de Wijngaard (Barendrecht) en S(B)O de Akker (Sliedrecht en Werkendam). Daarnaast is ook een dienstencentrum voor ambulante begeleiding.

SORandstad

(V)SO – (Voortgezet) Speciaal Onderwijs

S(B)O – Speciaal Basis Onderwijs

AB – Ambulante begeleiding

De vijf **blaadjes** in hun specifieke **kleuren** symboliseren de vijf scholen. Blaadjes zijn het teken van groei en ontwikkeling. Binnen de blaadjes is een pad aangegeven dat je samen kunt bewandelen.

De **gestippelde hoek** verwijst naar de Hoeksteen waar in de Bijbel over wordt gesproken. Het fundament waarop we ons onderwijs bouwen.

De **stippellijn** geeft iets weer van een richtlijn, niet volledig afgekaderd. Ruimte voor mogelijkheden en ontwikkelingen. De lijn zorgt wel voor verbinding tussen de scholen.

In de jaarverslag wordt verantwoording afgelegd van het onderwijs dat in het jaar 2020 is gegeven. Dit is de kern van onze stichting, vandaar dat we dit per locatie vrij uitgebreid weergegeven. Daarnaast leest u over de ontwikkelingen die er waren en die we willen gaan. Vanuit de kernwaarden voor het toezicht houden, besturen en leidinggeven doen we ons dagelijks werk. Deze kernwaarden geven richting aan ons dagelijks handelen.

Onze vijf kernwaarden zijn: **Verbondenheid, dienend leiderschap, (resultaat)verantwoordelijkheid, eigenaarschap en bekwaamheid.**

Het jaar 2020 was een bijzonder jaar in deze wereld. Wekenlang waren de scholen dicht vanwege de coronapandemie. Dit heeft veel gevraagd van de organisatie, met name van het personeel. Op alle mogelijke manieren is uitvoering gegeven aan het onderwijs en het onderhouden van de contacten met de kinderen tijdens de schoolsluitingen. Ook op onze scholen zijn we geconfronteerd met besmettingen, tegelijk zijn wij dankbaar dat dit in beperkte mate het geval is geweest.

Op bestuurlijk vlak was het jaar 2020 een jaar van verder bouwen. Dit jaar zou in het teken staan van het vertrek van één van de directeur-bestuurders vanwege vervroegd pensioen. Vanwege de corona pandemie heeft dhr. Voorthuizen besloten om zijn vertrek een jaar uit te stellen. Een besluit waar het bestuur en de organisatie hem bijzonder dankbaar voor zijn. Najaar 2020 is de werving opnieuw gestart en kon, na een zorgvuldig traject, worden overgegaan tot een benoeming van een nieuwe directeur-bestuurder (fulltime per 1 augustus 2021).

Alle scholen hebben te maken met (lichte) groei van aantal leerlingen, maar forse groei van de toenemende ondersteuningsvraag. Met de daarbij behorende knelpunten in de huisvesting. Dat vraagt veel inzet van alle personeelsleden. Iedereen ervaart dat vanuit zijn eigen rol, taak en verantwoordelijkheid. Tegelijkertijd is er een enorme gedrevenheid om alle kinderen te helpen in hun ontwikkeling.

We zijn dankbaar dat we dagelijks, ondanks de bijzondere omstandigheden in 2020, onderwijs hebben kunnen geven aan kwetsbare kinderen. Zelfs in de tijden dat de scholen gesloten moesten worden. Kinderen waarbij leren en ontwikkelen niet vanzelf gaat het. Al dit werk hebben we kunnen doen door Gods genadige goedheid. Hij gaf mogelijkheden, gezondheid, middelen en kracht om elke dag weer uit en met liefde de kinderen te ontmoeten. Hen te wijzen op de Almachtige Schepper en Onderhouder van ons leven. Vanuit zijn ondoorgrondelijke liefde voor zondaren kwam Zijn Zoon naar deze aarde om de straf te dragen die wij verdienen. Hij zal niet laten varen wat Zijn hand is begonnen.

Zijn trouw is groot. Vanuit het geloof in een Almachtige God, de liefde voor de kinderen en de getrouwe God in de hemel en de hoop die in ons is door te zien op Hem die alles regeert, is het ons gegeven om dit werk in vrijheid te kunnen doen.

De HEER verlost en spaart
Zijn volk, dat op Zijn hulp vertrouwt.
Het zal, door Hem in gunst beschouwd,
Niet schuldig zijn verklaard.

Het bestuur van de stichting reformatorisch speciaal onderwijs Randstad,

Mede namens het voltallige bestuur,

J.F. Voorthuizen en M.W. Aarnoudse, directeur-bestuurders

3 VERSLAG VAN DE TOEZICHTHOUDER

3.1 Governance

De rechtspersoon wordt gevormd door een stichting. Het dagelijks bestuur is in handen van de directeur-bestuurders. Zij zijn lid van het bestuur en hebben een aantal omschreven bestuurlijke bevoegdheden. Beide directeur-bestuurders zijn voor deze functie in deeltijd. Naast hun functie als directeur-bestuurder zijn ze ook directeur van één van de scholen. De overige vijf leden vormen het toezichthoudend deel van het bestuur. Het algemeen bestuur stelt de beleidskaders op hoofdlijnen vast en houdt toezicht op de directeur-bestuurders. De stichting is aangesloten bij de PO-raad en hanteert de code goed bestuur. Er zijn geen afwijkingen van de code die toegelicht dienen te worden.

Voor de bestuursleden is een vergoedingsregeling vastgesteld. In de WNT-verantwoording zoals deze is opgenomen in de jaarrekening worden de uitgekeerde vergoedingen verantwoord. De vergoeding van de directeur-bestuurders maakt geen deel uit van deze vergoedingsregeling, zij worden bezoldigd in overeenstemming met de cao primair onderwijs.

3.2 Samenstelling bestuur

Het toezichthoudend deel van het bestuur bestaat op 31 december 2019 uit de volgende personen:

Naam bestuurslid	Soort functie	Organisatie
G.J. de Jong	Hoofdfunctie	Directeur - partner Van Ree Accountants
	Nevenfunctie(s)	Toezi chthoudend bestuurslid Stichting Reformatorisch speciaal onderwijs Randstad (Vergoeding) Toezi chthoudend bestuurslid Stichting Kerkelijk Geldverkeer (onbezoldigd)
J. Lindner-Roza	Hoofdfunctie	Thuis, niet werkend buitenshuis
	Nevenfunctie(s)	Psychopastoraal hulpverlener (onbetaald) Toezi chthoudend bestuurslid Stichting Reformatorisch speciaal onderwijs Randstad (Vergoeding)
E. Seip	Hoofdfunctie	Inspecteur Toezicht en handhaving bij omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (3 dagen) Bouwkundig Adviesburo Seip (2 dagen)
	Nevenfunctie(s)	Lid bouw- onderhoudscommissie Zuiderhavenkerk Barendrecht (onbetaald) Toezi chthoudend bestuurslid Stichting Reformatorisch speciaal onderwijs Randstad (Vergoeding)
L.G. Verdouw	Hoofdfunctie	Sectordirecteur havo en vwo onderbouw - Driestar College
	Nevenfunctie(s)	Toezi chthoudend bestuurslid Stichting Reformatorisch speciaal onderwijs Randstad (Vergoeding)
W.J. van Wijngaarden (voorzitter)	Hoofdfunctie	Manager ondersteuningseenheid Noord van SWV PO de Meierij en manager kwaliteitszorg SWV PO en VO de Meierij
	Nevenfunctie(s)	Voorzitter Stichting Reformatorische Peuterspeelzalen Alblasserdam (onbetaald) Toezi chthoudend bestuurslid Stichting Kinderopvang Bommelerwaard (onbetaald) Toezi chthoudend bestuurslid Stichting Reformatorisch speciaal onderwijs Randstad (Vergoeding)

Er is een rooster opgesteld voor het periodiek aftreden van de toezichthoudende bestuursleden. Dit is vastgesteld in de bestuursvergadering van november 2019.

Het uitvoerend bestuur bestaat uit de leden

J.F. Voorthuyzen (SO, extern beleid, financiën en huisvesting)	Hoofdfunctie	Directeur-bestuurder Stichting Reformatorisch speciaal onderwijs Randstad (3 dagen), directeur V(S)O de Rank (2 dagen)
	Nevenfunctie(s)	Vereniging van Erfpachters, voorzitter (onbetaald)
M.W. Aarnoudse (S(B)O, organisatie en personeel)	Hoofdfunctie	Directeur S(B)O de Akker (3 dagen), directeur-bestuurder Stichting Reformatorisch speciaal onderwijs Randstad (2 dagen)
	Nevenfunctie(s)	Lid stuurgroep SAMEN opleiden Driestar

3.3 Organisatiestructuur

Elke school heeft een managementteam wat integraal verantwoordelijk is voor de eigen school. Dit managementteam bestaat uit een directeur en één of meer teamleiders. Eén van de directeur-bestuurders geeft leiding aan de directieuren en zit het directieoverleg voor. De directeur-bestuurders bereiden de bestuursvergaderingen voor en dragen zorg voor de jaarbeleidscyclus. Daarnaast vertegenwoordigen zij de stichting bij de overheid en diverse samenwerkingspartners.

3.4 Uitvoering van het toezicht

Na een bestuurlijke fusie van twee afzonderlijke stichtingen in augustus 2019 was dit het eerste volledige kalenderjaar waarin de stichting actief was.

In dit jaar heeft het bestuur 5 maal vergaderd. Door de corona pandemie heeft één van de vergaderingen online plaatsgevonden. Genoemde pandemie heeft veel aandacht gevraagd van de uitvoerend bestuurders samen met de directieuren en teamleiders. Tijdens de overleggen met de toezichthouder is daar verslag van gedaan.

In het voorjaar van 2020 heeft 1 van de directeur-bestuurders besloten, gezien de situatie, om van zijn in juli 2020 geplande afscheid af te zien en in functie te blijven tot er in het schooljaar 2020-2021 een nieuwe directeur-bestuurder geworven kon

worden. Naast de bestuursvergaderingen is een delegatie van de toezichthouders betrokken geweest bij de sollicitatieprocedure die eind 2020 geleid heeft tot de benoeming van een nieuwe directeur-bestuurder per mei 2021.

Tijdens de besprekingen van de RvT is gesproken over:

- Het besluit tot uitstel werving directeur bestuurder in het voorjaar en het besluit tot benoeming nieuwe directeur-bestuurder aan het einde van het jaar;
- Samenwerking met externe instanties (Berseba, de Hoop, stichting Zorgboeren, Adullam, de Schutse, Distinto) in verband met intensivering van de problematieken;
- De benoeming van DRV als accountant om de jaarrekening en bekostigingsgegevens van 2020 te controleren;
- Werkgroep personeelsbeleid onder leiding van VGS om alle arbeidsvoorwaarden af te stemmen heeft haar taak afgerond;
- De inhoud van de schoolplannen van de afzonderlijke scholen;
- Ruimtegebrek op de scholen, uitbreiding van het gebouw in Sliedrecht en onderzoeken mogelijke integrale huisvesting van onderwijs en zorg in Barendrecht in nauw overleg met de gemeente Barendrecht;
- De begroting van 2021 wordt met een negatief resultaat vastgesteld;
- Functiebeschrijving directeur-bestuurder en managementstatuut;
- Jaarrekening en jaarverslag;
- Aanvraag en toekenning Anbi status;
- Aanpassingen in Treasurystatuut;
- Besluit om aan te melden voor Schatkistbankieren;
- Nieuwe normen m.b.t. vermogenspositie van de stichting;
- Nieuwe code goed bestuur;
- Uitslagen van tevredenheidsonderzoeken van ouders en personeel.

Het bestuur heeft toegezien op de rechtmatige verwerving en de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen van de scholen verkregen op grond van de wet. Daarnaast houdt het bestuur toezicht op de naleving van de wettelijke voorschriften.

Naast het nemen van bestuurlijke besluiten is een belangrijke verantwoordelijkheid het houden van toezicht op de directeur-bestuurders. Een belangrijk middel voor het toezicht is het jaarlijkse beoordelingsgesprek. Jaarlijks wordt middels een vragenlijst het functioneren van toezichthouders en directeur-bestuurder geëvalueerd, waarbij ook de directeuren van de scholen betrokken worden. Er heeft een gezamenlijk gesprek van 2 toezichthouders met de directeur-bestuurders plaatsgevonden.

Elke school/locatie heeft een contactpersoon binnen het bestuur. De contactpersoon onderhoudt het contact met de betreffende school via bezoek, bijwonen vieringen, enz. Op deze manier onderhoudt het bestuur ook rechtstreeks contact met het grondvlak.

3.5 *Beleidskader en managementstatuut*

In het achterliggende jaar is onder leiding van Leeuwendaal het functieprofiel van de directeur-bestuurders herschreven in het kader van een functieweging. Deze actie was van belang gezien de recent samengevoegde besturen tot de huidige Stichting. Tegelijk met het opstellen van het nieuwe functieprofiel is ook het management statuut geüpdatet.

In de laatste bestuursvergadering van 2020 is besloten om in 2021 onder leiding van externen het toezichtskader en het bestuurlijk beleidskader te herijken in combinatie met de nieuwe code Goed bestuur.

3.6 *Externe relaties*

Eén van de directeur-bestuurders participeert in de algemene ledenvergadering voor passend onderwijs in het PO (Berseba) en in die van het VO (RefSVO). Hij vertegenwoordigt de stichting ook in de algemene ledenvergadering van federatie Rijnmond. Voor zover als mogelijk zijn de directeur-bestuurders aanwezig in de bestuurlijke overleggen van de gemeentes waarin de scholen vertegenwoordigd zijn.

4 DOELSTELLING EN MISSIE

De stichting Reformatorisch speciaal Randstad bestaat als nieuwe stichting sinds 1 augustus 2019. Deze stichting komt voort vanuit een bestuurlijke fusie van twee stichtingen voor speciaal(basis) onderwijs. Dit waren:

De stichting voor speciaal onderwijs op reformatorische grondslag regio Zuid-Holland-Zuid die in 1983 opgericht is. Het onderwijs is gestart op 15 december 1986. De stichting had 3 zelfstandige scholen (met 3 nevenlocaties), twee scholen voor speciaal basisonderwijs (De Akker en De Wijngaard) en een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs voor zeer moeilijk lerende kinderen (De Rank).

De Stichting voor Christelijk (Voortgezet) Speciaal Onderwijs op Reformatorische Grondslag voor Gouda en omstreken, te Gouda is opgericht op 23 januari 1987 en had twee scholen onder haar beheer, namelijk de ds. N.H. Beversluisschool voor S(B)O, gesticht in 1989, en met ingang van het schooljaar 2003-2004 de Samuëlschool voor ZML. Sinds 1 oktober 2011 heeft de Samuëlschool ook een afdeling voor SO Gedrag (voorheen Cluster 4).

Doel van de stichting is het realiseren van christelijk onderwijs op reformatorische grondslag aan leerlingen die, in vergelijking tot leerlingen van het regulier onderwijs, extra didactische en pedagogische zorg en ondersteuning nodig hebben. Voor hen willen wij een veilig klimaat scheppen waarbinnen we hen in hun ontwikkeling stimuleren, hierbij rekening houdend met hun eigen gaven en mogelijkheden.

De missie van de nieuwe stichting is hetzelfde gebleven als van de beide oude stichtingen. Vanaf de start van de stichtingen is dat om zoveel mogelijk kinderen uit de kerkelijke achterban, die aangewezen zijn op speciaal (basis)onderwijs, identiteitsgebonden onderwijs en zorg te bieden. De grenzen van het toelatingsbeleid, voor zover het leerlingen betreft die extra ondersteuning nodig hebben, worden daarom al jaren zo ruim mogelijk gehanteerd, mits we kunnen voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerlingen. De ontwikkelingen in het kader van passend onderwijs zijn van meet af aan positief beoordeeld.

De stichting Reformatorisch speciaal onderwijs Randstad biedt het onderwijs aan voor alle leerlingen die een toelaatbaarheidsverklaring hebben van het samenwerkingsverband in de regio Zuid-Holland en voor een gedeelte uit Brabant (gemeente Werkendam en omstreken)

Onze ambitie: Reikwijdte van onze speciale scholen zo breed mogelijk maken, zodat er geen leerling, vanuit onze achterban, meer is aangewezen op een niet identiteitsgebonden voorziening.

In 2014 is binnen de samenwerkingsverbanden passend onderwijs een beleidsnotitie opgesteld over de witte vlekken in het dekkend netwerk aan voorzieningen. Om onze ambitie waar te kunnen maken hebben wij een plan van aanpak geschreven voor ons beleid voor de jaren daarna. In de achterliggende jaren hebben we zelden een leerling niet kunnen plaatsen.

Centrale vraag bij de aanmelding: kunnen wij bieden wat deze leerling nodig heeft? Is dat niet het geval dan stellen we de vervolgvraag: wat en/of wie is er nodig om dat wel te kunnen bieden?

In 2015 is een belangrijke uitbreiding van onze bestaande voorzieningen gerealiseerd door het stichten van een nieuwe nevenvestiging in Dordrecht, gevestigd op het terrein van De Hoop ggz. Dit is in nauw overleg met scholen voor VO, beide samenwerkingsverbanden en de christelijke instellingen voor GGZ tot stand gekomen. Het betreft hier onderwijs aan cliënten van De Hoop ggz en van Eleos, officieel geregistreerd bij DUO als “onderwijs gekoppeld aan een residentiele instelling”.

In samenwerking met andere (zorg)partijen zorgen we voor een passend aanbod voor de leerlingen op onze locaties. In alle regio's vinden er gesprekken plaats met externe instanties, waarbij gezocht wordt naar samenwerkingsvormen. Het zijn partners die actief zijn in de regio's waar de scholen staan. Vanwege de grote regionale spreiding is het niet mogelijk om het aantal externe partijen te verminderen. We noemen de belangrijkste partners Agathos (Barendrecht, Sliedrecht, Gouda), de Banjaard (Gouda), Siloah (Gouda), De Hoop (Sliedrecht, Dordrecht), Zorgnijverij (Barendrecht), de Schutse (Werkendam) en Distinto (Sliedrecht, Barendrecht). Op de Akker en Rank in Sliedrecht wordt de jeugdhulp op school structureel vormgegeven in het jaar 2021.

Op alle locaties zoeken we ook naar onderlinge samenwerking. Dat betreft het SO en VSO, het S(B)O en SO en de ontwikkeling van een volledig aanbod voor jonge kinderen in de vorm van een gespecialiseerd jong kindcentrum.

Om de doelstellingen goed te kunnen realiseren is adequate huisvesting van groot belang. Dit is tevens een groot knelpunt in Sliedrecht, Gouda en Barendrecht. In Sliedrecht wordt daarin voorzien door het realiseren (in 2021) van een derde verdieping. In Barendrecht is er na een lang proces een ander gebouw beschikbaar, waarin zowel de Wijngaard als de Rank intrekt. Naast beide scholen is er ook nog ruimte voor de zorgpartners waarmee we samenwerken.

In Gouda is er op korte termijn geen zicht op verruiming van de locaties. Er wordt wel geïnvesteerd in het opknappen van de gebouwen.

5 IDENTITEIT

De grondslag van de stichting en van de scholen wordt gevormd door het onfeilbare Woord van God en de belijdenisgeschriften, namelijk de Heidelbergse Catechismus, de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels.

De Bijbel is de bron en het fundament van onze levensbeschouwing, van opvoeding en onderwijs. Deze bron heeft Goddelijk gezag. In de Bijbel wordt op verschillende plaatsen gesproken over onderwijs. In Psalm 78:1-8 lezen we de opdracht om Gods grote daden bekend te maken aan het navolgende geslacht. In Efeze 6:1-9 wordt gesproken over opvoeden in de lering en vermaning des Heeren. Dit betekent dat dit onderwijs uit Gods Woord is genomen en dat dit onderwijs kan leiden tot de vreze des Heeren. In Spreuken 22:6 wordt aan onderwijzenden de raad gegeven “de jongeling te leren naar de eis zijns wegs.” Dit betekent dat rekening moet worden gehouden met de leeftijd, het begrip en de omstandigheden van de leerling. De school staat voor het opvoeden en opleiden van leerlingen voor een positie als christen in deze maatschappij. De grondslag van de school is waarneembaar in de inrichting van het onderwijs.

Bij de benoeming van medewerkers wordt altijd gevraagd om de grondslag te onderschrijven en het identiteitsprofiel te ondertekenen. Wat de regels voor het toelatingsbeleid van leerlingen betreft zijn een aantal wettelijke beperkingen van toepassing:

- Voor aanmelding van leerlingen die afkomstig zijn van scholen uit de beide samenwerkingsverbanden passend onderwijs, geldt dat aan de ouders gevraagd mag worden dat zij de grondslag onderschrijven. Omdat de scholen uit deze samenwerkingsverbanden allemaal tot de reformatorische denominatie behoren, vormt dat in de praktijk nooit een probleem;
- De Rank en de Samuelschool vallen onder de Wet op de expertisecentra. Wettelijk is geregeld dat van ouders in het uiterste geval niet meer verlangd mag worden dan dat zij de grondslag respecteren;
- Er zijn in Barendrecht en Werkendam geen openbare scholen voor speciaal onderwijs en voor speciaal basisonderwijs. Daarom geeft dit ouders die in Barendrecht en Werkendam wonen het recht om hun kind aan te melden. Er mag dan niet meer gevraagd worden dan het respecteren van de grondslag. In de praktijk wordt van dit recht in beperkte mate gebruik gemaakt. Dit heeft tot op heden nog nooit tot problemen geleid.

Verreweg de meeste ouders kiezen voor onze scholen vanwege de geloofsovertuiging van waaruit in onze scholen onderwijs wordt gegeven.

De ontwikkelingen rond passend onderwijs zijn van groot belang. Naar onze mening is het van grote waarde dat we dit proces samen met andere scholen en instellingen vorm kunnen blijven geven vanuit eenzelfde identiteit. In de Wet passend onderwijs, die in 2012 is aangenomen, is de mogelijkheid opgenomen om een landelijk samenwerkingsverband naar richting te vormen. Het reformatorisch onderwijs heeft van deze mogelijkheid gebruik gemaakt voor zowel het primair als voor het voortgezet onderwijs. Wij ervaren het, zoals in het voorwoord in dit jaarverslag reeds is verwoord, als een wonder dat deze mogelijkheid ons geboden is!

De relatie met de kerken wordt op een aantal manieren onderhouden. De eerste manier is dat wij de kerken jaarlijks ons jaarverslag toesturen. Hierbij wordt altijd een verzoek gedaan voor financiële ondersteuning van het onderwijs. Door een groot aantal kerkelijke gemeenten wordt hier positief op gereageerd, waarvoor we dankbaar zijn. Een tweede manier is dat voor de jaaropeningen van de scholen predikanten uit de breedte van onze achterban worden uitgenodigd om daar een bijdrage aan te geven. Zonder uitzondering wordt daar steeds gehoor aan gegeven. Een derde manier is dat leerlingen van VSO hun predikant of ambtsdrager uitnodigen voor een maaltijd die zij zelf hebben bereid.

De kerkelijke herkomst van onze leerlingen vormt een duidelijke afspiegeling van de reformatorische kerken in ons voedingsgebied. Onder overig vallen alle kinderen die niet behoren bij de zes genoemde kerkgenootschappen, maar in een heel aantal gevallen wel lid zijn van een kerkelijke gemeente (evangelisch, GKV). Daarnaast vallen onder overig ook de kinderen die van huis geen christelijke achtergrond hebben of niet aangesloten zijn bij een kerkelijke gemeente.

	PKN	HHK	GG	GGN	CGK	OGG(N)	OVERIG
De Akker	16%	19%	28%	6%	9%	7%	15%
Beverluissschool	30%	12%	29%	5%	4%	5%	15%
De Wijngaard	23%	7%	32%	2%	7%	9%	20%
De Rank	20%	11%	33%	5%	8%	6%	17%
Samuelschool SO Gedrag	48%	10%	10%	0%	5%	0%	27%
Samuelschool (V)SO ZML	35%	15%	31%	6%	2%	0%	11%

6 ALGEMEEN

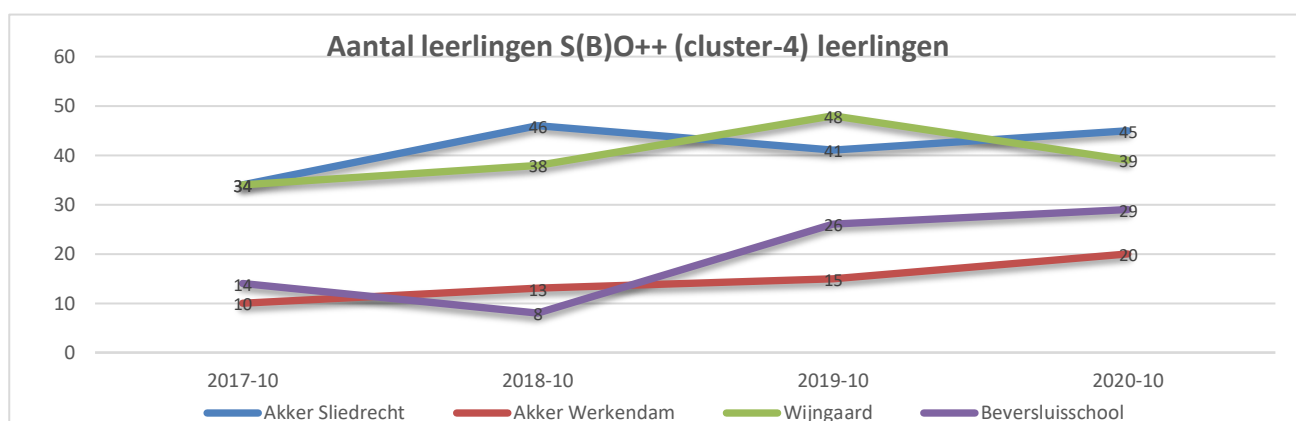
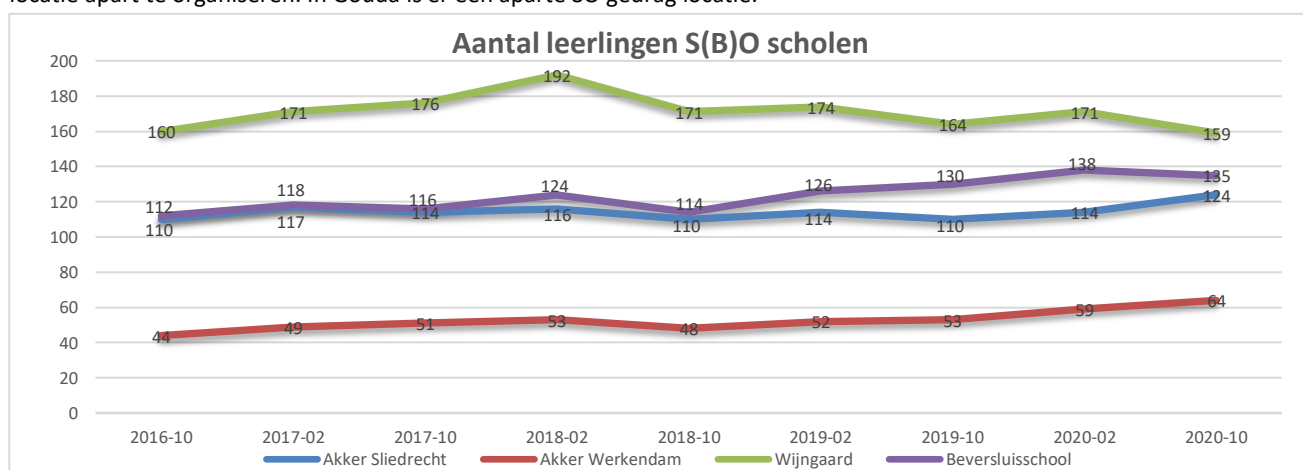
6.1 De kernactiviteiten en aantal leerlingen

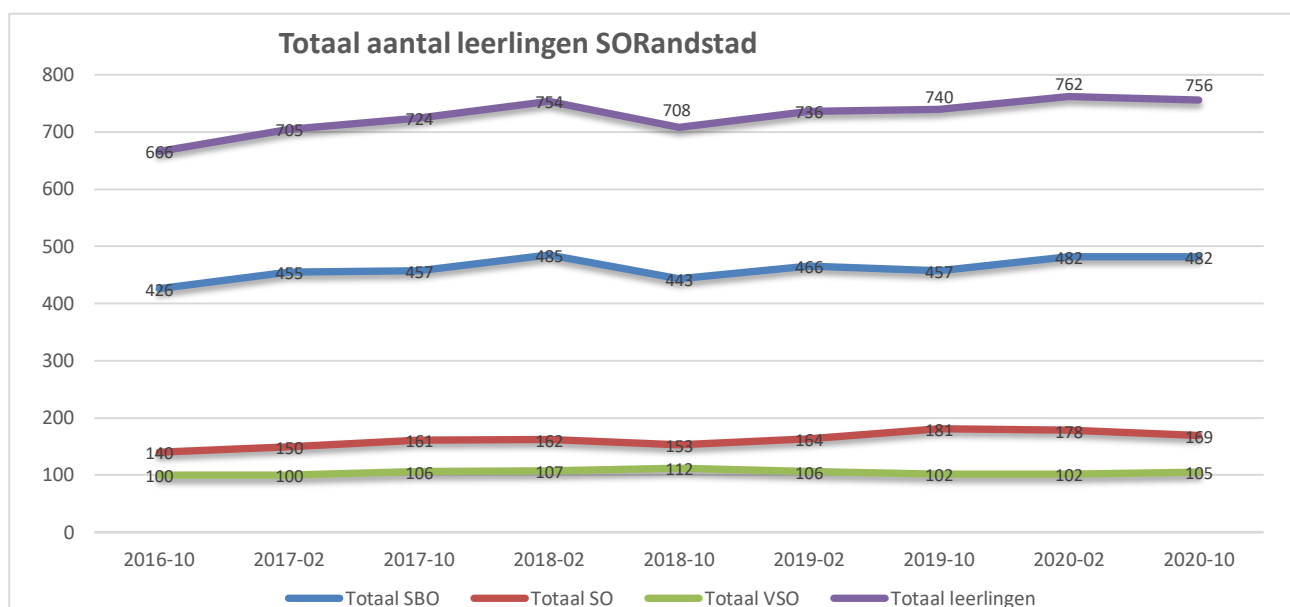
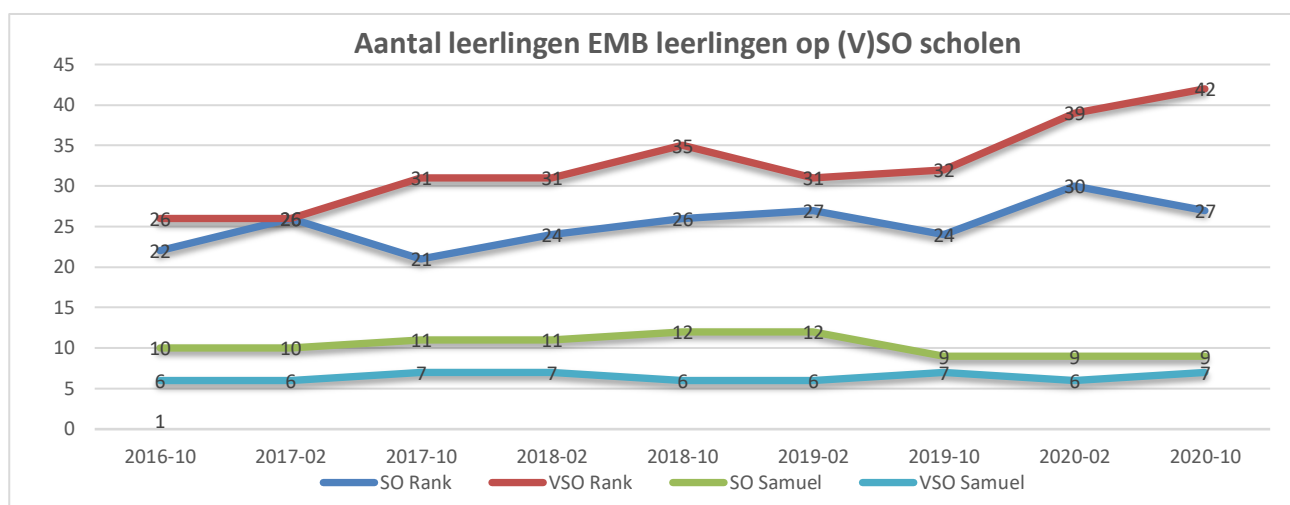
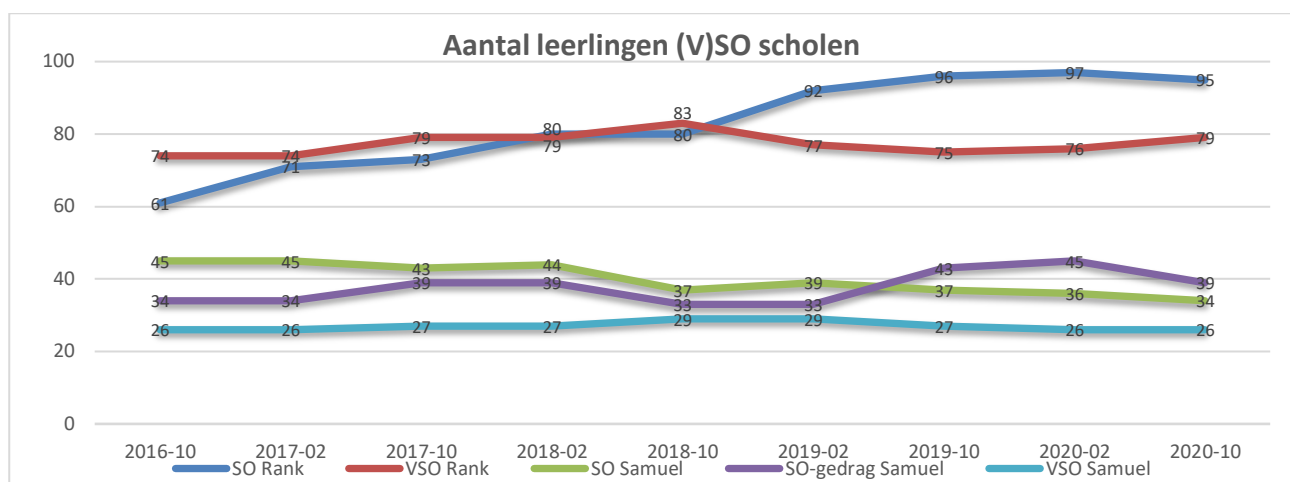
De belangrijkste activiteit is het geven van speciaal (basis)onderwijs. Daarbij bieden S(B)O De Akker, S(B)O De Wijngaard en S(B)O Beversluisschool ook onderwijs aan kinderen met ernstige gedragsproblematiek (voorheen cluster 4) en taal-/spraakproblemen (cluster 2). Voor dit beleid wordt bewust gekozen om deze leerlingen identiteitsgebonden onderwijs aan te bieden. In Gouda worden de meeste kinderen van cluster 4 geplaatst op de Samuelschool, daarnaast ook in toenemende mate op S(B)O de Beversluis. Met de invoering van passend onderwijs is dit beleid helemaal ingebed in het beleid van Berséba en RefSVO.

De Rank en de Samuelschool hebben de zogenaamde MG-status. Dit houdt in dat leerlingen die meervoudig gehandicapt zijn mogen worden toegelaten. Beide scholen hebben ook de officiële VSO-status, vanaf 12 jaar volgen de leerlingen voortgezet speciaal onderwijs.

De ontwikkeling van de leerlingaantallen over de achterliggende jaren is te lezen in onderstaande tabel. Vanwege de invoering van passend onderwijs hebben we naast de officiële teldatum van 1 oktober ook de peildatum van 1 februari. Voor de bekostiging door OCW is 1 oktober bepalend. Voor de SWV-en is dat 1 februari. Eventuele tussentijdse groei tussen beide teldata wordt door de SWV-en bekostigd per 1 augustus daaropvolgend.

Cluster-4 leerlingen worden op de Akker en de Wijngaard (en incidenteel op de Beversluisschool) ingeschreven op de S(B)O-scholen, maar wij ontvangen daarvoor wel van Berséba extra middelen. Deze manier past het beste bij onze situatie. Omdat wij op 5 locaties werken is het apart organiseren van S(B)O en cluster-4-onderwijs ook financieel niet haalbaar om dat op elke locatie apart te organiseren. In Gouda is er een aparte SO gedrag locatie.

6.2 Het voedingsgebied

De kinderen die de scholen bezoeken komen uit een uitgestrekt voedingsgebied. Wij bedienen de gehele regio Randstad, voor wat betreft leerlingen vanuit onze achterban. De regio Randstad omvat de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht ten westen van de A12/A2 en het noordelijk gedeelte van de provincie Noord-Brabant.

6.3 *Het jaar 2020 – coronacrisis*

In het jaar 2020 werden we geconfronteerd met de coronacrisis. Nadat de scholen tijdens de eerste lockdown gesloten zijn, is er hard gewerkt om het thuisonderwijs zo goed als mogelijk vorm te geven. Vanwege de doelgroep leerlingen is dat ingewikkeld. Daarnaast hebben we veel geïnvesteerd in het onderhouden van de contacten met de ouders.

Na heropening hebben we het fysieke onderwijs weer opgepakt en vooral gezorgd voor een stabiele omgeving voor de leerlingen. Het schooljaar 2020-2021 konden we gelukkig op alle scholen stabiel starten. In december kwam de 2^e lockdown, we weten nu dat deze periode heftiger is voor onze scholen, leerlingen en ouders dan de eerste lockdown.

We zien vooral dat de onzekerheid en instabiliteit zijn invloed heeft op onze leerlingen. Het is voor ons nog niet in kaart te brengen wat het jaar 2020 heeft gedaan met de ontwikkeling van de leerlingen. De belangrijkste aandachtspunten op hoofdlijnen voor het jaar 2021 zijn:

- Zoeken naar stabiliteit voor leerlingen en personeel. We versterken ons strategisch personeelsbeleid door nog meer in te zetten op het benoemen van extra personeel;
- We kiezen vooral en allereerst om de leerlingen sociaal-emotioneel zo te ondersteunen dat er weer ruimte ontstaat voor verdere ontwikkeling;
- We maken keuzes in de plannen die we hadden. Niet alles is te realiseren vanwege de vele hectiek die de coronacrisis met zich meebrengt;

6.4 *Algemene speerpunten 2021*

Elke school en locatie heeft zijn eigen doelen en plannen waaraan gewerkt wordt in het jaar 2021. Op hoofdlijnen en stichtingsniveau zijn er de volgende aandachtspunten:

- Vertrek van één van de bestuurders en een toezichthouder en komst van een nieuwe bestuurder en een toezichthouder;
- Opstellen van een strategische koers in samenhang met de code goed bestuur;
- Financiële positie in kaart brengen en investeringsplan voor de komende jaren opstellen;
- Investeren in het strategisch personeelsbeleid. Versterken van professionalisering door meer incompany scholing te realiseren;

7 ONDERWIJS EN KWALITEIT VAN DE SCHOLEN

In die hoofdstuk zien we per school de ontwikkelingen van het kalenderjaar. Doordat scholen werken met een jaarplan per schooljaar, is dat wat onderwijsontwikkelingen betreft een mix van 2^e helft van het ene schooljaar en eerste helft van het volgende schooljaar. De resultaten zijn in ieder geval van het schooljaar wat afgerond is in het betreffende kalenderjaar.

We kiezen er bewust voor om dit per school vrij uitgebreid te doen. Het onderwijs wat aan de kinderen op de scholen wordt gegeven is de reden van ons bestaan. Al het andere staat ten dienste van onze opdracht en ambitie.

7.1 Externe beoordeling door de onderwijsinspectie

Ook op het S(B)O en het SO zijn de resultaten van het onderwijs belangrijk. Het is echter, vergeleken met het gewone basisonderwijs, veel minder eenduidig wat van leerlingen in deze scholen verwacht mag worden. Er zijn ook geen eenduidige normen beschikbaar. Het gevolg hiervan is wel dat landelijk veel S(B)O-scholen moeilijk als voldoende worden beoordeeld, omdat scholen bij gebrek aan opbrengstnormen kunnen worden afgerekend op inrichtingseisen en op het onderwijsproces. Bij de scholen van cluster 3 in het SO zien we hetzelfde beeld.

Al onze scholen hebben het basisarrangement van de inspectie. In 2013 en direct aan het begin van 2014 zijn De Akker in Sliedrecht, De Wijngaard en De Rank beoordeeld. In 2015 (Akker in Werkendam) en in 2016 zijn de Akker (Sliedrecht) en de Wijngaard opnieuw beoordeeld. De Samuelschool (SO-gedrag) heeft eind 2017 een uitgebreid kwaliteitsonderzoek gehad waarbij de onderwijskwaliteit, nadat er een zeer zwak oordeel in 2016 was gegeven, als voldoende is beoordeeld. De Beversluisschool heeft ook eind 2017 inspectiebezoek (verificatiebezoek) ontvangen.

Het borgen van de onderwijskwaliteit gebeurt door middel van het analyseren van leeropbrengsten. Alle beoordelingen zijn positief. Bij de S(B)O-scholen wordt benoemd dat de resultaten in positieve zin opvallen. Bij De Rank is de invoering van de leerlijnen en het inschalen van de leerlingen daarop een majeure ontwikkeling.

7.2 Opbrengsten speciaal basisonderwijs

Naast het welbevinden van de kinderen zijn we gericht op de resultaten van het onderwijs. De vorderingen worden gevolgd en er wordt waar nodig geïnvesteerd in nieuwe methoden en werkwijzen. De resultaten daarvan zijn merkbaar. Deze ontwikkeling mag de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen niet in het gedrang brengen. Tot op heden is dat niet het geval. Al is dit met een toenemende vraag aan ondersteuningsbehoefte wel zoeken naar een balans. Het zelfbeeld van leerlingen wordt gestimuleerd als zij op hun eigen niveau vorderingen maken en deze met hen gedeeld worden.

De resultaten van de leerlingen die in groep 8 de school hebben verlaten zijn in de achterliggende jaren in kaart gebracht middels de methodiek die landelijk door de inspectie wordt gehanteerd. Daarbij wordt verband gelegd tussen de intelligentie van de leerlingen en de schoolresultaten. De landelijk geldende norm is dat tenminste 80% van de leerlingen het onderwijsniveau behaald moet hebben dat verwacht mag worden gezien hun capaciteiten.

7.3 S(B)O de Wijngaard

7.3.1 Onderwijsontwikkelingen - terugblik

Het jaar 2020 is een bijzonder jaar geweest. Als snel kregen we dit jaar te maken met het Coronavirus en de daarbij behorende maatregelen. Hierdoor hebben diverse zaken stilgelegen. In het jaar 2020 zijn vooral de lopende en hoognodige zaken gedaan. In 2019 zijn we gestart met PCM (Progress Communication Model). In het eerste deel van jaar 2020 heeft de scholing rondom PCM stilgelegen. In het tweede deel van 2020 is een afsluitende digitale sessie gehouden.

In het tweede deel van 2020 is een begin gemaakt met trainingen rondom LVS ZIEN gecombineerd met SOVA. In november heeft het LT-team (directie, teamleiders en Intern Begeleiders) training gehad door een onderwijsadviseur van Driestar-Educatief. In december heeft een training met het voltallige personeel plaatsgevonden.

De werkgroep 'Rekenen' heeft gekozen voor de methode 'Wereld in getallen (WIG)'. Er is gekozen om deze methode gefaseerd 'in te laten vloeien'. In het jaar 2020 was dit tot groep 4. De komende jaren zal de methode meegroeien zodat uiteindelijk elk leerjaar met de WIG werkt.

In het jaar 2020 is de werkgroep 'Bijbelonderwijs' opgericht. Zij hebben een peiling onder het personeel gehouden of de huidige methode nog passend is. Naar aanleiding van deze peiling heeft de werkgroep een voorstel gemaakt en dit voorstel aan het personeel voorgelegd. In het jaar 2021 zal het voorstel praktische uitwerking krijgen.

In het tweede deel van 2020 is een werkgroep 'Burgerschap' opgericht. Deze commissie onderzoekt wat op het gebied van Burgerschap de wettelijke bepalingen zijn, wat we als school (onbewust) al doen en welke actiepunten hieruit voortvloeien. Ook deze commissie zet zijn werk voort in 2021.

In oktober zijn zowel team- als oudertevredenheidsspeilingen uitgezet. De uitkomst kunt hieronder lezen. Binnen het LT zijn de resultaten besproken. Op hoofdlijnen zijn beide peilingen ook gedeeld met het personeel. In het komende jaar vraagt de uitslag om verdere uitwerking.

Met ingang van schooljaar 2020-2021 zijn naast de schoolopleider twee andere collega's aangesteld tot schoolopleider. Beiden volgen de opleiding en begeleiden, onder de ervaren schoolopleider, nieuwe collega's en studenten. Ook zijn we in september begonnen met teamleiders om de directie te ondersteunen. De teamleiders zijn voortgekomen uit het team en zijn vooral zichtbaar zijn op de werkvloer.

7.3.2 Onderwijsontwikkelingen - vooruitblik

Komend schooljaar zullen diverse werkkaarten, net als in 2020, geëvalueerd worden. Ook diverse protocollen worden dan geëvalueerd en indien nodig geactualiseerd.

De nieuwe rekenmethode (WIG) wordt verder uitgerold, evenals de werkzaamheden van de werkgroep 'Bijbelonderwijs'. Voor taal zullen referentieniveaus worden opgezet, waardoor we nog beter af kunnen stemmen op de individuele onderwijsbehoeften.

Ook voor ZIEN staan nog scholingsmomenten gepland. Hoe deze uitgewerkt worden, is afhankelijk van de geldende maatregelen rondom het Coronavirus. Met de collega's worden functioneringsgesprekken gevoerd.

Een belangrijk punt is het opstellen van een plan van aanpak om ons onderwijskwaliteit in kaart te brengen. Vanuit Driestar-Educatief worden we door een onderwijsadviseur ondersteund. De reden is dat we bijtijds bij willen stellen en niet achteraf reageren op basis van de resultaten van de schoolverlaters.

7.3.3 Uitstroom van leerlingen

Uitstroom gegevens – OPP (ontwikkelingsperspectief)

Schooljaar	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ontwikkelingsperspectief meer dan gehaald	14	15	13	15	9	6
Ontwikkelingsperspectief gehaald	77	67	64	73	85	66
Totaal	91	82	77	88	94	72
Ontwikkelingsperspectief niet gehaald	9	19	23	12	6	28

In het jaar 2020 is het percentage 'Ontwikkelingsperspectief niet gehaald' hoger dan in de voorliggende jaren. Hiervoor zijn twee belangrijke verklaringen. In de eerste plaats is dit de onderliggende problematiek. Zo speelde dyslexie bij twee leerlingen (6%) een negatieve rol in het VO-advies. Dit geldt onder andere ook voor één leerling (3%) die in verband met behandelingen ook lager ingestroomd is. Voor één leerling is bewust een langere uitstroom gekozen zodat deze leerling in aanmerking kon komen voor het LWOO (3%).

De tweede verklaring is dat een tweetal ouders (6%) een andere keuze hebben gemaakt dan het afgegeven schooladvies. Opvallend is dat beide ouders ervoor gekozen hebben om hun kind lager in te laten stromen dan het afgegeven schooladvies.

Totale uitstroom

Een belangrijk punt is waar de leerlingen, die het onderwijs verlaten, naar toe gaan en welke ontwikkelingen daar over meerdere jaren in te zien zijn. Uit de hierna volgende gegevens blijken de grote niveauverschillen tussen de leerlingen. Bij het speciaal basisonderwijs loopt dat van ZML-onderwijs tot en met HAVO.

Schooljaar	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ZML/VSO (*)			4	2	7	2*
PrO	6	6	7	11	9	7
LWOO	9	13	15	18	14	17**
VMBO/BB					1	
VMBO/BK	2	1		1	3	6***
VMBO/GT			2	2	2	1
HAVO/VWO			1	3	5	
Overig			4	2		3****

Toelichting: *Dit betreffen leerlingen die vroegtijdig de school hebben verlaten, ** waarvan 1 met cluster-IV onderwijs, *** waarvan één leerling in een trajectgroep en twee leerlingen met cluster-IV, VMBO-t

Uitstroom naar PRO

Een ander kwaliteitscriterium blijkt het percentage uitstroom naar het praktijkonderwijs (PRO) te zijn. Landelijk is dit gemiddeld 36%. Stroomt meer dan 45% van de leerlingen uit naar het PRO, dan ziet de inspectie dit als een risicosignaal.

Van de 304 S(B)O-scholen in ons land hebben met deze maatstaf 106 scholen een aanvankelijk risico, 60 een risico en 46 een ernstig risico.

Schooljaar	2015	2016	2017	2018	2019	2020
% uitstroom PRO	27%	23%	23%	28%	26%	21%

Overigens kunnen we onze twijfel hebben bij deze risiconorm. Er wordt bijvoorbeeld geen enkele vergelijking gemaakt met het instroomniveau van leerlingen, en er zijn grote verschillen tussen de leerlingenpopulaties van de scholen als we de gemiddelde intelligentie als uitgangspunt nemen. Dat is te zien in de in de tabellen bij de paragraaf leerresultaten

7.3.4 Leerresultaten

Begin 2013 heeft de inspectie conceptnormen (ondergrenzen) gepubliceerd voor het minimale niveau dat de leerlingen behaald moeten hebben als zij uitstromen in groep 8. Dit wordt bepaald met behulp van de LVS-toetsen voor technisch lezen, begrijpend lezen en rekenen.

De norm voor technisch lezen is dat tenminste 80% van de leerlingen een DLE van 20 moet hebben gehaald. Intelligentie speelt hierbij geen rol.

Hieronder staan de resultaten over de achterliggende 5 schooljaren. Op de meeste momenten zitten we boven de norm. We hebben deze normen opgenomen in ons beleid en zullen deze gebruiken als richtlijn. Tijdens de inspectiebezoeken in 2014 bij De Wijngaard en De Akker in Sliedrecht hebben beide inspecteurs hun waardering voor de -in hun ervaring opvallend hoge- opbrengsten uitgesproken.

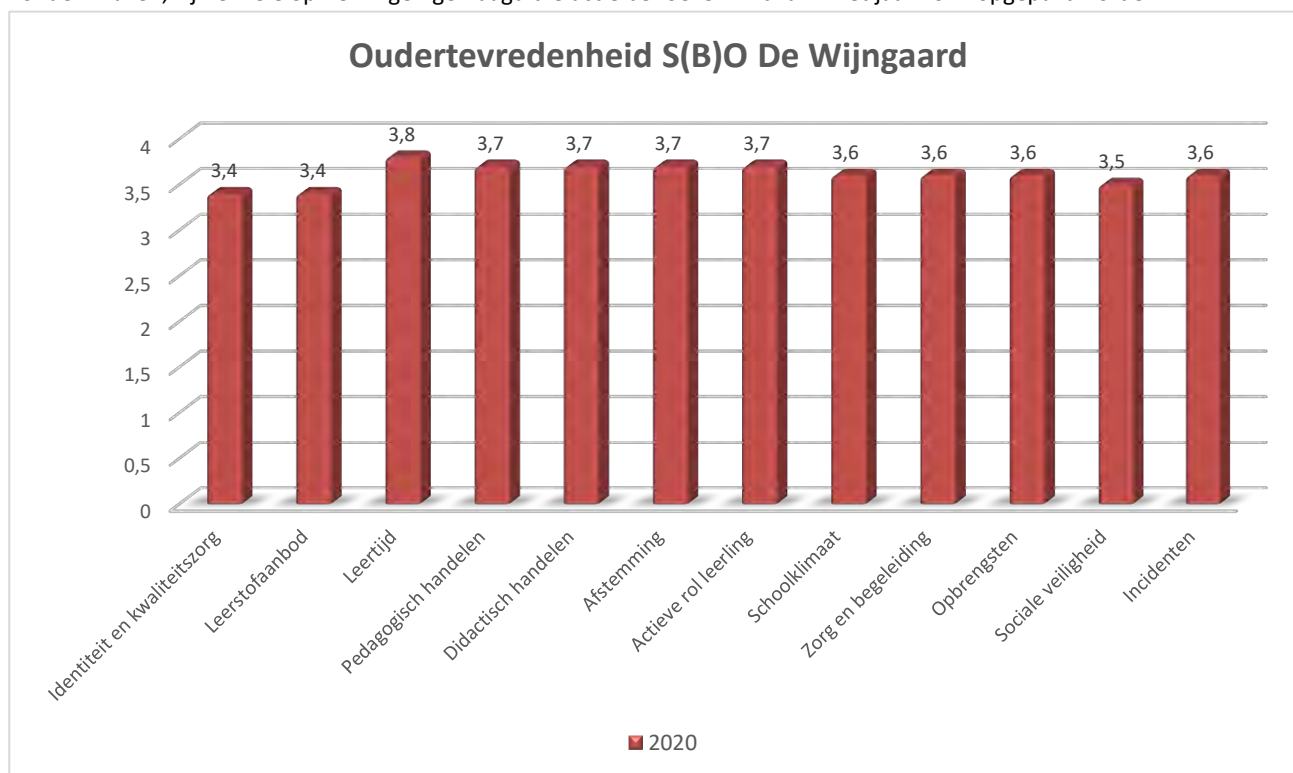
Schooljaar	IQ	Tech. Lezen		Begr. Lezen		Rekenen		Spelling
		Norm %	Resultaat %	Norm DLE	Resultaat DLE	Norm DLE	Resultaat DLE	
2014-2015	81	80%	95%	32	43	30	34	42
2015-2016	92	80%	93%	38	44	37	44	48
2016-2017	81	80%	93%	32	34	30	38	38
2017-2018	83	80%	95%	33	44	32	40	50
2018-2019	90	80%	97%	37	41	36	41	42
2019-2020	88	80%	100%	36	40	34	40	37

7.3.5 Oudertevredenheid de Wijngaard

Ongeveer eens in de twee jaar vindt er een oudertevredenheidsonderzoek plaats. In het verslagjaar 2020 heeft het onderzoek plaatsgevonden. In 2020 hebben we een vernieuwde, digitale, ouderenquête afgenomen. Dit maakt het vergelijken met resultaten van eerdere jaren niet mogelijk.

In de grafiek is de uitslag te zien van de hoofdonderdelen, dit is een gemiddelde van de subonderdelen. Elk hoofdonderdeel bestond uit 3 of meerdere vragen. Op deze vraag kon men kiezen uit: 1 > dit klopt niet, 2 > dit klopt een beetje, 3 > dit klopt redelijk of 4 > dit klopt helemaal. Als de score onder de 3 uitkomt vraagt het om acties.

We zijn erg blij met de uitslag van de oudertevredenheidsonderzoek. Hoewel we de uitslag verder moeten analyseren, kunnen we voor de behaalde resultaten dankbaar zijn. In opmerkingen, die ouders/verzorgers, aan het einde van het onderzoek konden maken, zijn enkele opmerkingen gevraagd die actie behoeven. Dit zal in het jaar 2021 opgepakt worden.

7.3.6 Leerling enquête de Wijngaard

De leerling enquête is in 2020 afgenomen in 8 groepen bij 106 leerlingen. De resultaten zijn als volgt:

Schooljaar	2018	2019	2020
Veiligheidsbeleving	83%	84%	87%

7.3.7 Klachtenregeling

Het bevoegd gezag is aangesloten bij de klachtencommissie van de Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs te Ridderkerk. In de beleidsdocumenten is een klachtenregeling opgenomen. In de schoolgids wordt de regeling in hoofdlijnen weergegeven en zijn tevens de gegevens opgenomen van de interne contactpersoon, de externe vertrouwenspersoon en de secretaris van de klachtencommissie.

In het jaar 2020 is er geen klacht binnengekomen.

7.3.8 Werkdrukmiddelen

Alle collega's zijn ruimschoots voor de zomervakantie van 2018 op de hoogte gesteld van het feit dat er middelen ter beschikking komen om de werkdruk op school te verlichten. Aan de collega's is gevraagd om vast na te denken welke inzet volgens hen effectief zou zijn ter verlichting van de werkdruk.

Op een algemene teamvergadering hebben we met elkaar geïnventariseerd waar de belangrijkste knelpunten lagen. De volgende punten kwamen naar boven:

1. Er is meer behoefte aan extra inzet onderwijs-assistentie ter ondersteuning van de leerkrachten voor de klas.
2. De werkdruk van de Intern Begeleiders is erg hoog.
3. In de lokalen op de eerste verdieping is het op warme dagen zo warm dat je je als leerkracht aan het einde van een werkdag erg vermoeid voelt. Airconditioning voor deze lokalen, zou zeer welkom zijn.

Met elkaar kwamen we tot de conclusie dat punt 1 en 2 onze prioriteit had en dat punt 3 uitgesteld kan worden als de middelen die hiervoor beschikbaar zijn, niet toereikend zouden zijn.

De extra middelen die wij ter beschikking hadden, hebben we ingezet door extra personeel aan te nemen.

- We hebben voor 0.35 FTE extra onderwijs-assistentie ingezet;
- Daarnaast hebben we 0.2 FTE extra Interne Begeleiding ingezet;

De verhoging van de middelen in 2020 hebben we deels ingezet voor het plaatsen van airco's op de bovenverdieping.

7.4 S(B)O De Akker – Locatie Sliedrecht

7.4.1 Onderwijsontwikkelingen – terugblik

Een bijzonder jaar ligt achter ons. Vanwege de coronapandemie zijn er een heel aantal voorgenomen ontwikkelingen anders verlopen. Tegelijk zijn er veel vaardigheden ontwikkeld op het gebied van thuisonderwijs en de daarbij behorende ict-vaardigheden.

In het schoolplan hebben we vier pijlers geformuleerd: *de basis op orde, omgaan met verschillen, onderwijs in verhouding tot gedrag-zorg en bekwaamheid behouden, verbeteren en verdiepen*. Alle ontwikkelingen passen binnen één of meerdere pijlers.

We zijn verder geschoold in de werkwijze van PCM. Het helpt ons om het gedrag van kinderen beter te begrijpen en er op af te stemmen. We ervaren hiervan de merkbare effecten. Alle nieuwe leerkrachten ontvangen de PCM-basistraining.

Op onderwijskundig gebied zijn er ook diverse ontwikkelingen. De aanvankelijk leesmethode 'TaalOceaan' is uitgekozen en wordt geïmplementeerd.

Het 'leren door doen' is gestructureerd naar een praktijkles per week voor de oudere leerlingen. Vanaf groep 3 worden regelmatig technieklessen gegeven. Deze ontwikkeling wordt nog verder uitgebouwd.

We bieden begeleiding aan voor kinderen die meer uitdaging nodig hebben. Een leerkracht heeft hiervoor een opleiding gevolgd en er zijn uren voor beschikbaar gesteld.

We hebben besloten om het sociaal-emotionele leerlingvolgsysteem OVM, voor de groepen 3 t/m 8 te vervangen door het volgsysteem ZIEN! Hiervoor is een meerjarenplanning voor scholing en implementering opgezet.

Er is veel aandacht voor verdere professionalisering en kennisverbreding en -verdieping. Daarnaast zetten we in op het (mede) opleiden van leerkrachten en onderwijsassistenten. Vier collega's Een aantal onderwijsassistenten volgt de opleiding niveau-5 (AD-PEP). volgen de opleiding voor onderwijsassistent en twee collega's de opleiding tot leerkracht (zij-instromers).

Een collega is schoolopleider en in het jaar 2020 zijn we gecertificeerd als opleidingsschool.

Buitengewoon onderwijs voorziet in een behoefte en is uitgebreid naar drie dagen. Hierbij geven we onderwijs op een andere locatie, in samenwerking met de stichting voor zorgboeren. Onderwijs, zorg/behandeling en praktisch leren wordt hier samen vormgegeven, waarbij onderwijs leidend is. Leerlingen die niet meer of deels konden deelnemen aan het onderwijs op school, hebben hier vorderingen gemaakt en konden weer (deels) toegroeien naar onderwijs op school. Inmiddels zijn ook leerlingen aangesloten vanuit andere scholen.

7.4.2 Onderwijsontwikkelingen – vooruitblik

Er zal veel aandacht zijn en blijven voor het opleiden en begeleiden van personeel. Dit om te kunnen blijven voorzien in voldoende bekwaam personeel. We werken met over- benoemingen, zodat we al voorzien zijn voordat er vervanging moet plaatsvinden.

We blijven investeren in het vaardig worden en blijven op digitaal gebied, vooral door interne begeleiding en scholing door de ICT-er. We zijn overgestapt op een andere aanbieder, Heutink-ICT. Implementatie vindt plaats in 2021

In de onderbouw zijn we, in samenwerking met de Rank, gestart met de ontwikkeling van een 'gespecialiseerd jonge kindcentrum'. Hierdoor zijn we in staat om met name jonge leerlingen nog meer te bieden wat ze nodig hebben. We werken aan verder implementering en afstemming. Daarnaast hebben we gekozen voor een combinatie groep 2/3, zodat we ook voor deze doelgroep nog beter kunnen afstemmen.

We versterken de basisvaardigheden door ons verder te verdiepen en te bekwaamen in het geven van instructie door intensief bezig te zijn tijdens deelteamsessies en in het dagelijks werk met het EDI model.

Implementatie van ZIEN! wordt voortgezet, ook voor de groepen 1 en 2 is gekozen voor dit volgmodel. We vervolgen het versterken van het pedagogisch klimaat door verder te werken aan het schoolbrede thema 'Respect'.

De werkwijze rondom het OPP en de wijze van toetsen worden aangepast. We zullen de handelwijzen rondom de zorgstructuur vastleggen in kwaliteitskaarten.

Door een werkgroep wordt de keuze van een nieuwe taalmethode voorbereid en na keuze door het team verder geïmplementeerd.

De leesmethode 'taaloceaan' wordt geïmplementeerd onder begeleiding van een extern deskundige;

Het verder uitbouwen en versterken van de samenwerking met externe instanties om het aanbod onderwijs-zorg verder vorm te geven. We maken een keuze om met enkele aanbieders een samenwerkingsrelatie aan te gaan.

De verbouwing is helaas uitgesteld, de voorbereidingen zijn echter wel verder gegaan. De realisatie vindt plaats in 2021.

7.4.3 Uitstroom van leerlingen

Uitstroom gegevens – OPP (ontwikkelingsperspectief)

Schooljaar	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ontwikkelingsperspectief meer dan gehaald	20	9	28	10	5	35
Ontwikkelingsperspectief gehaald	75	77	67	85	90	59
Totaal	95	86	95	95	95	94
Ontwikkelingsperspectief niet gehaald	5	14(*)	5	5	5	6

(*) het betreft 3 leerlingen. In alle gevallen is er bewust gekozen voor een iets lager uitstroom niveau vanwege sociaal-emotionele problematieken.

Uit deze gegevens blijkt dat het onderwijs over het algemeen meer dan voldoende opbrengsten geeft. Een enkele keer lukt het niet om het (uitstroom)niveau te realiseren wat wel mogelijk zou moeten zijn. In vrijwel alle gevallen betreft het dan echter leerlingen met ernstige sociaal-emotionele problematiek.

De redenen dat leerlingen het wat uitstroom betreft het ontwikkelingsperspectief niet heeft gehaald zijn verschillend. Ouders maken soms een andere keuze maken dan het schooladvies en vaker dan voorheen wordt er voor een veiligere setting gekozen gezien de kwetsbaarheid van leerlingen. Een groot percentage heeft het ontwikkelingsperspectief meer dan gehaald. Grotendeels is dit veroorzaakt doordat de verwachtingsperspectieven niet tijdig of voldoende zijn bijgesteld.

Totale uitstroom

Een belangrijk punt is waar de leerlingen, die het onderwijs verlaten, naar toe gaan en welke ontwikkelingen daar over meerdere jaren in te zien zijn. Uit de hierna volgende gegevens blijken de grote niveauverschillen tussen de leerlingen. Bij het speciaal basisonderwijs loopt dat van ZML-onderwijs tot en met HAVO.

Schooljaar	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ZML/VSO			2	1	2	1
PrO	8	7	4	8	7	4
LWOO	6	8	4	8(*)	6	9
VMBO/BB	1	3	1		1	
VMBO/BK	1	2	4		3	2
VMBO/GT	4	1	4	1	1	1
HAVO/VWO		1	2	1		
Overig		1	2			

Toelichting: (*) Uitstroom naar LWOO betreffen kinderen die naar met name BB en BK zijn gegaan

Uitstroom naar PRO

Een ander kwaliteitscriterium blijkt het percentage uitstroom naar het praktijkonderwijs (PRO) te zijn. Landelijk is dit gemiddeld 36%. Stroomt meer dan 45% van de leerlingen uit naar het PRO, dan ziet de inspectie dit als een risicosignaal.

Van de 304 S(B)O-scholen in ons land hebben met deze maatstaf 106 scholen een aanvankelijk risico, 60 een risico en 46 een ernstig risico.

Schooljaar	2015	2016	2017	2018	2019	2020
% uitstroom PRO	40%	32%	20%	42%	35%	24%

Overigens kunnen we onze twijfel hebben bij deze risiconorm. Er wordt bijvoorbeeld geen enkele vergelijking gemaakt met het instroomniveau van leerlingen, en er zijn grote verschillen tussen de leerlingenpopulaties van de scholen als we de gemiddelde intelligentie als uitgangspunt nemen. Dat is te zien in de in de tabellen bij de paragraaf leerresultaten.

7.4.4 Leerresultaten

Begin 2013 heeft de inspectie conceptnormen (ondergrenzen) gepubliceerd voor het minimale niveau dat de leerlingen behaald moeten hebben als zij uitstromen in groep 8. Dit wordt bepaald met behulp van de LVS-toetsen voor technisch lezen, begrijpend lezen en rekenen. De norm voor technisch lezen is dat tenminste 80% van de leerlingen een DLE van 20 moet hebben gehaald. Intelligentie speelt hierbij geen rol.

Hieronder staan de resultaten over de achterliggende 5 schooljaren. Op de meeste momenten zitten we boven de norm. We hebben deze normen opgenomen in ons beleid en zullen deze gebruiken als richtlijn.

Schooljaar Sliedrecht	IQ	Tech. Lezen		Begr. Lezen		Rekenen		Spelling
		Norm %	Resultaat %	Norm DLE	Resultaat DLE	Norm DLE	Resultaat DLE	Resultaat DLE
2014-2015	81	80%	90%	32	36	30	40	37
2015-2016	85	80%	77%(*)	35	39	33	37	36
2016-2017	89	80%	81%	37	40	35	40	38
2017-2018(**)	82	80%	90%	33	32	31	30	32
2018-2019	85	80%	85%	35	33	33	31	34
2019-2020	83	80%	82%	35	36	33	36	27

(*) Het is opvallend dat er veel kinderen zijn die hoger dan een DLE van 55 scoorden, 36% van het aantal kinderen.

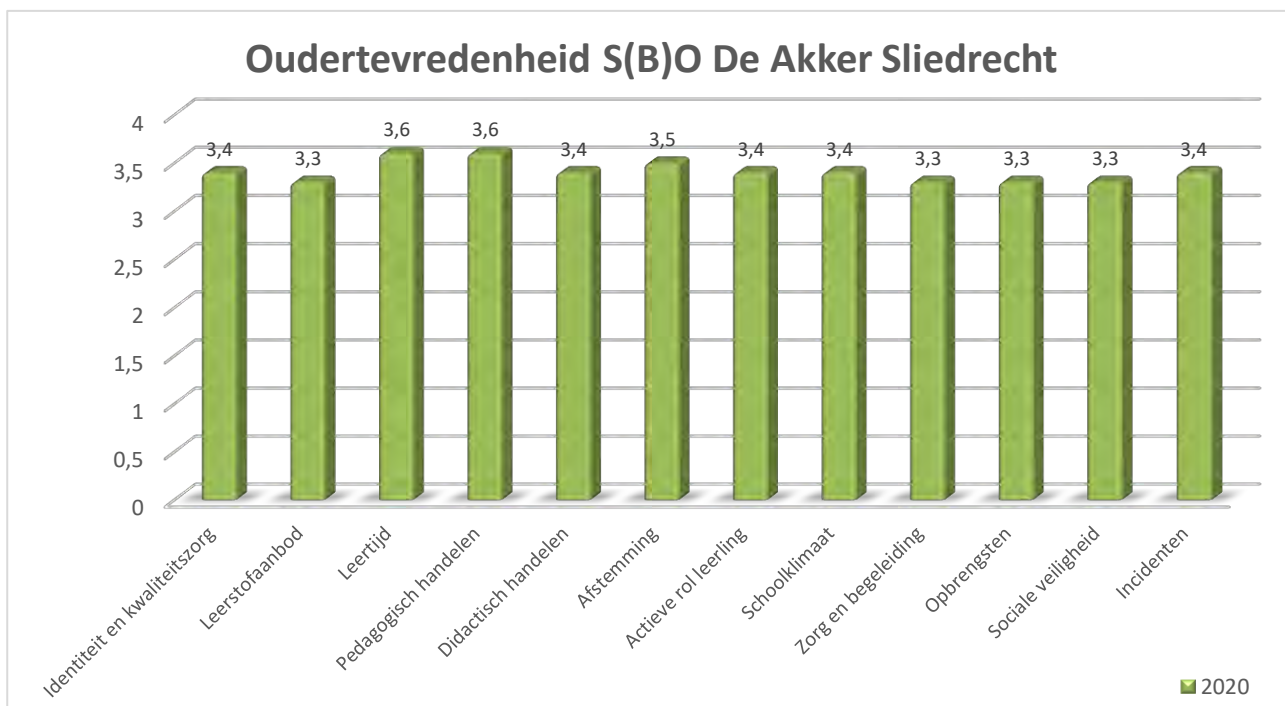
(**) In het achterliggende jaar hebben we de norm net niet gehaald. Enerzijds is het ook een wat vertekend beeld, omdat we vanwege adaptief toetsen gebruik moesten maken van de oudere LVS-toetsen en de 3.0 versies. Daarnaast zijn er in toenemende mate leerlingen met bijkomende sociaal-emotionele problematieken.

7.4.5 Oudertevredenheid de Akker – Sliedrecht

Ongeveer eens in de twee jaar vindt er een oudertevredenheidsonderzoek plaats. In het verslagjaar 2020 heeft het onderzoek plaatsgevonden. In 2020 hebben we een vernieuwde, digitale, ouderenquête afgenomen. Dit maakt het vergelijken met resultaten van eerdere jaren niet mogelijk.

In de grafiek is de uitslag te zien van de hoofdonderdelen, dit is een gemiddelde van de subonderdelen. Elk hoofdonderdeel bestond uit 3 of meerdere vragen. Op deze vraag kon men kiezen uit: 1 > dit klopt niet, 2 > dit klopt een beetje, 3 > dit klopt redelijk of 4 > dit klopt helemaal. Als de score onder de 3 uitkomt vraagt het om acties.

De resultaten zijn binnen het team besproken en we zijn blij met de positieve uitslag. Er was een respons van 53% wat een goed beeld oplevert van het totaal van de ouders. De verbeterpunten zitten in het informeren van ouders over de verbeteringen op school en het vragen door de school of ouders tevreden zijn. Hoewel we wel over onze ontwikkelingen communiceren (nieuwsbrief, website, schoolgids) is dit voor ouders niet duidelijk genoeg. Het komende jaar zoeken we naar een verbetering in deze communicatie

7.4.6 Leerling enquête de Akker

De leerling enquête is in 2020 afgenomen in 3 groepen bij leerlingen. De resultaten zijn als volgt:

Schooljaar	2018	2019	2020
Veiligheidsbeleving	77%	82%	81%

De veiligheidsbeleving is ten opzichte van 2019 ongeveer gelijk gebleven. *We vinden het van belang om blijvend aandacht te schenken aan dit onderwerp en hebben daarom in het afgelopen jaar invulling aan gegeven middels het project Respect in woord en gebaar.*

7.4.7 Klachtenregeling

Het bevoegd gezag is aangesloten bij de klachtencommissie van de Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs te Ridderkerk. In de beleidsdocumenten is een klachtenregeling opgenomen. In de schoolgids wordt de regeling in hoofdlijnen weergegeven en zijn tevens de gegevens opgenomen van de interne contactpersoon, de externe vertrouwenspersoon en de secretaris van de klachtencommissie.

In het jaar 2020 is er geen klacht binnengekomen.

7.4.8 Werkdrukverlichting (Sliedrecht en Werkendam)

Alle collega's zijn ruimschoots voor de zomervakantie van 2018 op de hoogte gesteld van het feit dat er middelen ter beschikking komen om de werkdruk op school te verlichten. Tijdens een teambespreking hebben we in groepjes nagedacht over mogelijke oorzaken van werkdruk en daarvoor passende en effectieve maatregelen om dit aan te pakken. De knelpunten die vaak genoemd worden zijn: veel administratieve handeling rondom leerlingen(zorg), toename contacten externen en ouders > hierdoor meer gesprekken, ruimtegebrek, intensieve leerlingen (mn gedragsmatig), matige kwaliteit ICT, enz.

Daarnaast waren er in de afgelopen jaren al een aantal maatregelen genomen. We werken met vakleerkrachten gym. Er is een voorziening opgezet om leerlingen met een hogere ondersteuningsbehoefte intensief te kunnen begeleiden.

De meest voorkomende aanpakken die genoemd werden, zijn:

1. Meer ondersteuning van onderwijsassistenten en deze koppelen aan vaste groepen en uitbreiding van speciale zorgvoorziening;
2. Verder professionalisering en coaching van personeel;
3. Lesvrije dagen organiseren waar personeel administratief en voorbereidend werk kan doen;
4. ICT omgeving verbeteren en ICT meer benutten om efficiënter te werken (digitaal toetsen, communicatie met ouders, groepsplannen, enz.)

Punt 2 en 3 wordt al volop vormgegeven, hiervoor hoeven we de extra middelen niet te gebruiken. We kiezen ervoor om de middelen in te zetten voor uitbreiding oa (ook voor de speciale zorgvoorziening) en investeren in ICT.

- We hebben voor 0.65 FTE extra onderwijs-assistentie ingezet met een totaalbedrag van € 8.608
- De overige middelen hebben we ingezet voor ICT faciliteiten (Parro en ander materiaal) € 2.086
- De verhoging van de middelen in 2020 hebben we ingezet voor extra personeel voor begeleiding van specifieke doelgroepen.

7.5 S(B)O de Akker - Locatie Werkendam

7.5.1 Onderwijsontwikkelingen – terugblik

We zijn in 2019 gestart met de basistraining proces communication model (PCM). Alle nieuwe collega's kregen ook in 2020 een profiel. Om PCM op een goede manier in het schoolleven te laten beklijven zijn we gestart met InZicht. Het geeft ons als team veel voldoening om ermee bezig te zijn. Een drietal collega's is PCM-ambassadeur. Zij zorgen ervoor dat PCM met enige regelmaat op de agenda van de teamvergadering staat. Deze collega's krijgen aparte scholing van onze PCM-trainer. Daarnaast hebben we in 2020 een PCM-verdiepingsbijeenkomst gevolgd.

In de onder- en middenbouw volgden collega's een aantal cursusdagen t.a.v. LIST. Bij deze methodiek lezen kinderen elke dag, minstens 45 minuten, in een zelfgekozen boek. Tijdens het lezen worden verschillende werkvormen gehanteerd. Met elkaar bespraken we hoe we dat binnen een groep op een goede manier organiseren.

In 2020 hebben we als team ook nascholing gevolgd met betrekking tot Zien 1-16! Dat is ons observatiesysteem waarmee we de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen volgen. Per groep is een lijst met stellingen ingevuld door de collega's. In de midden- en bovenbouw hebben kinderen zelf een vragenlijst ingevuld. Op grond van de uitkomsten hiervan spreken we gericht over de aanpak die een groep nodig heeft t.a.v. groepsproces en de rol van individuele kinderen daarin.

We zijn gestart met het gebruik van de app Parro als communicatieplatform met de ouders.

7.5.2 Onderwijsontwikkelingen - vooruitblik

Het versterken van de vaardigheden rondom PCM wordt voortgezet;

We zijn gestart met de rekenmethode Alles telt (Q-lijn). We borgen met elkaar de afspraken en werkwijze die we volgen bij deze methode;

Het werken aan de hand van de kernwaarden wordt verder uitgewerkt, we koppelen hierbij thema's rondom de sociale vaardigheden aan;

We zijn in gesprek met een echtpaar in Werkendam. Zij beschikken over een riant woonhuis en bijbehorend terrein. Voor een aantal kinderen is soms beter om tijdelijk onderwijs op een andere locatie te volgen, dan in een schoolse situatie. We onderzoeken met genoemd echtpaar, in nauwe samenwerking met de gemeente, of bij hen thuis tijdelijk onderwijs aan kinderen gegeven kan worden;

Naast dit alles zijn we bezig om voor een aantal kinderen onderwijs in hoofdvakken, volgens de ZML-methodiek kan worden aangeboden.

7.5.3 Uitstroom van leerlingen

Uitstroom gegevens – OPP (ontwikkelingsperspectief)

Schooljaar	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ontwikkelingsperspectief meer dan gehaald	20	0	0	16	0	0
Ontwikkelingsperspectief gehaald	73	78	100	84	91	72
Totaal	93	78	100	100	91	72
Ontwikkelingsperspectief niet gehaald	7	22	0	0	9	28

Uit deze gegevens blijkt dat het onderwijs over het algemeen meer dan voldoende opbrengsten geeft. Een enkele keer lukt het niet om het (uitstroom)niveau te realiseren wat wel mogelijk zou moeten zijn. In vrijwel alle gevallen betreft het dan echter leerlingen met ernstige sociaal-emotionele problematiek.

De redenen dat leerlingen het wat uitstroom betreft het ontwikkelingsperspectief niet heeft gehaald zijn verschillend. Ouders maken soms een andere keuze maken dan het schooladvies en vaker dan voorheen wordt er voor een veiligere setting gekozen gezien de kwetsbaarheid van leerlingen. Het betrof dit jaar 2 van de 7 leerlingen. Het percentagegetal is dan vanwege het klein aantal leerlingen erg hoog.

Totale uitstroom

Een belangrijk punt is waar de leerlingen, die het onderwijs verlaten, naar toe gaan en welke ontwikkelingen daar over meerdere jaren in te zien zijn. Uit de hierna volgende gegevens blijken de grote niveauverschillen tussen de leerlingen. Bij het speciaal basisonderwijs loopt dat van ZML-onderwijs tot en met HAVO.

Schooljaar	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ZML/VSO (*)		1				
PrO	8	4	3	4	5	3
LWOO	5	4	2	1	5	4
VMBO/BB	1					
VMBO/BK	1					
VMBO/GT	1			1		
HAVO					1	

Toelichting: LWOO > dit betreffen kinderen van diverse richtingen met name BB en BK

Uitstroom naar PRO

Een ander kwaliteitscriterium blijkt het percentage uitstroom naar het praktijkonderwijs (PRO) te zijn. Landelijk is dit gemiddeld 36%. Stroomt meer dan 45% van de leerlingen uit naar het PRO, dan ziet de inspectie dit als een risicosignaal.

Van de 304 S(B)O-scholen in ons land hebben met deze maatstaf 106 scholen een aanvankelijk risico, 60 een risico en 46 een ernstig risico.

Schooljaar	2015	2016	2017	2018	2019	2020
% uitstroom PRO	46%	44%	60%	66%	55%	43%

Overigens kunnen we onze twijfel hebben bij deze risiconorm. Er wordt bijvoorbeeld geen enkele vergelijking gemaakt met het instroomniveau van leerlingen, en er zijn grote verschillen tussen de leerlingenpopulaties van de scholen als we de gemiddelde intelligentie als uitgangspunt nemen. Dat is te zien in de in de tabellen bij de paragraaf leerresultaten

7.5.4 Leerresultaten

Begin 2013 heeft de inspectie conceptnormen (ondergrenzen) gepubliceerd voor het minimale niveau dat de leerlingen behaald moeten hebben als zij uitstromen in groep 8. Dit wordt bepaald met behulp van de LVS-toetsen voor technisch lezen, begrijpend lezen en rekenen.

De norm voor technisch lezen is dat tenminste 80% van de leerlingen een DLE van 20 moet hebben gehaald. Intelligentie speelt hierbij geen rol.

Hieronder staan de resultaten over de achterliggende 5 schooljaren. Op de meeste momenten zitten we boven de norm. We hebben deze normen opgenomen in ons beleid en zullen deze gebruiken als richtlijn. Tijdens de inspectiebezoeken in 2014 bij De Wijngaard en De Akker in Sliedrecht hebben beide inspecteurs hun waardering voor de -in hun ervaring opvallend hoge-opbrengsten uitgesproken.

Schooljaar Werkendam	IQ	Tech. Lezen		Begr. Lezen		Rekenen		Spelling
		Norm %	Resultaat %	Norm DLE	Resultaat DLE	Norm DLE	Resultaat DLE	
2014-2015	79	80%	73%	31	35	29	33	29
2015-2016	75	80%	78%(*)	28	26	27	26	27
2016-2017	75	80%	80%	28	19	27	25	21
2017-2018	78	80%	67%(**)	30	31	29	34	30
2018-2019	79	80%	82%	35	32	33	28	27
2019-2020	94	80%	84%	31	41	29	39	36

(*) Het is opvallend dat er veel kinderen zijn die hoger dan een DLE van 55 scoorden, 44% van het aantal kinderen.

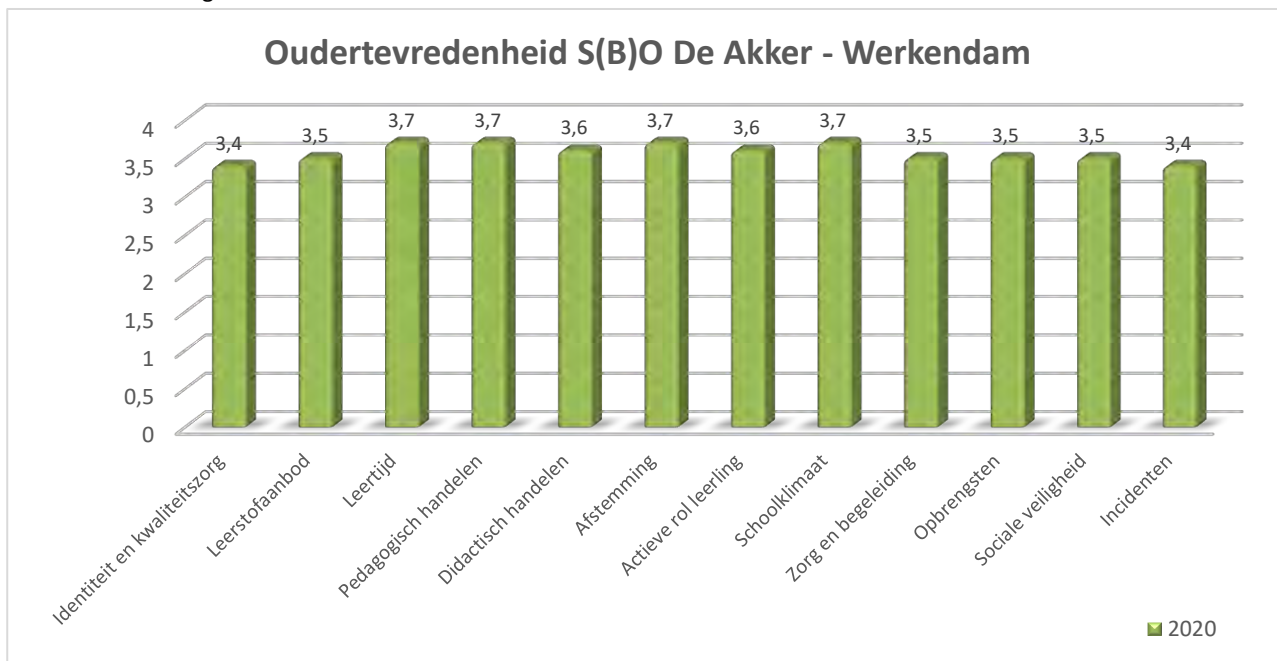
(**) Hierbij waren 2 kinderen met ernstige dyslexie. (dat was in dat jaar 33% van het aantal leerlingen)

7.5.5 Oudertevredenheid de Akker – Werkendam

Ongeveer eens in de twee jaar vindt er een oudertevredenheidsonderzoek plaats. In het verslagjaar 2020 heeft het onderzoek plaatsgevonden. In 2020 hebben we een vernieuwde, digitale, ouderenquête afgenomen. Dit maakt het vergelijken met resultaten van eerdere jaren niet mogelijk.

In de grafiek is de uitslag te zien van de hoofdonderdelen, dit is een gemiddelde van de subonderdelen. Elk hoofdonderdeel bestond uit 3 of meerdere vragen. Op deze vraag kon men kiezen uit: 1 > dit klopt niet, 2 > dit klopt een beetje, 3 > dit klopt redelijk of 4 > dit klopt helemaal. Als de score onder de 3 uitkomt vraagt het om acties.

We zijn dankbaar voor de behaalde resultaten in dit opzicht en zien dit als team als een bijzondere zegen van onze goede God. Daarnaast zijn de opbrengsten een duidelijke bevestiging van het feit dat als school en ouders veel hebben bereikt, ten aanzien van de ontwikkeling van onze kinderen.

7.5.6 Leerling enquête locatie Werkendam

De leerling enquête is in 2020 afgenomen in 3 groepen bij 44 leerlingen. De resultaten zijn als volgt:

Schooljaar	2018	2019	2020
Veiligheidsbeleving	65%	70%	79%

7.5.7 Klachtenregeling

Het bevoegd gezag is aangesloten bij de klachtencommissie van de Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs te Ridderkerk. In de beleidsdocumenten is een klachtenregeling opgenomen. In de schoolgids wordt de regeling in hoofdlijnen weergegeven en zijn tevens de gegevens opgenomen van de interne contactpersoon, de externe vertrouwenspersoon en de secretaris van de klachtencommissie.

In het jaar 2020 is er geen klacht binnengekomen.

7.6 S(B)O - ds. N.H. Beversluisschool

7.6.1 Onderwijsontwikkelingen - terugblik

Doordat we in het achterliggende jaar geconfronteerd werden met Covid-19 en de maatregelen die dit met zich meebracht, hebben we niet aan alle ontwikkelingen gestalte kunnen geven.

De werkgroep 'burgerschap en sociale vaardigheden' heeft in het achterliggende jaar geen inhoud kunnen geven aan burgerschap. Er was wel een activiteit voorbereid die gericht was op het inleven in mensen die met een handicap in de samenleving moeten functioneren, thema: Iedereen = oké! Dit in samenwerking met Lilianefonds. Dit thema zal op een later tijdstip alsnog aan de orde komen.

Begin maart 2020 zijn we als school overgestapt van het werken met een vast netwerk met een server naar het gebruik van Microsoft Office 365. Tegelijk zijn we gestart met het gebruik van kleine laptopjes voor de leerlingen.

Met de huidige software is het niet langer mogelijk om te werken met de oude versie van L2S. We zijn momenteel in overleg met Viseria uitgeverij over een aangepaste versie L2S die mogelijk wel werkt in combinatie met Office 365.

Dit cursusjaar zijn we gestart met de aanpassing van het leerstofaanbod van groep 3. Tot de herfstvakantie is er in groep 3 gewerkt met hoekenwerk, de methode die zij gewend zijn vanuit de JRK-groep. Hiermee willen we de overstap van de JRK naar groep 3 klein maken en hen zodoende beter voorbereiden op het schoolse leerstofaanbod van groep 3. Deze manier van werken is positief ervaren en het doel wat we voor ogen hadden is hiermee zeker bereikt.

Met de werkgroep 'pedagogische klimaat' hebben we in november de 'Talentenmiddagen' georganiseerd. Deze middagen zijn succesvol verlopen. De leerlingen konden hun eigen keuze maken voor het thema waar hun interesse ligt. De betrokkenheid van zowel leerkrachten als leerlingen was groot. We hopen dit in een volgend cursusjaar een vervolg te geven afhankelijk van de ontwikkelingen rond covid-19.

In het achterliggende jaar heeft een collega zich geschoold in het gebruik van PCM en is daarmee PCM-coördinator geworden. Ook hebben we als team in september onze tweede studiedag van PCM gehad. We leerden hoe we gedrag van kinderen kunnen interpreteren en hoe we vanuit PCM goed af kunnen stemmen op hun (onderwijs)behoeften.

Een collega heeft de opleiding tot ZIEN!-expert gevolgd. In november heeft zij een studiedag verzorgd waarin zij het werken met ZIEN! nader heeft toegelicht. Ook heeft zij voor ons de relatie gelegd tussen ZIEN! (wat-instrument) en PCM (hoe-methode). Daarnaast hebben we dit jaar voor het eerst onder haar begeleiding de ZIEN!-besprekingen inhoud gegeven.

Het werken met de 'Gele Haas' wordt vervolgd. In iedere groep is de Gele Haas aanwezig en daarbij staat een kistje, waar kinderen hun kaartje met vraag in kunnen doen, de leerkracht weet dat er een vraag is op het gebied van sociale veiligheid.

Dit jaar zijn we gestart, zowel in groep 3 als aansluitend in groep 4, met de nieuwe schrijfmethode 'Klinkers'. Deze sluit aan bij onze eerder vernieuwde aanvankelijk leesmethode Lijn 3.

7.6.2 Onderwijsontwikkelingen - vooruitblik

Het is de bedoeling dat alle lokalen dit cursusjaar voorzien worden van nieuwe digiborden met touchscreens. Inmiddels zijn er twee ICT-coördinatoren aangesteld. Zij hebben onderling de taken verdeeld en houden zich onderscheiden bezig met vragen rondom hardware en software. Ook is er een begin gemaakt met het oriënteren op het maken van een beleidsplan.

Dit cursusjaar zal de PCM-coördinator zich verdiepen in hoe het werken met PCM in een groep vormgegeven kan worden aan de hand van de methode inZicht!. Met de bedoeling dit vanaf volgend cursusjaar in te voeren, nadat wij als team onze basistraining PCM hebben afgerond met een derde studiedag.

De werkgroep 'Burgerschap' zal in het komende jaar het thema: iedereen=oké' inhoud geven. We willen de leerlingen bewust maken van het feit dat ze onderdeel zijn van de samenleving en het belang van rekening houden met de omgeving waarin je op dat moment verkeert.

Er is een werkgroep 'rapport' samengesteld. Zij oriënteren zich op het vormgeven van een nieuw rapport, mogelijk in combinatie met het werken met een portfolio. Het is de bedoeling om hier vanaf augustus 2021 mee te gaan werken.

De werkgroep 'pedagogisch klimaat' zal ook in het komende cursusjaar 'talentmiddagen' organiseren. Met als doel recht te doen aan de verschillende talenten van leerlingen en om ze te laten uitblinken op anderen vakken dan dat ze alleen cognitief worden aangesproken.

In 2014 zijn we gestart met het werken met WIG-4 en in 2016 met het werken met passende perspectieven. Zo wordt er een ambitiestandaard ontwikkeld voor analoog en digitaal klokkijken voor groep 6 tot en met 8. Ook wordt er op het gebied van meten/wegen extra oefenmateriaal gemaakt/verzameld. De methode met sprongen vooruit wordt minder gebruikt en daar willen we middels een studiedag een impuls aan geven.

Er is veel aandacht voor verdere professionalisering en kennisverbreding en -verdieping. Een leerkracht is gestart met de opleiding tot schoolopleider. Met de bedoeling om op termijn een SAM-school te worden. Twee onderwijsassistenten volgen de opleiding niveau-5 (AD-PEP).

Omdat duidelijk is geworden dat we voorlopig de komende jaren in dit gebouw zullen blijven, zijn we gestart met het opknappen van verschillende ruimtes binnen de school.

7.6.3 Uitstroom van leerlingen

Uitstroom gegevens – OPP (ontwikkelingsperspectief)

Schooljaar	2017	2018	2019	2020
Ontwikkelingsperspectief meer dan gehaald	13	14	5	10
Ontwikkelingsperspectief gehaald	74	76	90	75
Totaal	87	90	95	85
Ontwikkelingsperspectief niet gehaald	13	10	5	15

Uit deze gegevens blijkt dat het onderwijs over het algemeen meer dan voldoende opbrengsten geeft. Een enkele keer lukt het niet om het (uitstroom)niveau te realiseren wat wel mogelijk zou moeten zijn. In vrijwel alle gevallen betreft het dan echter leerlingen met ernstige sociaal-emotionele problematiek en waarbij de IQ-bepaling niet leidend kan zijn in het bepalen van een uitstroomperspectief.

Totale uitstroom

Een belangrijk punt is waar de leerlingen, die het onderwijs verlaten, naar toe gaan en welke ontwikkelingen daar over meerdere jaren in te zien zijn. Uit de onderstaande gegevens blijken de grote niveauverschillen tussen de leerlingen. Bij het speciaal basisonderwijs loopt dat van PrO tot en met HAVO.

Schooljaar	2015	2016	2017	2018	2019	2020
PrO	12	5	6	12	6	4
LWOO	15	6	5	14	10	11
VMBO/BB		1				
VMBO/BK						
VMBO/GT			1			
Trajectgroep/ Basis	1	1	3	2		3
Trajectgroep/ Kader	1	1		1	1	1
Trajectgroep/ GT-HAVO	1	2			2	
Overig					1	1

Uitstroom naar PRO

Een ander kwaliteitscriterium blijkt het percentage uitstroom naar het praktijkonderwijs (PRO) te zijn. Landelijk is dit gemiddeld 36%. Stroomt meer dan 45% van de leerlingen uit naar het PRO, dan ziet de inspectie dit als een risicosignaal.

Van de 304 S(B)O-scholen in ons land hebben met deze maatstaf 106 scholen een aanvankelijk risico, 60 een risico en 46 een ernstig risico.

Schooljaar	2015	2016	2017	2018	2019	2020
% uitstroom PRO	40%	31%	40%	41%	30%	20%

Overigens kunnen we onze twijfel hebben bij deze risiconorm. Er wordt bijvoorbeeld geen enkele vergelijking gemaakt met het instroomniveau van leerlingen, en er zijn grote verschillen tussen de leerlingenpopulaties van de scholen als we de gemiddelde intelligentie als uitgangspunt nemen. Dat is te zien in de in de tabellen bij de paragraaf leerresultaten

7.6.4 Leerresultaten

Begin 2013 heeft de inspectie conceptnormen (ondergrenzen) gepubliceerd voor het minimale niveau dat de leerlingen behaald moeten hebben als zij uitstromen in groep 8. Dit wordt bepaald met behulp van de LVS-toetsen voor technisch lezen,

begrijpend lezen en rekenen. De norm voor technisch lezen is dat tenminste 80% van de leerlingen een DLE van 20 moet hebben gehaald. Intelligentie speelt hierbij geen rol.

Hieronder staan de resultaten over de achterliggende 4 schooljaren. Op de meeste momenten zitten we boven de norm. We hebben deze normen opgenomen in ons beleid en zullen deze gebruiken als richtlijn.

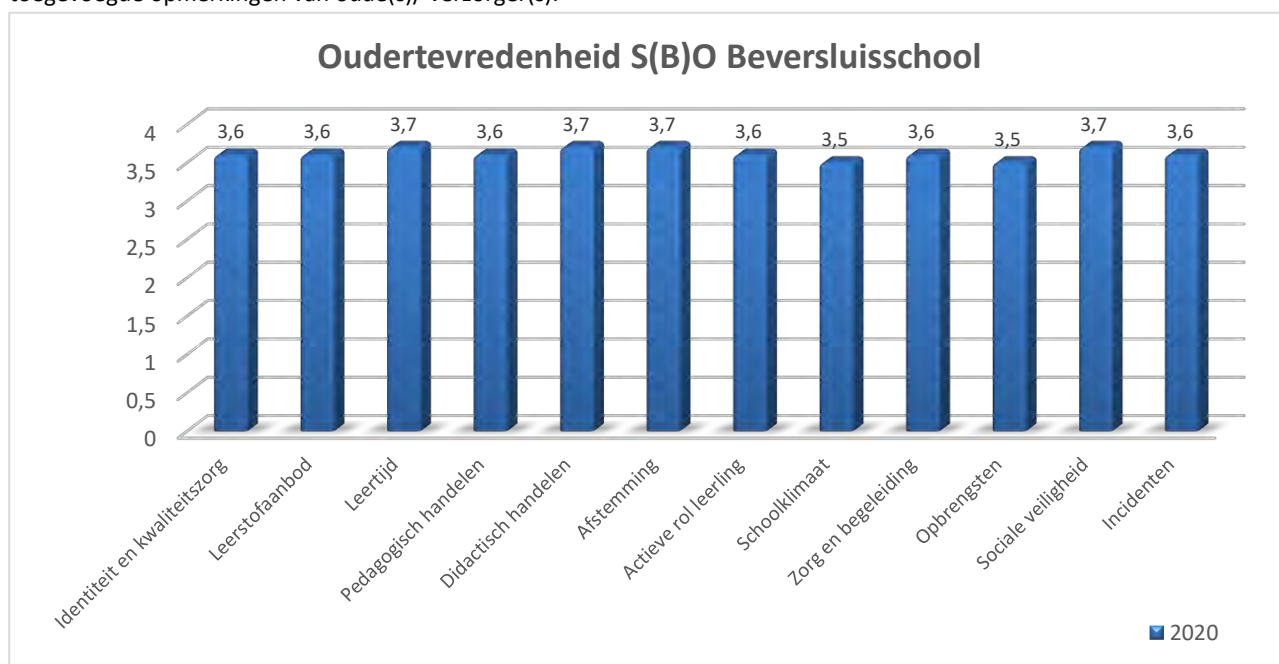
Schooljaar	IQ	Tech. Lezen		Begr. Lezen		Rekenen		Spelling
		Norm %	Resultaat %	Norm DLE	Resultaat DLE	Norm DLE	Resultaat DLE	Resultaat DLE
2016-2017	78	80%	94%	30	33	29	38	38
2017-2018	76	80%	81%	30	33	29	30	31
2018-2019	80	80%	80%	30	33	29	36	32
2019-2020	82	80%	80%	30	36	29	33	28

7.6.5 Oudertevredenheid

Ongeveer eens in de twee jaar vindt er een oudertevredenheidsonderzoek plaats. In het verslagjaar 2020 heeft het onderzoek plaatsgevonden. In 2020 hebben we een vernieuwde, digitale, ouderenquête afgenomen. Dit maakt het vergelijken met resultaten van eerdere jaren niet mogelijk.

In de grafiek is de uitslag te zien van de hoofdonderdelen, dit is een gemiddelde van de subonderdelen. Elk hoofdonderdeel bestond uit 3 of meerdere vragen. Op deze vraag kon men kiezen uit: 1 > dit klopt niet, 2 > dit klopt een beetje, 3 > dit klopt redelijk of 4 > dit klopt helemaal. Als de score onder de 3 uitkomt vraagt het om acties.

Er zijn 126 vragenlijsten verstuurd waarvan er 94 zijn ingevuld. Deze respons komt neer op 75% waarmee dit een representatieve respons genoemd kan worden. Uit onderstaande grafiek blijkt dat de ouders/verzorgers heel tevreden zijn over alle kwaliteitsaspecten waarop zij ondervraagd zijn. Alle scores zijn hoger dan 3,5. Omdat alle scores 3,5 of hoger zijn is het moeilijk om besprekpunten te inventariseren. We zullen ons bij het stellen van werkpunten met name richten op de toegevoegde opmerkingen van oude(s)/ verzorger(s).

7.6.6 Leerling enquête

De leerling enquête is niet afgenomen. Wij gebruiken hiervoor de ZIEN!-lijsten Leer- en leefklimaat en sociale vaardigheden. Deze zijn niet geanalyseerd.

7.6.7 Klachtenregeling

Het bevoegd gezag is aangesloten bij de klachtencommissie van de Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs te Ridderkerk. In de beleidsdocumenten is een klachtenregeling opgenomen. In de schoolgids wordt de regeling in hoofdlijnen weergegeven en zijn tevens de gegevens opgenomen van de interne contactpersoon, de externe vertrouwenspersoon en de secretaris van de klachtencommissie.

In het jaar 2020 is er geen klacht binnengekomen

7.7 De Rank – SO en VSO locatie Barendrecht en SO locatie Sliedrecht

7.7.1 Onderwijsontwikkelingen voor SO en VSO gezamenlijk (terugblik)

De corona-pandemie heeft ons voor andere onvoorziene vragen en uitdagingen gesteld. Door alle spanning die dat oplevert bij de leerlingen en alle maatregelen die zijn getroffen, hebben we hieraan prioriteit gegeven. Daardoor hebben we naast de ontwikkelingen die in het schoolplan waren beschreven, geen grote zaken opgepakt. De nadruk lag op het (weer) mogelijk maken van digitaal en later weer fysiek onderwijs, en werken aan betrokkenheid en welbevinden van de leerlingen.

In 2020 zijn de aparte teams geschoold op PCM, door een driedaagse basiscursus. Door middel van deze cursus kunnen we de leerlingen en ook elkaar beter begrijpen en bereiken. Hierdoor verbetert de communicatie onderling en kunnen we effectiever werken. Ook wordt dit jaar een teamleider opgeleid tot PCM-trainer, zodat we intern scholing van nieuwe collega's kunnen oppakken. Intern hebben we dan een coach en trainer binnen de Rank.

Na scholing op de methode 'ZIEN!' voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, wordt daar nu ook mee gewerkt. Het is een zeer uitgebreid instrument waarvan we nog niet alle mogelijkheden hebben ontdekt. Het wordt door de collega's als zeer positief ervaren dat de componenten betrokkenheid en welbevinden een centrale rol krijgen. Door hier bewust in te investeren, werken we aan de basis om tot leren te kunnen komen. Het was een uitdaging om dit samen te voegen met de cyclus HOGW, waar in schooljaar 2020-2021 aan wordt gewerkt. Dit wordt verder doorontwikkeld in de werkgroep. De leidinggevendenden zijn extra geschoold op het gebruik van Zien door B. Haverhals van de ParnasSys Academie.

Aan het einde van 2020 stond de audit gepland door de commissie van Samen Opleiden. Door de lockdown is deze verzet naar het begin van 2021. In de 'vooruitblik' verdere informatie hierover. In het kader van Samen Opleiden is in september 2020 een tweede schoolopleider gestart aan de studie. Daarnaast hebben we in 2020 ervaring opgedaan met de eerste LIO-student vanuit de voltijd opleiding. Vanwege regelgeving kan de student de helft van de LIO-tijd op het ZML/VSO haar stage lopen. We hopen dat dit in de toekomst verandert. Twee collega's in het zij-instroomtraject (vanuit Driestar Educatief) gaan het tweede jaar in. Op het SO in Barendrecht startte een collega met een zij-instroomtraject vanuit Hogeschool Zeeland.

Door de grote hoeveelheid nieuwe collega's op de locatie Barendrecht, is geïnvesteerd in tijd om het inwerken en begeleiden zo goed mogelijke aandacht te geven. Een nieuwe ontwikkeling hierin is de tijd die de assistent IB-er krijgt om nieuwe onderwijsassistenten te begeleiden. Zij begint in januari 2021 met de opleiding AD-PEP aan de Driestar Hogeschool. Een andere collega zal in februari 2021 klaar zijn met deze opleiding. In overleg met het bestuur wordt gekeken wat collega's met deze opleiding de school kunnen bieden en wat wij hen kunnen aanbieden.

In samenwerking met verschillende werkgroepen, de ICT-er en taalcoördinator is een professionaliseringsprogramma opgezet. Hierin zijn verplichte bijscholingsmomenten opgenomen, maar wordt ook gelegenheid gegeven om eigen keuzes op maat te maken w.b.t. bijscholing en professionalisering.

7.7.2 Onderwijsontwikkelingen voor SO en VSO gezamenlijk (vooruitblik)

We hebben jaarlijks te maken met wisseling of uitbreiding van het team. Bij alle nieuwe collega's wordt een PCM-profiel afgenomen en zij volgen de driedaagse basiscursus. Jaarlijks wordt minimaal één dagdeel bijscholing voor het hele team georganiseerd op gebied van PCM, om de kennis up-to-date te houden. Daarnaast is er ook jaarlijks een intervisiemoment waarbij collega's samen oefenen met de vaardigheden die horen bij het inzetten van PCM.

Bij ZIEN! is een monitoringsinstrument ontwikkeld voor sociale veiligheid, die willen we gaan inzetten. Hiermee hopen we meer inzicht te krijgen in (de beleving van) de veiligheid van de leerlingen en vanuit de methode kunnen we hier sneller actie op zetten. Er wordt gesleuteld aan de cyclus HOGW, om dit op een logische en praktische manier aan te laten sluiten bij de ZIEN-cyclus. Dit willen we in schooljaar 2021-2022 afronden.

Ook willen we aan de slag met een vernieuwd ontwikkelingsperspectief voor onze leerlingen. Waarbij de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling een net zo belangrijke plaats krijgt als de cognitieve ontwikkeling. Met dit nieuwe OP sluiten we meer aan bij de landelijke manier van kijken naar onderwijsontwikkeling en ondersteuningsbehoeften.

Naar aanleiding van evaluatie van de schoolresultaten en oriëntatie op wat landelijk wordt gevraagd qua leerresultaten, worden de streefniveaus van de leerlijnen onder de loep genomen en waar nodig zal een aanpassing worden gemaakt.

Bij het schrijven van dit jaarplan is inmiddels bekend dat de Rank erkend is als opleidingsschool. De auditcommissie van Samen Opleiden (SAM) heeft een positief bezoek afgelegd. Beide schoolopleiders zullen zich, in samenwerking met de opgeleide werkplekbegeleiders, de komende tijd bezighouden met de adviezen uit het rapport van de auditcommissie. Schoolopleiders van verschillende locaties zullen in 2021 een werkplekbegeleiderscursus op locatie organiseren en zo het aantal werkplekbegeleiders vergroten. In het ontwikkelplan wordt een prioritering aangegeven van andere ontwikkelpunten behorend bij SAM.

Voor schriftelijke taal oriënteren we ons op een nieuwe lesmethode. De huidige is best verouderd. We hopen hier het komend jaar een keuze in te kunnen maken.

Door de groei van de school, zullen we ons in 2021 moeten bezinnen op de gymtijd en invulling van de gymlessen. De huidige situatie is te zwaar voor één gymdocent en de ruimte in school en combinatie met fysiotherapie maakt het onmogelijk om eenvoudig uit te breiden.

7.7.3 Onderwijsontwikkelingen SO (terugblik)

SO Barendrecht - Door instroom van nieuwe leerlingen is zichtbaar geworden dat alle klassen hun onderwijsaanbod moeten aanpassen. Meer nadruk is gekomen op het ritme van inspanssen – ontspanssen.

Voor een aantal leerlingen wordt onderzocht of de school de beste plek is, dit onderzoek vindt plaats met intensieve begeleiding vanuit zorg en onderwijs.

SO Sliedrecht - In de achterliggende jaren is er intensief overleg gevoerd tussen Adullam en SORandstad over de start van een KDC op locatie Sliedrecht. Voor Adullam zou dit betekenen dat het KDC vanuit Puttershoek zou verhuizen naar Sliedrecht. Dit alles vanuit het ideaal om onderwijs en zorg voor jonge kinderen met een beperking te kunnen combineren op dezelfde locatie. Diverse onderzoeken hebben er plaatsgevonden. We hebben vastgesteld dat het voor Adullam financieel niet haalbaar is om het KDC te verplaatsen.

We beraden ons als SO Randstad verder over hoe we toch op één of andere manier invulling kunnen geven aan de verbinding tussen onderwijs en zorg voor de kinderen die we hiermee op het oog hebben.

7.7.4 Onderwijsontwikkelingen SO (voorblik)

SO Barendrecht - Door de instroom van leerlingen met een Taal Ontwikkelingsstoornis moeten we ons als school hierin meer gaan specialiseren om de juiste expertise in school te krijgen. De leesontwikkeling van onze leerlingen wordt beter in kaart gebracht door de taal coördinator.

Instroom van leerlingen met een hoog IQ en lage zelf / sociale redzaamheid vraagt om een nieuw afstemmen tussen onderwijs en draagkracht

Komend jaar zullen we als SO Barendrecht de samenwerking met de zorgnijverij intensiveren. We gaan voor een samenwerking waarin we elkaar versterken en onze leerlingen meer recht zullen doen.

SO Sliedrecht – Het overleg met Service Organisatie Zuid-Holland-Zuid over jeugdhulp op school (De Akker en De Rank) loopt door. We werken toe naar een groepsbudget voor de jeugdzorg die op school wordt ingezet. Het doel is hierdoor flexibeler te worden en sneller te kunnen schakelen. Er is besloten om samen te werken met twee aanbieders: Distinto en Leliezorggroep/De Hoop. Er wordt beleid gemaakt op de praktische uitvoering van de jeugdhulp.

We zijn van start gegaan met gecombineerde jongste groepen van S(B)O de Akker en SO De Rank. De eerste ervaringen hiermee zijn heel positief, door dit te combineren kunnen we meer tegemoetkomen aan de leer- en ondersteuningsbehoeften van de leerlingen. Dit wordt verder ontwikkeld richting een jonge kind centrum voor onze doelgroep.

De pilot Buitengewoon onderwijs is voortgezet, ook leerlingen van andere scholen draaien hier inmiddels in mee. Dit jaar willen we onderzoeken of we kunnen uitbreiden omdat de vraag nu groter is dan het aanbod.

Dit schooljaar zijn we gestart met 'Schrijfdans' in de jongste groepen. Dit zijn lessen door de ergotherapeut, gericht op lichaamsbesef en oriëntatie in de ruimte. We merkten op dit gebied een hiaat wat we hiermee willen dichten. De verwachting is dat leerlingen hierdoor het schrijfonderwijs wél op kunnen pakken.

7.7.5 Onderwijsontwikkelingen VSO (terugblik)

We werken in het VSO met Zedemo. Dat is een methodiek waarbij de arbeidsvaardigheden van alle VSO-leerlingen worden getraind, zoals sorteren, inpakken, wegen, samenwerken en monteren.

Leerlingen krijgen nu een training voor sociale vaardigheden met de methode 'Ik ben speciaal'.

De gymdocent van ons team heeft beleid opgesteld voor het gebruik van plein en geeft ook les aan de leerlingen op het plein. Dit bevordert de veiligheid en duidelijkheid.

Naar aanleiding van de PCM driedaagse is er vanuit het VSO team behoefte aan intervisie ontstaan. In 2020 is hier een begin mee gemaakt. Tijdens bouwvergaderingen wordt tijd ingepland om elkaar te ontmoeten rond een thema of vraagstuk.

Er zijn in elke klas extra digitale middelen beschikbaar gekomen, zodat collega's en leerlingen meer toegang hebben tot het gebruik van een laptop. In de VSO-klas met voornamelijk leerlingen in de C leerroute is er een laptop voor elke leerling beschikbaar. Voor deze leerlingen zijn ook methodes voor Nederlands, Rekenen, Engels en Burgerschap aangeschaft waaruit verder gewerkt wordt nadat de doelen uit de ZML leerlijn doorlopen en behaald zijn. De laptops worden onder andere ingezet om te werken met Studiemeter, een programma waarbij leerlingen en collega's toegang hebben tot digitale leermiddelen en aanvullend lesmateriaal bij bovengenoemde methodes.

Een aantal leerlingen wat onze C leerroute volgt zit wat betreft cognitie op het niveau van het Praktijkonderwijs (Pro). We merken dat de sociaal emotionele ontwikkeling van onze leerlingen in veel gevallen de reden is waarom de overstap naar het Pro niet gemaakt kan worden. Daarover zijn en blijven wij in contact met het Pro om samen helder te krijgen wat onze leerlingen nodig hebben om deze overstap wél te kunnen maken en hoe we dit in de praktijk vorm gaan geven.

We hebben hiervoor de volgende methodes aangeschaft: Starttaal, Via Vooraf, Via Vervolg, Startrekenen, Instap, Startrekenen Vooraf, Startrekenen 1F Engels Vooraf, Kies! (Burgerschap)

7.7.6 Onderwijsontwikkelingen VSO (vooruitblik)

Het organiseren van stages en het werken met het transitieplan en het portfolio blijven een belangrijk beleidsterrein. Externe ontwikkelingen bij gemeenten en het UWV vormen hierbij een zeker risico. Het eerlijk bepalen van het vermogen tot betaalde arbeid staat onder druk. De rol van de school is dan ook essentieel. De interne stage/ arbeidstoeleiding zal een meer prominente rol gaan spelen binnen ons onderwijs om leerlingen beter voor te bereiden op hun stage/uitstroom. Een werkgroep met mensen uit het team, stageteam en directie denken samen na over dit verbetertraject.

Instroom van leerlingen met een hoog IQ en lage zelf- / sociale redzaamheid vraagt om een nieuw afstemmen tussen onderwijs en draagkracht.

In het voorjaar worden de ouderavonden gericht op Mediawijsheid op een alternatieve manier gehouden. Er zullen themaweken zijn waarbij we ouders actief meenemen. Personeel volgt een 'digitale masterclass' bij iemand van Driestar Educatief om dit thema voor de klas en het oudercontactmoment uit te werken.

7.7.7 Opbrengsten van het speciaal (voortgezet) onderwijs

Ook in het speciaal onderwijs wordt de vraag aan de scholen gesteld of zij kunnen aantonen wat er daadwerkelijk met de leerlingen wordt bereikt. Voor De Rank, als school voor zeer moeilijk lerende leerlingen is hier geen gemakkelijk antwoord op te geven. We beoordelen deze ontwikkeling wel positief. Met de gehanteerde leerlijnen kijken we nu op kind-, groeps- en schoolniveau naar de resultaten in onze school.

Uitstroom (V)SO

Wij hanteren bij het in kaart brengen van de uitstroom de indeling die de onderwijsinspectie volgt:

- Reguliere arbeidsplaats al dan niet met een subsidie
- Sociale werkvoorziening/ sociale werkplaats/ beschermde werkomgeving
- Arbeidstrainingscentrum welke niet verbonden is aan een mbo (ATC)
- Arbeidsmatige dagbesteding
- Activiteitengerichte dagbesteding
- Zorg/behandeling zonder onderwijs al dan niet verbonden aan een ambulante of (semi-) residentiële instelling (bijvoorbeeld jeugddetentie en KDC)

Uitstroom SO							
	2014 2015	2015 2016	2016 2017	2017 2018	2018 2019	2019 2020	Totaal
Reguliere uitstroom (op de leeftijd van 12 jaar)							
Praktijkonderwijs						3	3
VSO – leerroute EG	3	1	2	1	3	1	11
VSO – leerroute P	4	3	5	5	2	5	24
VSO – leerroute PC	1	7	4	4	2	6	24
VSO – leerroute C	1			2	3	1	7
VSO – schakelklas PRO							
Zorgboerderij / KDC	1				1		2
Tussentijdse uitstroom							
Speciaal onderwijs						2	2
Speciaal basisonderwijs (S(B)O)	1	2		1			4
Zorgboerderij, zorg, behandeling						1	1

Totaal (regulier+ tussentijds)	11	13	11	13	11	19	
Uitstroom VSO							
	2014 2015	2015 2016	2016 2017	2017 2018	2018 2019	2019 2020	Totaal
Reguliere uitstroom (op de leeftijd van 18/20 jaar)							
Reguliere arbeidsplaats al dan niet met een subsidie	1		2	1	3	1	8
Sociale werkvoorziening/ sociale werkplaats/ beschermde werkomgeving				1	2		3
Arbeidstrainingencentrum							
Activiteitengerichte dagbesteding	3	3	1	3	4	7	21
Arbeidsmatige dagbesteding	1	5	4	4	7	4	25
Belevingsgerichte dagbesteding		2	1			1	4
Zorgboerderij							
Tussentijdse uitstroom							
Andere school voor ZML	1	1		1			3
Activiteitengerichte dagbesteding							
Arbeidsmatige dagbesteding							
Praktijkonderwijs (PRO)					1	1	2
School voor ZMOLK							
Belevingsgerichte dagbesteding		1					1
Onbekend	1						1
Thuiszitter met leerplichtonthefing				1			1
Totaal (regulier+ tussentijds)	7	12	8	11	17	14	

7.7.8 Resultaten met betrekking tot uitstroom (uitstroomniveau) van het VSO

Uitstroom uit het VSO per schooljaar				2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020
Per leerroute is aangegeven of leerlingen uitgestroomd zijn conform de gevolgde leerroute uit het OPP, boven dat niveau, of onder dat niveau									
Aantal uitgestroomde leerlingen				5	11	8	9	16	13
Leerroute	IQ	Uitstroom-niveau VSO							
EG	< 35	Belevings-gerichte dagbesteding	Conform leerroute	1	3	1			
			Boven leerroute						1
			Onder leerroute						
P	35-45	Activiteit-gerichte dagbesteding	Conform leerroute	1	3	1	4	3	7
			Boven leerroute	1			1	2	
			Onder leerroute						
P-C	45-55	Arbeidsmatige dagbesteding	Conform leerroute	1	5	4	3	7	3
			Boven leerroute			2	1	3	1
			Onder leerroute						
C	> 55	Arbeid in een "regulier" bedrijf, onder toezicht	Conform leerroute					1	1
			Boven leerroute	1					
			Onder leerroute						

Toelichting: We zijn als school heel blij met hoe onze leerlingen uitstromen. Meestal is dat conform hun leerroute, maar regelmatig ook boven hun niveau. En dit is te meer iets om blij mee en dankbaar voor te zijn, omdat ook de bestending heel hoog blijkt te zijn.

7.7.9 Resultaten met betrekking het didactisch eindniveau bij de uitstroom VSO

Het didactisch eindniveau Bij het moment van het verlaten van de school wordt vastgelegd of leerlingen het eindniveau hebben behaald dat overeenstemt met hun gevolgde leerroute.				2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020
				11	8	9	16	13
	IQ	Eindniveau volgens leerroute						
EG	< 35	Niveau 4	Conform leerroute	1				
			Boven leerroute	2 (niv. 5)	1 (niv. 5)			1 (niv 5)
			Onder leerroute					
P	35-45	Niveau 6	Conform leerroute	1	1		1	
			Boven leerroute	1 (niv. 8)		3 (niv. 9)	1 (niv 11)	2 (niv 7)

						1 (niv. 8)	1 (niv 10) 1 (niv 9)	4 (niv 8) 1 (niv 9)
			Onder leerroute	1 (niv. 5)			1 (niv 5)	
PC	45-55	Niveau 10	Conform leerroute	4	6	3	5	
			Boven leerroute			1 (niv. 12) 1 (niv. 13)	2 (niv 11) 1 (niv 12) 2 (niv 13)	1 (niv 11) 2 (niv 12)
			Onder leerroute	1 (niv. 9)				1 (niv 9)
C	> 55	Niveau 14	Conform leerroute				1	
			Boven leerroute					
			Onder leerroute					1 (niv 13)

Toelichting

Gemiddeld scoren leerlingen ook didactisch goed, vaak boven de norm die wij zelf hanteren. Daar zijn we extra tevreden over omdat we best worstelen met de beschikbare tijd en het verdelen van de tijd over de leervakken, de praktische vakken en de stages.

7.7.10 Resultaten met betrekking tot bestending:

Bestending VSO De bestending op het uitstroomniveau wordt door de school gevolgd tot en met het 2 ^e jaar na het verlaten van de school	2013 2014	2014 2015	2015 2016	2016 2017	2017 2018	2018 2019
Aantal uitgestroomde leerlingen	12	5	12	7	9	16
Nog op het uitstroomniveau	91,7%	100%	92%	86%	100%	100%
Niet meer op het uitstroomniveau	8,3%		8%			
Onbekend				14%		

Toelichting

We zijn heel tevreden over het feit dat de leerlingen na het verlaten van onze school bijna allemaal op hun plaats blijken te zijn en daar goed functioneren, zeker als we dat vergelijken met het landelijke beeld zoals de inspectie daarover aan ons rapporteert.

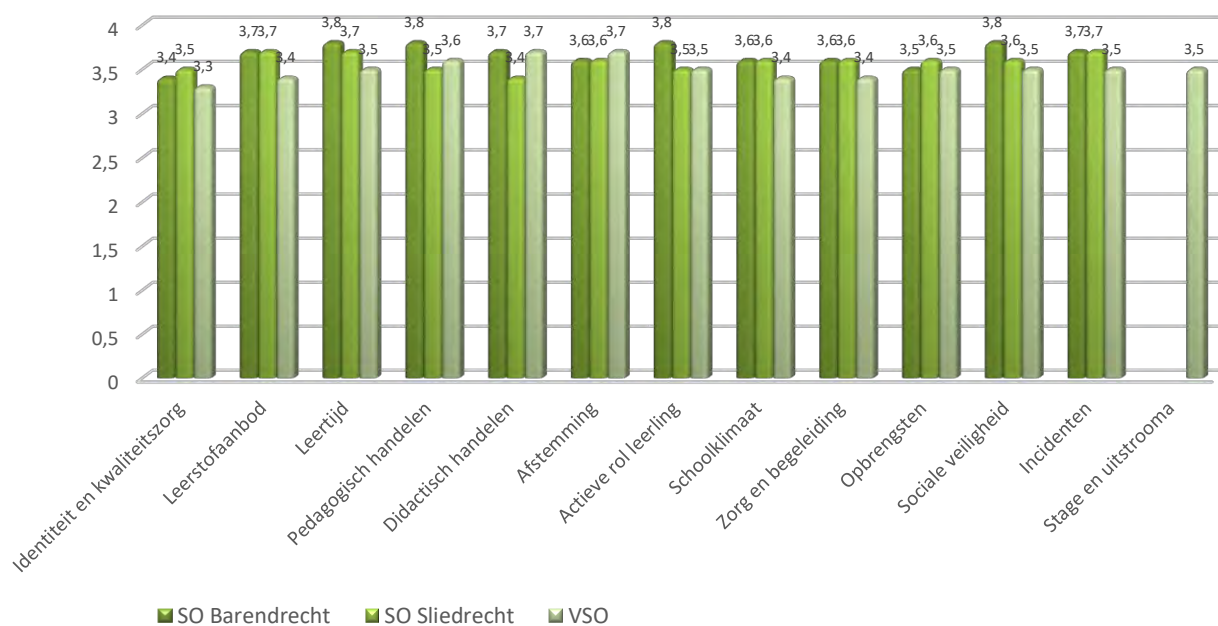
7.7.11 Oudertevredenheid De Rank

Ongeveer eens in de twee jaar vindt er een oudertevredenheidsonderzoek plaats. In het verslagjaar 2020 heeft het onderzoek plaatsgevonden. In 2020 hebben we een vernieuwde, digitale, ouderenquête afgenomen. Dit maakt het vergelijken met resultaten van eerdere jaren niet mogelijk.

In de grafiek is de uitslag te zien van de hoofdonderdelen, dit is een gemiddelde van de subonderdelen. Elk hoofdonderdeel bestond uit 3 of meerdere vragen. Op deze vraag kon men kiezen uit: 1 > dit klopt niet, 2 > dit klopt een beetje, 3 > dit klopt redelijk of 4 > dit klopt helemaal. Als de score onder de 3 uitkomt vraagt het om acties.

We hebben deze onderzoeken uitgevoerd per afdeling: SO Barendrecht, SO Sliedrecht en VSO. De respons is gemiddeld 70% en daarmee dus zeer representatief. De waardering in alle afdelingen is bijzonder groot, op alle onderdelen (ver) boven de gestelde norm van 3.0. Waar dat nuttig is zullen we gemaakte opmerkingen.

2020 Oudertevredenheid (V)S)O de Rank

7.7.12 Klachtenregeling

Het bevoegd gezag is aangesloten bij de klachtencommissie van de Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs te Ridderkerk. In de beleidsdocumenten is een klachtenregeling opgenomen. In de schoolgids wordt de regeling in hoofdlijnen weergegeven en zijn tevens de gegevens opgenomen van de interne contactpersoon, de externe vertrouwenspersoon en de secretaris van de klachtencommissie.

In 2020 heeft een drietal collega's van De Rank contact gezocht met de externe vertrouwenspersoon. Deze heeft de collega's teruggewezen naar de eigen organisatie. Nadat de bestuurders met ieder van deze collega's en met de leiding van het team gesprekken hebben gevoerd is een externe mediator ingeschakeld. Dit heeft geleid tot nieuwe werkafspraken en tot oplossing van de problemen.

7.7.13 Inzet middelen voor werkdrukverlaging

De Rank heeft voor het schooljaar 2018-2019 € 23.644 ontvangen. Om de juiste inzet van deze middelen te kiezen hebben we allereerst tijdens onze tweedaagse in oktober 2018 alle teamleden gevraagd om hier voor ideeën in te dienen. Uit het scala van mogelijkheden scoorde opvallend vaak dat niet alleen de leraren een verbetering van hun financiële positie zouden moeten krijgen, maar ook de niet-leraren van het team.

Het management van de school heeft deze optie toen als voorstel voorgelegd aan de leraren van het team, omdat deze inzet van de middelen dan met name hun collega's ten goede kwam. Het resultaat van een gehouden stemming was: 22 leraren stemden vóór, 2 stemden blanco en 7 stemden niet.

Vervolgens hebben we dit uitgevoerd door de niet-leraren naar rato van hun benoemingsomvang extra uren uit te laten betalen, over het jaar 2018. Deze werkwijze is voor 2019-2020 op dezelfde wijze vormgegeven. De uitbetaling van extra uren vinden plaats als 13^e maand van het kalenderjaar (betaling is in januari van het volgende kalenderjaar)

7.8 Samuëlschool – SO Gedrag

7.8.1 Onderwijs

In de afdeling SO Gedrag wordt onderwijs gegeven in vier groepen. Iedere groep wordt geleid door een miniteam bestaande uit leerkracht(en) en onderwijsassistent(e)s. De miniteams worden ondersteund door middel van groepscoaching, intervisie en groepsbesprekingen. Naast individuele cursussen en opleidingen is er op teamniveau aandacht geweest voor de begeleiding van kinderen met hechtingsproblematiek. Dit wordt op een later moment verdiept.

Verder zal er worden geïnvesteerd in een professionele teamcultuur. Dit zal ten goede komen aan het werkplezier van de medewerkers en daarmee aan de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs.

7.8.2 Onderwijskwaliteit

Alle leerlingen in de afdeling SO Gedrag hebben een beperking vanwege een gediagnostiseerde stoornis (DSM-IV). In de SO Gedrag groepen ligt de nadruk op het bieden van structuur en voorspelbaarheid, als belangrijke randvoorwaarden voor het kunnen komen tot leren. De leerlingen in elke groep worden begeleid door een leerkracht en een onderwijsassistent. Hierdoor is intensieve begeleiding mogelijk op het gebied van didactische en sociaal-emotionele ontwikkeling. Omdat in elke groep leerlingen uit meerdere leerjaren zijn geplaatst, worden de kernvakken in meerdere niveaus aangeboden.

De onderwijsinspectie beoordeelt tijdens haar bezoek van 22 novovember 2017 (uitgebreid kwaliteitsonderzoek) de onderwijskwaliteit van de school als geheel als voldoende. Vergeleken bij de oordelen van de inspectie in 2015 (zwak) en 2016 (zeer zwak) is dit een goede vooruitgang.

Het borgen van de onderwijskwaliteit gebeurt door middel van het analyseren van leeropbrengsten en door verschillende interventies, waaronder groepscoaching, intervisie, leerling besprekingen, en halfjaarlijkse groot-overleg momenten met leerkrachten, ouders, IB'ers en externe deskundigen. Verder worden teamvergaderingen en consultaties van de orthopedagoog en de bijeenkomsten in samenwerkingsverband gehouden waarbij de onderwijskwaliteit voortdurend punt van aandacht is. Deze bevindingen bij elkaar zorgen ervoor dat het onderwijs voortdurend wordt geëvalueerd en, waar nodig, bijgestuurd.

7.8.3 Uitstroom

De laatste jaren zijn we sterker dan voorheen gericht op de resultaten van het onderwijs. De vorderingen worden veel beter gevolgd en er wordt waar nodig geïnvesteerd in nieuwe methoden en werkwijzen. De resultaten daarvan zijn merkbaar. Opvallend is dat deze ontwikkeling de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen niet in het gedrang brengt. Het zelfbeeld van leerlingen wordt positief gestimuleerd als zij op hun eigen niveau vorderingen maken en deze met hen gedeeld worden.

De resultaten van de leerlingen die in groep 8 de school hebben verlaten zijn in de achterliggende jaren in kaart gebracht middels de methodiek die landelijk door de inspectie wordt gehanteerd. Daarbij wordt verband gelegd tussen de intelligentie van de leerlingen en de schoolresultaten. De landelijk geldende norm is dat tenminste 80% van de leerlingen het

onderwijsniveau behaald moet hebben dat verwacht mag worden gezien hun capaciteiten. De capaciteiten van de leerlingen zien we op school ook in relatie tot hun stimulerende en belemmerende factoren, die in hun OPP beschreven staan.

Uitstroom gegevens – OPP (ontwikkelingsperspectief)

Schooljaar	2016	2017	2018	2019	2020
Ontwikkelingsperspectief meer dan gehaald	33	20	17	0	0
Ontwikkelingsperspectief gehaald	33	80	83	100	100
Ontwikkelingsperspectief niet gehaald	33	0	0	0	0
Totaal	66	100	100	100	100

Uit deze gegevens blijkt dat het onderwijs over het algemeen meer dan voldoende opbrengsten geeft. Een enkele keer lukt het niet om het (uitstroom)niveau te realiseren wat wel mogelijk zou moeten zijn. In vrijwel alle gevallen betreft het dan echter leerlingen met ernstige sociaal-emotionele problematiek.

Totale uitstroom

Een belangrijk punt is waar de leerlingen, die het onderwijs verlaten, naar toe gaan en welke ontwikkelingen daar over meerdere jaren in te zien zijn.

Schooljaar	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ZML/VSO (*)				2		
PrO			1			2
LWOO				1		
VMBO/BK				2	2	1
VMBO/GT				8		
VSO cl.4 / Trajectgr.	3	1	1			4
VSO cl.4 / Trajectgr.+	2	1	2			
VSO cl.4			1		1	3
VSO cl.4 / Trajectgr. HAVO/ VWO	1	4				
Overig				2		1
*) een hiervan is binnen VSO cluster 2 naar VMBO basis gegaan						

Uitstroom naar PRO

Een ander kwaliteitscriterium blijkt het percentage uitstroom naar het praktijkonderwijs (PRO) te zijn. Landelijk is dit gemiddeld 36%. Stroomt meer dan 45% van de leerlingen uit naar het PRO, dan ziet de inspectie dit als een risicosignaal.

Schooljaar	2015	2016	2017	2018	2019	2020
% uitstroom PRO	-	-	20%	0%	0%	20%

Overigens kunnen we onze twijfel hebben bij deze risiconorm. Er wordt bijvoorbeeld geen enkele vergelijking gemaakt met het instroomniveau van leerlingen, en er zijn grote verschillen tussen de leerlingenpopulaties van de scholen als we de gemiddelde intelligentie als uitgangspunt nemen. Dat is te zien in de in de tabellen bij de paragraaf leerresultaten

7.8.4 Leerresultaten

Begin 2013 heeft de inspectie conceptnormen (ondergrenzen) gepubliceerd voor het minimale niveau dat de leerlingen behaald moeten hebben als zij uitstromen in groep 8. Dit wordt bepaald met behulp van de LVS-toetsen voor technisch lezen, begrijpend lezen en rekenen. De norm voor technisch lezen is dat tenminste 80% van de leerlingen een DLE van 20 moet hebben gehaald. Intelligentie speelt hierbij geen rol.

Hieronder staan de resultaten over de achterliggende 3 schooljaren. We zitten als school steeds (ver) boven de norm. We hebben deze normen opgenomen in ons beleid en gebruiken deze als richtlijn.

Schooljaar	IQ	Tech. Lezen		Begr. Lezen		Rekenen		Spelling
		Norm %	Resultaat %	Norm DLE	Resultaat DLE	Norm DLE	Resultaat DLE	
2015-2016	87	80%	100%	36	57	36	57	56
2016-2017	86	80%	100%	35	47	33	47	43
2017-2018	102	80%	100%	39	53	38	54	49

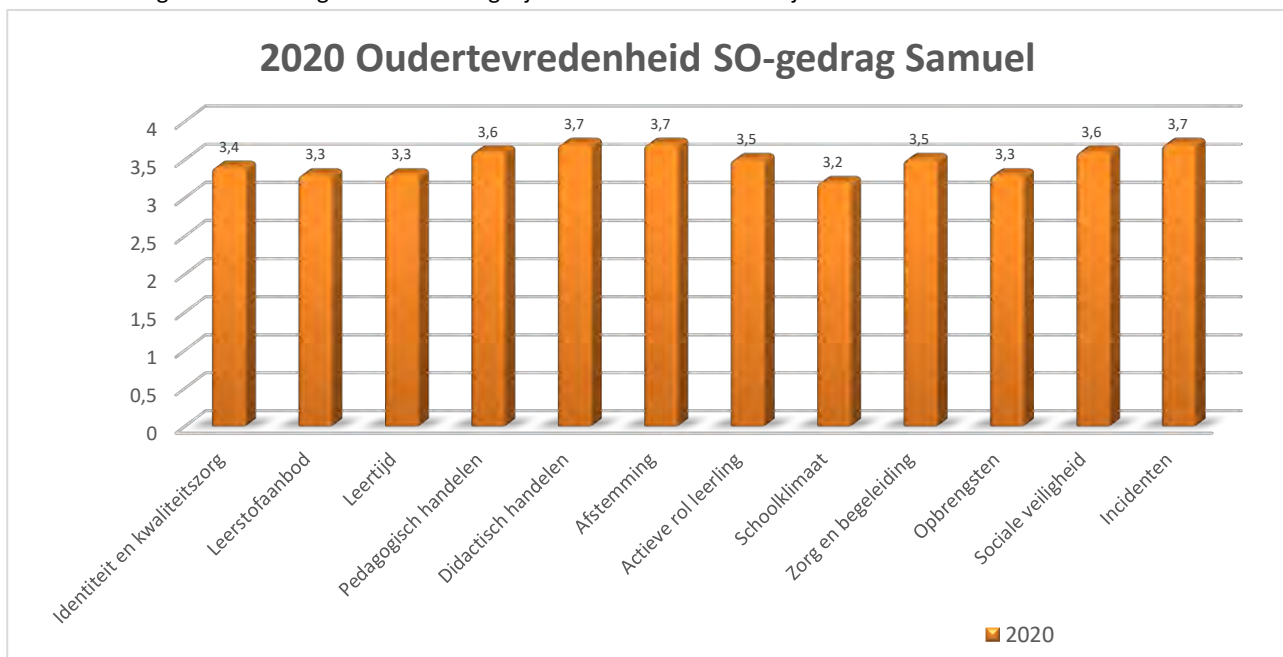
2018-2019	97	80%	100%	39	60	38	50	56
2019-2020	108	80%	100%	39	56	38	56	57

7.8.5 Oudertevredenheid

Ongeveer eens in de twee jaar vindt er een oudertevredenheidsonderzoek plaats. In het verslagjaar 2020 heeft het onderzoek plaatsgevonden. In 2020 hebben we een vernieuwde, digitale, ouderenquête afgenomen. Dit maakt het vergelijken met resultaten van eerdere jaren niet mogelijk.

In de grafiek is de uitslag te zien van de hoofdonderdelen, dit is een gemiddelde van de subonderdelen. Elk hoofdonderdeel bestond uit 3 of meerdere vragen. Op deze vraag kon men kiezen uit: 1 > dit klopt niet, 2 > dit klopt een beetje, 3 > dit klopt redelijk of 4 > dit klopt helemaal. Als de score onder de 3 uitkomt vraagt het om acties.

Ouders geven aan tevreden te zijn met SO Gedrag. De school krijgt van hen een rapportcijfer van 8,3. Hiervoor past dankbaarheid en verwondering. Het belangrijkste aandachtspunt is het feit dat er regelmatig sprake is van lesuitval. Dit is een blijvend issue, omdat het in het cluster 4 onderwijs niet mogelijk is om een vreemde invaller voor de klas te zetten bij verzuim van personeel. Dit roept bij de doelgroep gevoelens van onveiligheid op, wat kan leiden tot externaliserend gedrag. In voorkomende gevallen wordt gezocht naar mogelijkheden van thuisonderwijs.

7.8.6 Klachtenregeling

Het bevoegd gezag is aangesloten bij de klachtencommissie van de Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs te Ridderkerk. In de beleidsdocumenten is een klachtenregeling opgenomen. In de schoolgids wordt de regeling in hoofdlijnen weergegeven en zijn tevens de gegevens opgenomen van de interne contactpersoon, de externe vertrouwenspersoon en de secretaris van de klachtencommissie.

In 2020 zijn er geen klachten binnengekomen.

7.8.7 Middelen werkdrukverlichting

De middelen voor de werkdrukverlichting zijn in overleg en op verzoek van het team ingezet voor extra ondersteunend personeel. Vanaf het nieuwe schooljaar 2020-2021 zijn de middelen grotendeels ingezet voor de verkleining van de groepen. Daarnaast is in samenwerking met de Samuel ZML een conciërge benoemd met een fte van 0,4 voor beide locaties.

7.9 Samuëlschool – (V)SO ZML/EMB

7.9.1 Onderwijsontwikkelingen, terug- en vooruitblik

In 2020 is de ontwikkeling van het onderwijs weer een belangrijk speerpunt geweest op onze school. Door de periode van lockdown waarin de school gesloten moest blijven, was het een uitdaging om het primaire proces in de groepen zo goed mogelijk voortgang te laten vinden. In die periode was het onderwijs op afstand en werd er digitaal lesgegeven. Dat was een flinke omslag voor alle betrokkenen. Als school hebben we daar zo goed mogelijk een weg in proberen te vinden. Ondanks de moeilijke omstandigheden vanwege de Corona-crisis is er ook in het afgelopen jaar gewerkt aan de ontwikkeling van het onderwijs op onze school. Hieronder beschrijven we per thema waar we aan hebben gewerkt in 2020 en wat onze plannen zijn voor het komende jaar.

Passend onderwijsaanbod: De combinatie van onderwijs en zorg die we kunnen bieden door samenwerking met KDC De Mirte van Siloah zorgt ervoor dat we voor meer kinderen een passend onderwijsaanbod kunnen realiseren. De nieuwe groepen die we gestart zijn in het schooljaar 2019-2020, de structuurgroep en de groep praktisch, zijn inmiddels niet meer weg te denken in de school. We merken dat we door de manier van onderwijs geven in deze groepen veel beter tegemoet kunnen komen aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen. In het schooljaar 2020-2021 hebben we daarom de werkwijze met een structuurgroep en een groep praktisch voorgezet. We zien momenteel het aantal aanmeldingen toenemen van leerlingen met een grote structuurbehoefte die qua intelligentie aan de bovenzijde van het ZML functioneren. We onderzoeken de mogelijkheden om in augustus 2021 een nieuwe groep te starten voor deze leerlingen.

Nieuwe website: Er is in 2020 een nieuwe website ontwikkeld die een beter beeld geeft van de doelgroep en het onderwijs op onze school. Als slogan op de website hebben we als team gekozen voor: "Ieder kind is uniek en waardevol, samen werken wij aan optimale groei!" We merken dat ouders/verzorgers van potentiële leerlingen ons makkelijker en sneller weten te vinden door de nieuwe website.

Handelings- en opbrengstgericht werken (HOGW): Het handelings- en opbrengstgericht werken op leerling-niveau, groeps- en schoolniveau heeft voortdurend de aandacht. Aan het eind van schooljaar 2019-2020 zijn de schoolopbrengsten geanalyseerd en zijn er acties geformuleerd voor het vervolg. Eén van de acties is het verhogen van de opbrengsten voor Rekenen door het verbeteren van de doorgaande lijn in de school. Naast het aanbieden van nieuwe rekendoelen zijn er afspraken gemaakt voor het structureel in iedere groep herhalen van de basisvaardigheden van leerlingen. Tijdens de groepsbesprekingen is er aandacht voor de opbrengsten op groepsniveau, en in de leerling-besprekingen worden er met ingang van 2021 afspraken gemaakt over de doelen die we willen bereiken met iedere individuele leerling. Om de werkdruk beter over het schooljaar te verdelen doen we dit schooljaar een pilot waarbij het zwaartepunt van de cyclus HOGW vooral aan het eind van periode 1 ligt. Na evaluatie zullen we besluiten hoe we hiermee verder gaan in het schooljaar 2021-2022.

Aanpassen streefplanning: In het komende jaar gaan we aan de slag met het aanpassen van de streefplanning van de school. Het doel is om over te gaan naar een streefplanning die voor alle leergebieden hetzelfde is en die overeenkomt met het Landelijk Doelgroepenmodel van LECSO. In 2020 hebben we een visie geformuleerd op het behalen van leerdoelen zodat we daar meer eenheid in krijgen in de hele school. Er wordt in de school op verschillende manieren gewerkt aan het realiseren van een doorgaande leerlijn, in 2021 maken we schoolbrede afspraken om te komen tot een zelfde werkwijze voor iedere groep.

Diverse onderwijsinhoudelijke ontwikkelingen: Er zijn schoolbrede regels ontwikkeld die door middel van filmpjes en als "regel van de maand" onder de aandacht worden gebracht van de leerlingen. Voor het godsdienstonderwijs is gekozen voor de

methode Hoor het Woord, deze is na de zomervakantie ingevoerd. De eerste ervaringen met de methode zijn positief, door de invoering kunnen we beter een doorgaande lijn realiseren voor het godsdienstonderwijs op onze school. We hebben een toetsbeleid ontwikkeld waarin de schoolvisie op het afnemen van LVS-toetsen is beschreven. Het toets beleid wordt de komende tijd verder geïmplementeerd. Het thematisch werken in het SO heeft steeds meer een plek gekregen en wordt in het komende jaar verder doorontwikkeld. In de VSO-groepen wordt geëxperimenteerd met thematisch werken, in 2021 gaan we dit verder uitbouwen en werken aan een doorgaande lijn in de school.

Omgaan met gedrag: De afgelopen tijd is het signaleren en melden van incidenten regelmatig onderwerp van gesprek geweest tijdens teamvergaderingen. Het ontwikkelde stappenplan geeft veel duidelijkheid, daardoor is het opvolging geven aan incidenten verbeterd en lukt het ons steeds beter om vroegtijdig actie te ondernemen om eventuele herhaling of onveiligheid in de school te voorkomen. Een deel van het team wordt geschoold op Triple C en weerbaarheid. Er is een concept-protocol ontwikkeld voor het omgaan met moeilijk verstaanbaar gedrag. In 2021 zal dit protocol worden geïmplementeerd en zal het omgaan met gedrag opnieuw een speerpunt zijn voor de gehele school. De basis van Triple C en weerbaarheid zal aandacht krijgen in het hele team. Enkele collega's hebben scholing gevolgd gericht op traumasensitief lesgeven, dit zal teambreed een vervolg krijgen.

Ontwikkelingen rondom SAM: Als school hebben we de intentie om een erkende SAM-opleidingsschool te worden waarbij we zelf onze toekomstige leerkrachten opleiden. In 2020 is een teamlid gecertificeerd schoolopleider geworden. Inmiddels zijn we gestart met het traject om een erkende opleidingsschool te worden, de audit is gepland in 2022. De komende tijd zullen de nodige voorbereidingen voor de audit worden getroffen. Voor het opleiden van studenten hebben we voldoende werkplekbegeleiders nodig, diverse teamleden hebben daar een cursus voor gevolgd of zijn daar nog mee bezig.

7.9.2 Uitstroomgegevens

Uitstroom afgezet tegen het ontwikkelingsperspectief	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ontwikkelingsperspectief meer dan gehaald			20%		20%	
Ontwikkelingsperspectief gehaald	100%	85%	80%	100%	80%	100%
Ontwikkelingsperspectief niet gehaald		15%				
Totaal	100%	85%	100%	100%	100%	

Uitstroom PRO: de percentages betreffen de leerlingen die het SO verlieten

% uitstroom PRO	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Samuelschool ZML	0%	17%	14%	42%	50%	20%	0%

Twee leerlingen hebben het SO verlaten i.v.m. een verhuizing/overplaatsing naar het S(B)O. Deze zijn niet meegenomen.

Uitstroom (V)SO

De uitstroom uit het speciaal onderwijs hebben we opnieuw in kaart gebracht. De inspectie hanteert de volgende categorieën. Wij gebruiken deze categorieën ook, maar vermelden deze in de tabellen alleen indien van toepassing:

- Reguliere arbeidsplaats al dan niet met een subsidie
- Sociale werkvoorziening/ sociale werkplaats/ beschermde werkomgeving
- Arbeidstrainingscentrum welke niet verbonden is aan een mbo (ATC)
- Arbeidsmatige dagbesteding
- Activiteitengerichte dagbesteding
- Zorg/behandeling zonder onderwijs al dan niet verbonden aan een ambulante of (semi-) residentiële instelling (bijvoorbeeld jeugddetentie en KDC)

Uitstroom SO							
	2013 2014	2014 2015	2015 2016	2016 2017	2017 2018	2018 2019	2019 2020
Reguliere uitstroom (op de leeftijd van 12 jaar)							
Praktijkonderwijs/S(B)O	0	1	1	3	1	1	0
VSO – leerroute E	0	0	0	0	0		
VSO – leerroute P	2	2	0	1	0	3	1
VSO – leerroute PC	0	2	2	1	0		1
VSO – leerroute C	1	1	4	2	0	1	1
Zorgboerderij / KDC	0	0	0	0	0		
Andere school voor ZML	0	0	0	0	1	1	
Speciaal basisonderwijs (S(B)O)	1	0	0	0	0	1	
Totaal (regulier+ tussentijds)	4	6	7	7	2	7	4

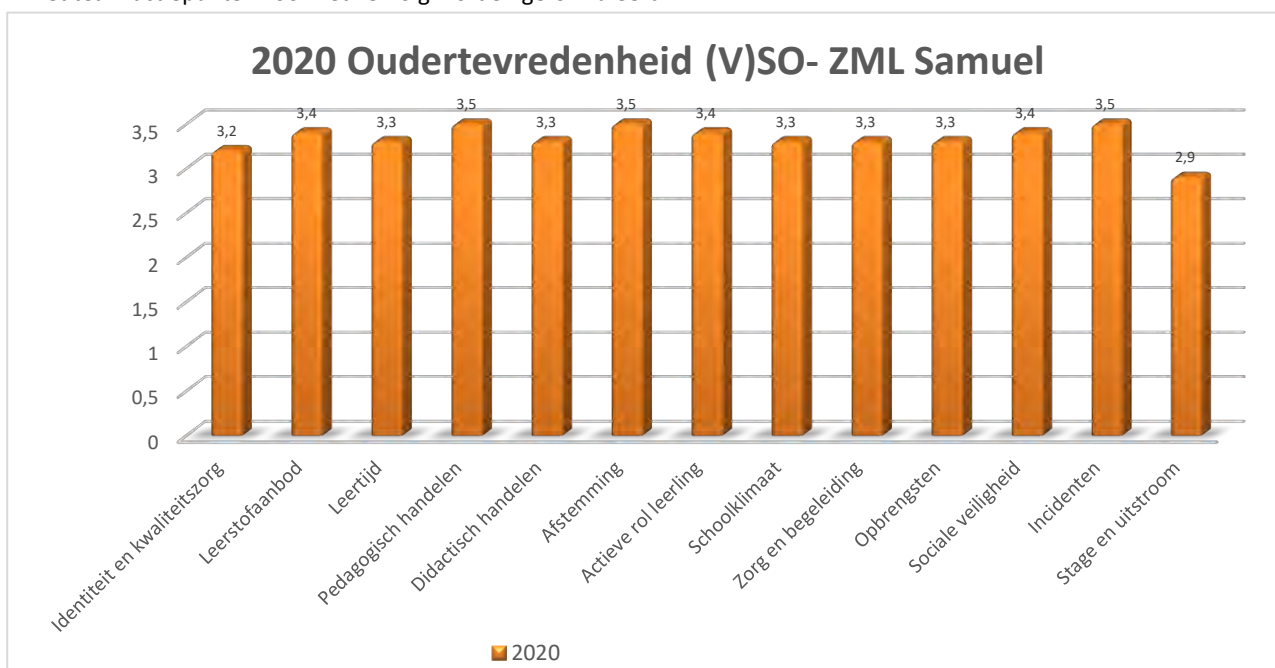
Uitstroom VSO							
	2013 2014	2014 2015	2015 2016	2016 2017	2017 2018	2018 2019	2019 2020
Reguliere uitstroom (op de leeftijd van 18/20 jaar)							
Reguliere arbeidsplaats al dan niet met een subsidie	1	1	0	1	0		1
Sociale werkvoorziening/ sociale werkplaats/ beschermde werkomgeving	0	0	0	0	0	1	
Arbeidstrainingcentrum	0	0	0	0	0		
Activiteitengerichte dagbesteding	1	0	0	3	0	1	2
Arbeidsmatige dagbesteding	1	0	4	1	0	3	2
Belevingsgerichte dagbesteding	0	0	0	0	0		
Zorgboerderij	0	0	0		0		
Tussentijdse uitstroom							
Andere school voor ZML	0	0	0	0	0		1
Activiteitengerichte dagbesteding	0	0	3	0	1		
Arbeidsmatige dagbesteding	0	0	0	0			
Praktijkonderwijs (PRO)	0	0	0	0	3	1	
School voor ZMOLK	0	0	0	0			
Zorg/behandeling zonder onderwijs al dan niet verbonden aan een ambulante of (semi-) residentiële instelling (bijv jeugddetentie en KDC)					2		
Belevingsgerichte dagbesteding	0	0	0	0	0		
Onbekend							
Totaal (regulier+ tussentijds)	3	1	7	5	6	6	6

7.9.3 Oudertevredenheid

Ongeveer eens in de twee jaar vindt er een oudertevredenheidsonderzoek plaats. In het verslagjaar 2020 heeft het onderzoek plaatsgevonden. In 2020 hebben we een vernieuwde, digitale, ouderenquête afgenomen. Dit maakt het vergelijken met resultaten van eerdere jaren niet mogelijk.

In de grafiek is de uitslag te zien van de hoofdonderdelen, dit is een gemiddelde van de subonderdelen. Elk hoofdonderdeel bestond uit 3 of meerdere vragen. Op deze vraag kon men kiezen uit: 1 > dit klopt niet, 2 > dit klopt een beetje, 3 > dit klopt redelijk of 4 > dit klopt helemaal. Als de score onder de 3 uitkomt vraagt het om acties.

In grote lijnen zijn we als school tevreden met de uitslag, op één onderdeel na zijn alle scores 3 of hoger. We zijn bij het schrijven van dit jaarverslag bezig met het analyseren van de uitslag, er zullen na het afronden van de analyse en de bespreking in het team actiepunten voor het vervolg worden geformuleerd.

7.9.4 Leerling tevredenheid en sociale veiligheid

In het voorjaar 2019 hebben 32 leerlingen onder begeleiding van een volwassene een vragenlijst ingevuld over leerling-tevredenheid en sociale veiligheid. De leerlingen die de vragenlijst hebben ingevuld vormen een representatieve afspiegeling van onze leerling-populatie.

Als school hebben we gekozen voor de vragenlijst van ZIEN! (Leerling 1-16 Leer-en leefklimaat, als monitoringsinstrument). Dit hebben we gedaan omdat we ook gebruik maken van ZIEN! voor het observeren van het welbevinden, de betrokkenheid en de sociale vaardigheden.

Door op vergelijkbare schalen te observeren/te bevragen kunnen we de resultaten goed vergelijken en inschatten of leerlingen een goed beeld hebben van hoe het gaat en/of leerkrachten goed observeren.

Een ander belangrijk voordeel is dat de resultaten per leerling bekend zijn. Hierdoor kunnen we snel bepalen met welke leerlingen we in gesprek gaan en/of we die beter gaan observeren.

Overzicht schoolgegevens		
Samuelschool ZML Gouda		
Brincode school:	NU26	
Schooljaar:	2019-2020	
Totaal aantal ingevulde vragenlijsten Leer- en leefklimaat:	27	
Totaal aantal leerlingen van de school	68	
Gemiddelde score WB	2,87	schaal 1-3 (3 is beste)
Gemiddelde score PB	2,61	schaal 1-3 (3 is beste)
Gemiddelde score VB	2,87	schaal 1-3 (3 is beste)
	Ja	Soms wel, soms niet
21 Anderen doen mij expres pijn.	3,7%	29,63%
23 Anderen schelden mij uit met lelijke woorden of maken vervelende gebaren.	14,81%	25,93%
25 Anderen lachen mij uit.	11,11%	11,11%
27 Ik mag niet meedoen met anderen	0%	29,63%

7.9.5 Klachtenregeling

Het bevoegd gezag is aangesloten bij de klachtencommissie van de Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs te Ridderkerk. In de beleidsdocumenten is een klachtenregeling opgenomen. In de schoolgids wordt de regeling in hoofdlijnen weergegeven en zijn tevens de gegevens opgenomen van de interne contactpersoon, de externe vertrouwenspersoon en de secretaris van de klachtencommissie.

In 2020 zijn er geen klachten binnengekomen.

7.9.6 Inzet middelen werkdrukvermindering

Onze school (Samuëlschool ZML en SO-Gedrag) heeft in 2020 hiervoor €21.787,92 ontvangen. In overleg met de teams en MR is dit geld besteed aan de aanstelling van een conciërge die veel werk uit handen neemt. De conciërge is benoemd voor 0,4 fte. Op jaarbasis zijn de kosten hiervan in 2020 voor Samuëlschool ZML € 11.707,- en voor Samuëlschool SO-Gedrag € 7.872,-

8 PERSONEEL

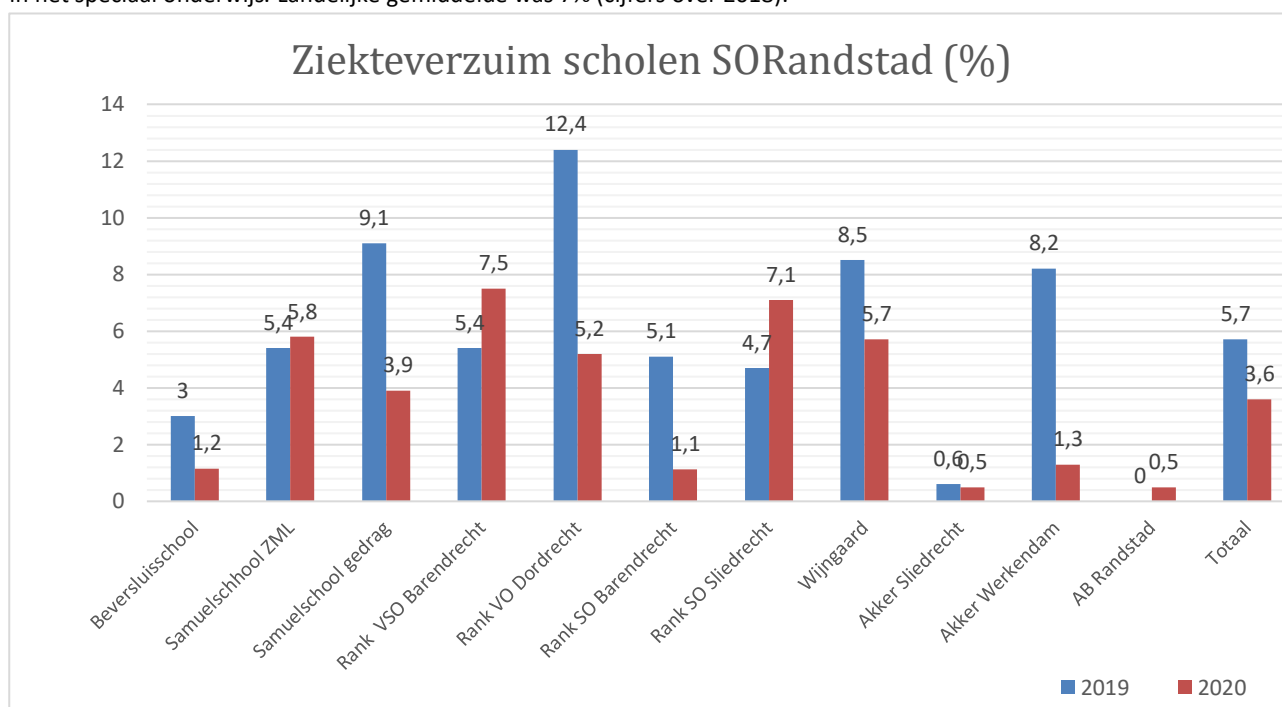
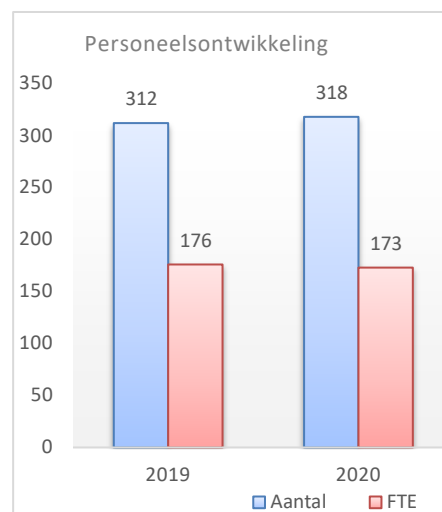
8.1 Personeelsontwikkeling

De vijf scholen hebben eind 2020 in totaal 318 personen in dienst met in totaal 173 FTE.

De personele situatie was het afgelopen jaar redelijk dynamisch. Vacatures konden gelukkig allemaal ingevuld worden. Tussentijdse vervanging en invulling was heel ingewikkeld. We zijn overgegaan tot het doen van over benoemingen om fluctuaties in het lopende schooljaar beter te kunnen opvangen. Daarnaast is er uitbreiding nodig vanwege de toenemende intensiviteit van begeleiding.

8.2 Verzuim en vervangingskosten

Een belangrijk kengetal is het ziekteverzuimpercentage. Vanwege de fusie zijn we nu als totale organisatie aangesloten bij Perspectief als ARBO dienstverlener. De verzuimcijfers worden hierdoor per locatie bijgehouden. In de loop van het jaar 2020 is het ziekteverzuim op de meeste locaties nog verder gedaald. Het gemiddelde verzuim van alle scholen is fors gedaald. Hiermee zitten ver onder het landelijk gemiddelde in het speciaal onderwijs. Landelijke gemiddelde was 7% (cijfers over 2018).

8.3 Toekomstgericht personeelsbeleid

Het strategisch personeelsbeleid is opgesteld. In 2020 is het volledige personeelsbeleid geactualiseerd en gesynchroniseerd. Alle documenten zijn door de GMR akkoord bevonden. De implementatie binnen de scholen is als gevolg van de coronacrisis wat vertraagd. In 2021 zullen we dit een vervolg geven.

Het is van groot belang om te investeren in de kwaliteit van de personeelsleden. We stimuleren en faciliteren opleidingen en cursussen. Op alle scholen zijn er onderwijsassistenten die de opleiding tot leraarondersteuner met succes hebben gevolgd. Diverse nascholingen, opleidingen, cursussen worden door vele collega's gevolgd.

Om ook in de toekomst te voorzien in bekwaam en bevoegd personeel zullen we ons specifiek gaan richten op het (mede) opleiden en bekwamen van personeelsleden. Er worden middelen voor beschikbaar gesteld en personeelsleden krijgen opleidingen aangeboden. Intern wordt de begeleiding van bestaand personeel versterkt.

We kiezen ook voor het concept van Samen Opleiden (SAM). Drie van onze scholen zijn inmiddels gecertificeerde SAM scholen. De andere twee scholen zullen op termijn volgen. Dit is met name voor het (V)SO een grote stap vooruit, omdat we nu voor het eerst ook stagiaires van de Hogeschool mogen plaatsen. Op elke school wordt één collega opgeleid tot schoolopleider en een aantal collega's is gestart met scholing voor mentor-plus.

8.4 Gesprekkencyclus

In het personeelsbeleid werken we volgens het protocol voor “beoordelen en belonen”. Daarin is een tweejarige cyclus opgenomen die wordt afgesloten met een beoordelingsgesprek. Elk functieprofiel is daarvoor uitgewerkt in resultaatgebieden en prestatie-indicatoren. We gaan ons oriënteren op een digitaal systeem wat gekoppeld is aan al bestaande systemen. Als we hiermee aan de slag gaan, zal dat ook van invloed zijn op de inhoud en vormgeving van de gesprekken.

8.5 ARBO

Er is een contract met Perspectief afgesloten. Het Arbobeleid is uitgewerkt in drie hoofdrubrieken: Psychosociale veiligheid, Fysieke veiligheid en de Risico-inventarisatie en -Evaluatie (RI&E). Jaarlijks worden controles uitgevoerd om de kwaliteit van ons beleid te waarborgen. We kiezen zoveel als mogelijk voor een preventieve aanpak.

De Stichting is ten behoeve van de beheersing van uitkeringen na ontslag aangesloten bij de stichting BWGS (Beheersing Wachtgeldvolume Gereformeerd Schoolonderwijs). BWGS is een stichting die zich bezig houdt met het beheersen van het wachtgeldvolume van de bij de Stichting aangesloten scholen.

BWGS betaalt de uitkeringskosten van werkloos onderwijspersoneel van de aangesloten scholen, onder de voorwaarde dat een schoolbestuur kan aantonen dat zij zich voldoende heeft ingespannen om ontslag van een personeelslid te vermijden en, voor zover mogelijk, een goed alternatief heeft geboden (binnen de school of daarbuiten).

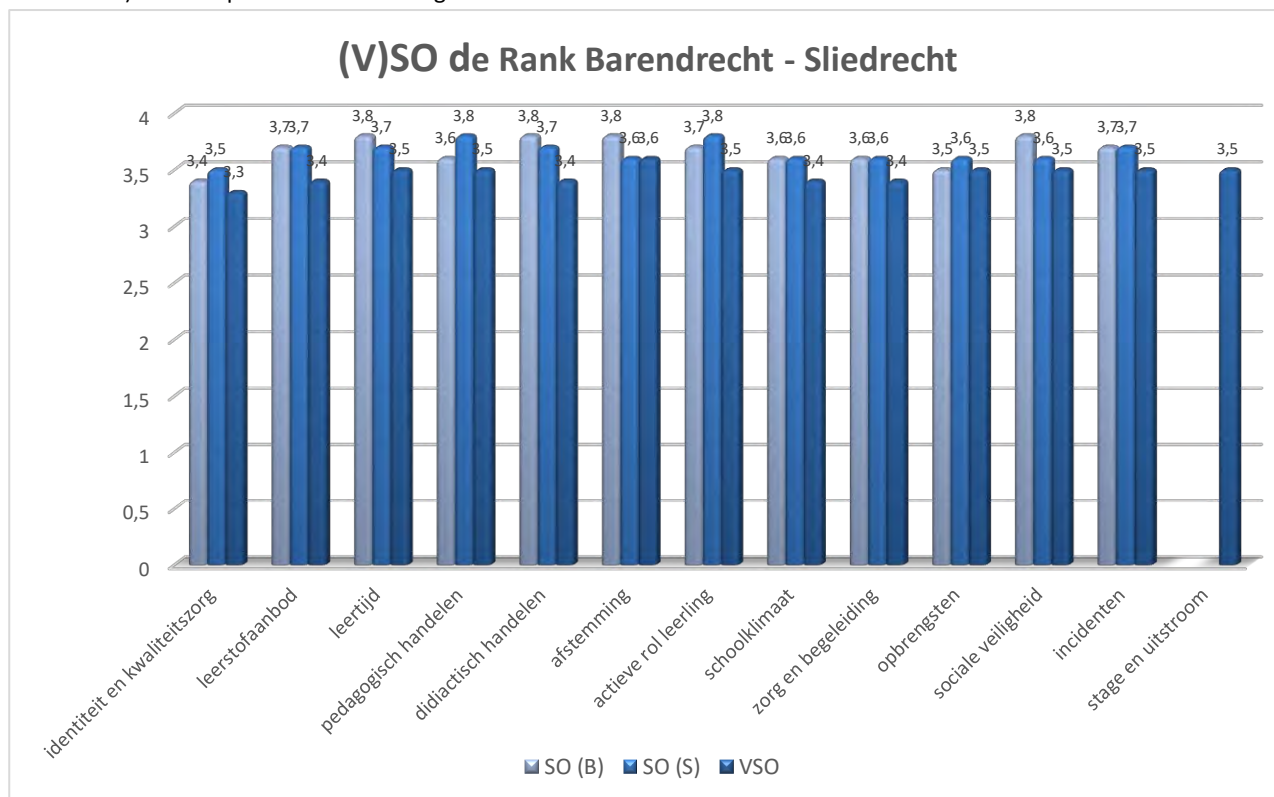
8.6 Personeelstevredenheidsonderzoeken

De personeelstevredenheidsonderzoeken voeren we één keer in de twee jaar uit. Het was door omstandigheden van de fusie nu 3 jaar geleden. In 2020 is op alle locaties een personeelstevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Het betreft een vernieuwde vragenlijst, waardoor er helaas geen vergelijk is met de versie van 2017.

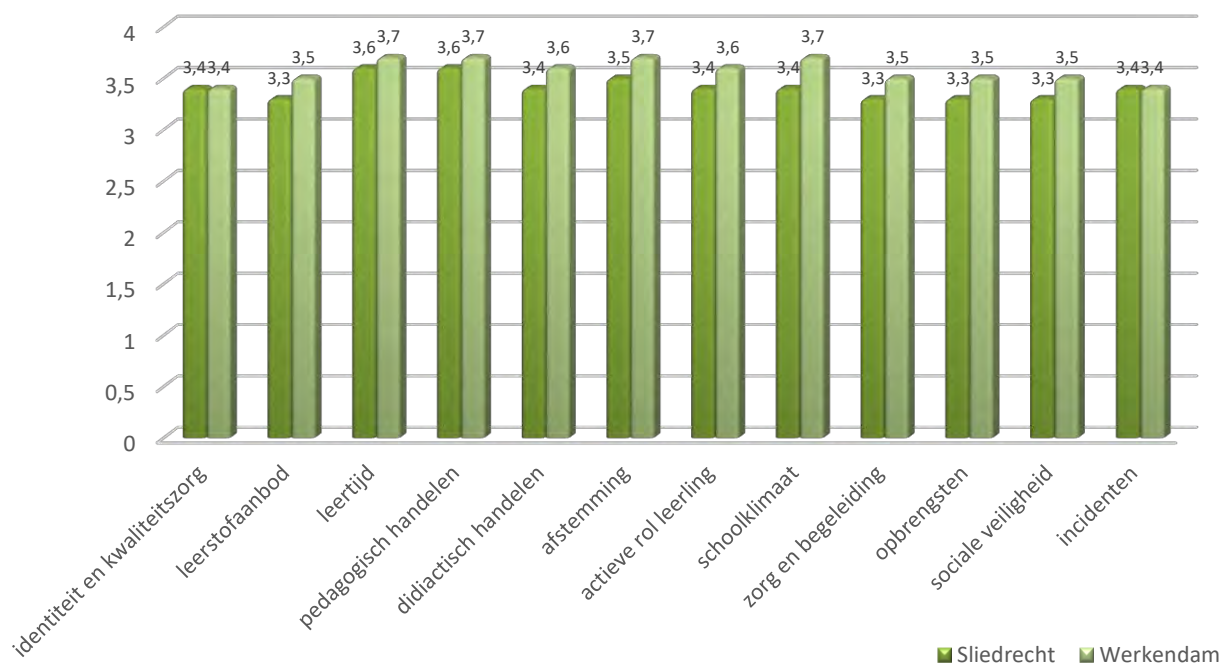
Een kernpunt in het beleid van de scholen is goed werkgeverschap en als uitwerking daarvan goed integraal personeelsbeleid. De missie en de doelen van de scholen worden gerealiseerd door de medewerkers, zij brengen die in praktijk. Om de kwaliteit van het personeelsbeleid te toetsen wordt per twee jaar de medewerker-tevredenheid onderzocht.

Hieronder zien we uitkomsten van de personeelstevredenheidsonderzoeken. Met het totaalbeeld zijn we heel blij. Hieruit merken we op dat het personeel over het algemeen met voldoening het werk doen op betreffende locaties.

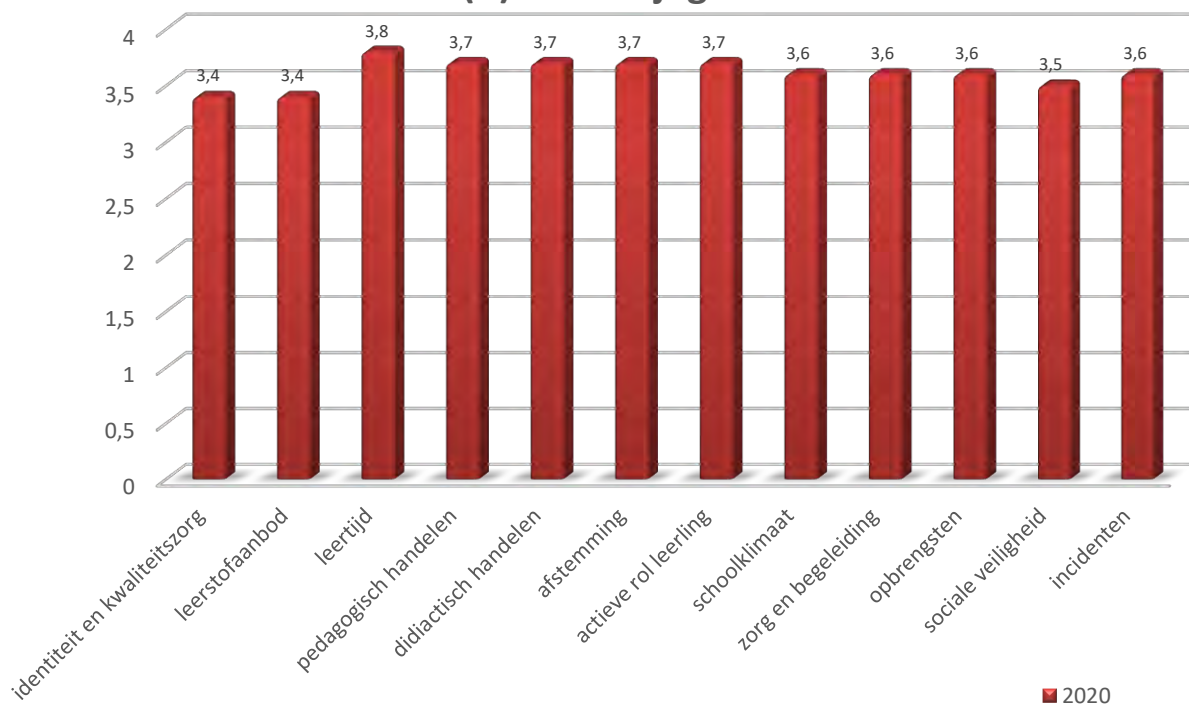
Op alle locaties zijn de uitkomsten besproken. Als een score onder de 3 is vraagt dit om nadere analyse en acties. (De maximale score is 4.0). Dit is op de scholen ook uitgevoerd.

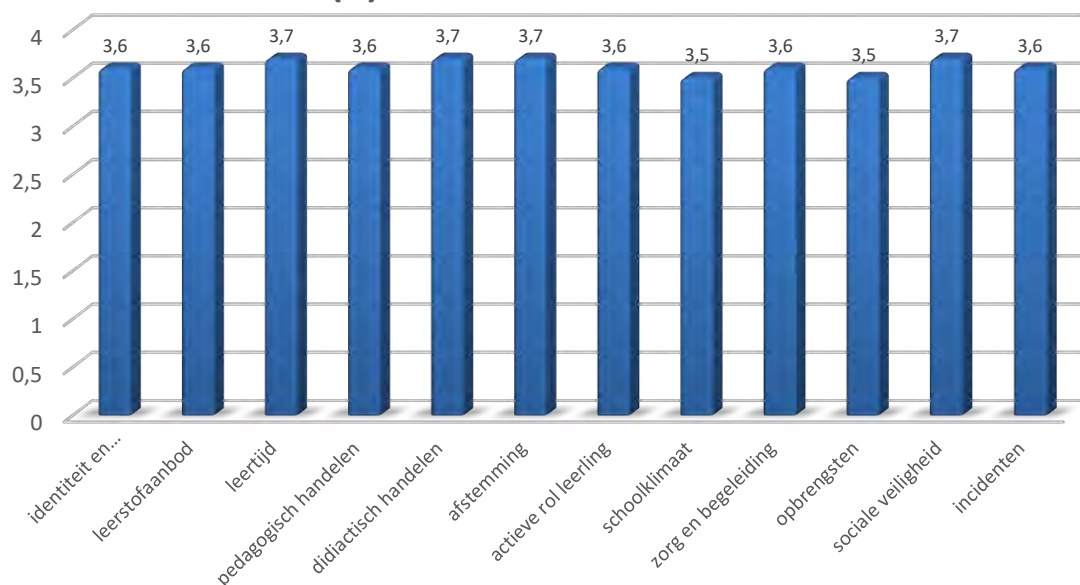
S(B)O de Akker Sliedrecht - Werkendam

S(B)O de Wijngaard

S(B)O Beversluisschool

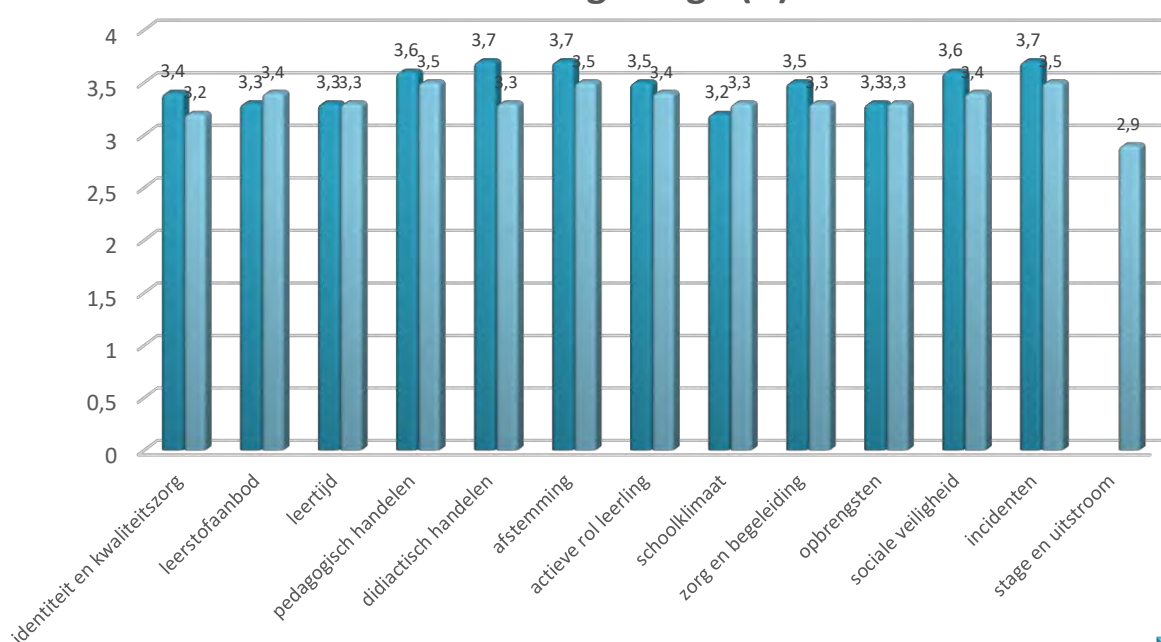

■ 2020

Uit het overzicht van de gemiddelde score per onderdeel van de vragenlijst blijkt dat het personeel over het algemeen redelijk tot goed tevreden lijkt. Veel onderdelen scoren boven de 3 (op de vierpuntsschaal).

Deze enquête is afgenomen n.a.v. een eerder ingezet plan vanwege een matig resultaat van de enquête in 2017, alle scores zijn omhoog gegaan. In het team is ook meer tevredenheid merkbaar. Na een wisseling van schoolleiding in 2017 zijn zaken die zijn blijven liggen in de schoolontwikkeling weer opgepakt en is er meer stabiliteit in de school gekomen. Het personeel is enthousiast om de school verder te ontwikkelen.

Samuelschool - SO gedrag - (V)SO ZML

■ SO...

9 AMBULANTE BEGELEIDING (dienstencentrum)

9.1 Doelstelling en missie

Ontmoet mensen die jouw leerling zien als een kostbaar geschenk van God, levend in een gebroken wereld. Vanuit deze visie willen wij als Ambulante Dienst de scholen uit de regio Randstad (Barendrecht en Gouda) ondersteunen. Wij sluiten graag aan bij vragen over het kind om met alle betrokkenen te zoeken naar mogelijkheden om het kind weer tot bloei te laten komen.

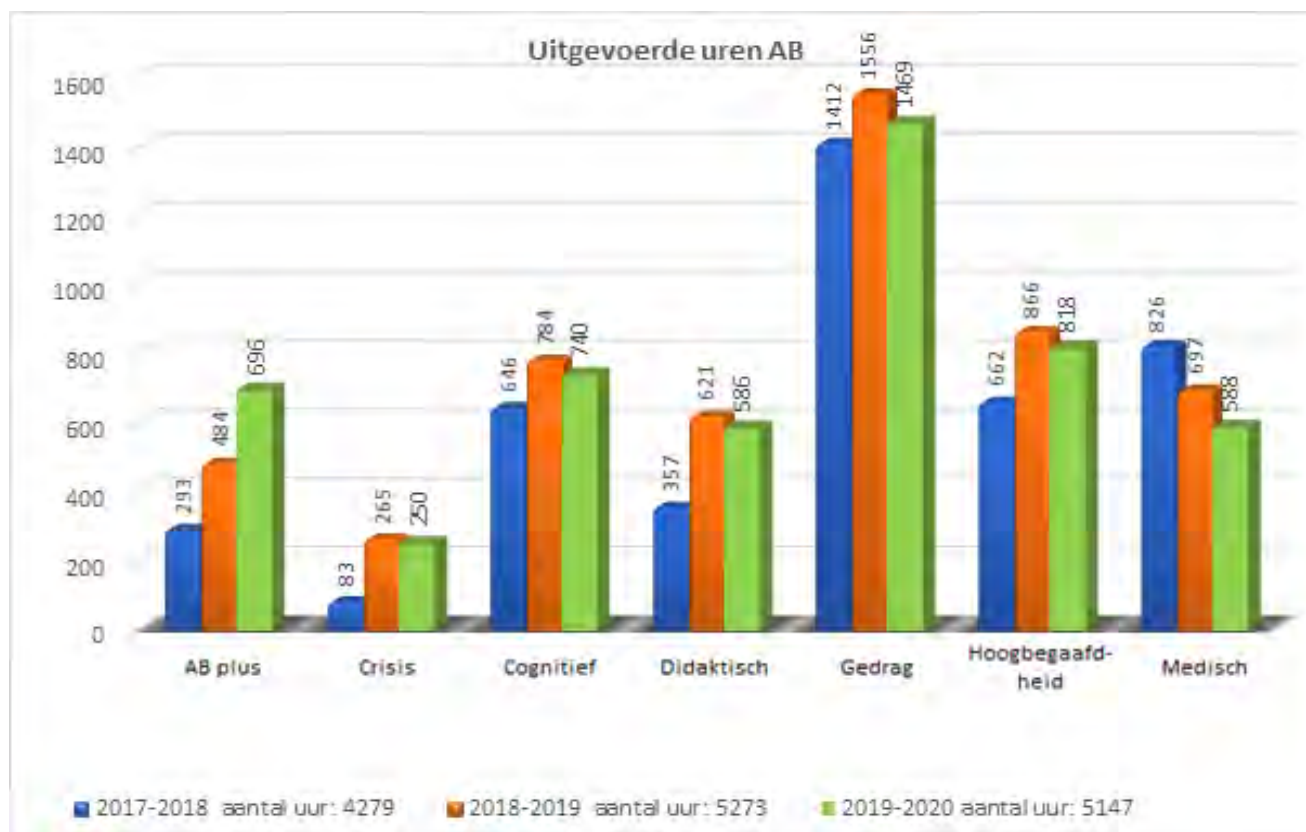
9.2 Personeelsontwikkelingen

Bij Ambulante Dienst Randstad werken 17 collega's. Twee van de collega's zijn fulltime betrokken, de overige collega's werken parttime. Eén van de collega's is de teamleider. Hij coördineert het werk en stuurt het AB team aan. De teamleider neemt deel aan een landelijk overleg van coördinatoren binnen het samenwerkingsverband. Hier wordt kennis gedeeld en gezocht naar afstemming van de werkwijze.

Als AB dienst vinden we het belangrijk om het leiderschap te delen. Op grond daarvan hebben we een kerngroep van vier ambulant begeleiders die gezamenlijk de lijnen uitzetten voor de AB dienst. Als team zijn we nog steeds in ontwikkeling. De afgelopen jaren hebben we een professionele leergemeenschap gevormd waarbij we ondersteunt werden door één specialist op dit gebied. Ook dit jaar zijn we hier verder mee aan de slag gegaan en richten we ons o.a. op het Rijnslands denken.

9.3 Uitgevoerde werkzaamheden

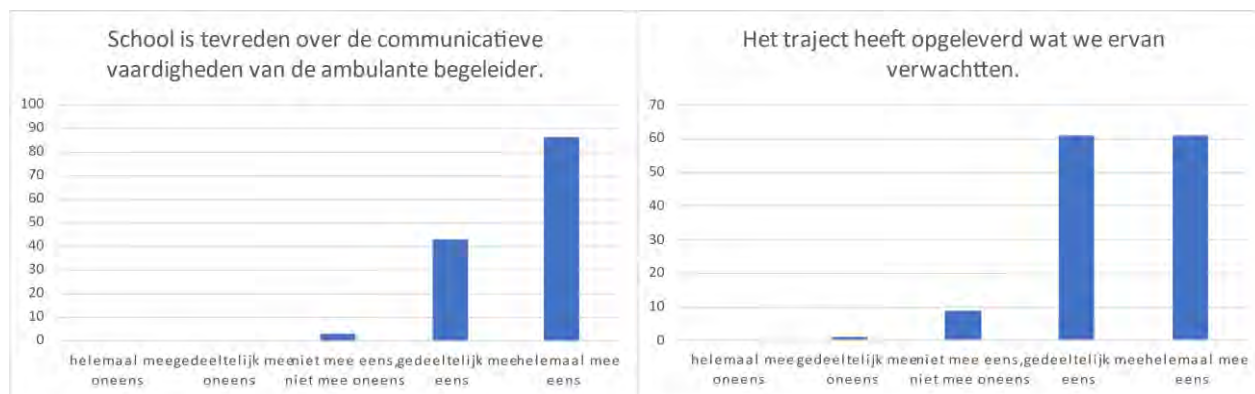
De geleverde AB diensten 2019-2020 zijn als volgt:

Er is in 2019-2020 wat minder AB uitgevoerd dan in het vorige schooljaar. Dit heeft in elk geval te maken met de corona crisis waardoor AB trajecten werden uitgesteld of via Teams uitgevoerd. De uren die voor AB plus werden gemaakt, namens ondanks de coronacrisis ook dit jaar weer toe. De uren voor de reguliere AB namen op alle gebieden af. Dit wordt voor een groot deel veroorzaakt door de coronacrisis waardoor er in de maanden maart en april vrijwel geen AB-uren werden gemaakt. Opvallend is dat de uren voor medische arrangementen voor het tweede jaar op rij teruggelopen zijn. Dit zal ook deels door de Corona-crisis zijn, maar wellicht krijgen de scholen ook meer expertise op dit terrein waardoor inzet van AB minder noodzakelijk is.

Voor het jaar 2020-2021 is de verwachting dat er opnieuw meer AB gegeven gaat worden in de onderbouw van de scholen. De verwachting is dat de arrangementen gedrag niet meer zo hard zullen stijgen, omdat scholen steeds meer expertise hierin ontwikkelen.

9.4 Klanttevredenheid van de AB dienst in 2019-2020

Met ingang van 2019-2020 is ons evaluatieformulier aangepast. We hebben ervoor gekozen om alleen nog te vragen naar de kern van het werk en scholen opmerkingen te laten maken als ze iets toe willen voegen. De resultaten hierboven laten zien dat er veel waardering is voor zowel de communicatieve vaardigheden van de AB-er als de opbrengst van de trajecten.

9.5 Ontwikkelingen

De AB plus liep ook dit cursusjaar goed. De PCM-trainingen en de training Hechting en Trauma voorzien in een behoefte. Daarnaast hebben scholen behoefte aan begeleiding op het gebied van groepsdynamiek en coaching van leerkrachten. Op de netwerken en tijdens de contacten met de scholen proberen we steeds te peilen welke behoeften er in de scholen leven.

De gesprekken met kinderen blijven een belangrijk onderdeel in het leveren van Ambulante Begeleiding. We investeren in het kwalitatief sterker maken van de kindgesprekken door er als AB-ers met elkaar over te spreken en collega's de mogelijkheid te bieden zich hierin verder te verdiepen. Twee collega's hebben dit gedaan door zich te specialiseren in Poptalk. Kindgesprekken voeren met inzet van Playmobilpoppetjes. Deze kennis hebben ze gedeeld met het team.

Een nieuwe ontwikkeling is AB op de peuterspeelzaal of op de voorschool. We bekijken met een werkgroep van AB collega's en de regiomanagers hoe we dit op een goede wijze in kunnen zetten. Er is een gevaar dat er een onevenredig grote prestatiedruk ontstaat op scholen. De AB-dienst is hier geen voorstander van. Onze visie is dat een leerling zich moet kunnen ontwikkelen in eigen tempo en niet steeds vergeleken moet worden met groeps- of leeftijdsgenoten. We waken ervoor dat de hierboven beschreven ontwikkeling daaraan mee zou werken.

10 Verantwoording financiën Speciaal Onderwijs Randstad SO

10.1 Realisatie staat van baten en lasten en balans

10.1.1 Staat van baten en lasten

	Realisatie 2019 x € 1.000	Realisatie 2020 x € 1.000	Begroting 2020 x € 1.000	Vershil
Baten				
Rijksbijdragen	12.457	13.273	12.392	882
Overige overheidsbijdragen	27	14	13	1
Overige baten	845	966	508	458
Totaal baten	13.329	14.253	12.913	1.341
Lasten				
Personele lasten	11.244	12.371	11.534	837
Afschrijvingen	217	245	239	6
Huisvestingslasten	603	643	628	15
Leermiddelen	362	374	350	25
Overige instellingslasten	399	424	352	72
Totaal lasten	12.825	14.057	13.102	954
Saldo baten en lasten	504	197	-190	387
Saldo fin. baten en lasten	5	0	3	-3
Nettoresultaat	509	197	-187	384
<i>Bestemmingsreserve</i>	<i>-437</i>	<i>437</i>	<i>-</i>	<i>437</i>
<i>Genormaliseerd resultaat</i>	<i>72</i>	<i>634</i>	<i>-187</i>	<i>821</i>

Bovenstaande tabel geeft een weergave van de staat van baten en lasten van de gehele organisatie.

Hieronder is de verdeling van het totale resultaat weergegeven.

	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Begroting 2020	Vershil
De Akker Sliedrecht	69.507	23.209	-72.641	95.850
De Akker Werkendam	-173.669	-135.822	-74.168	-61.654
De Wijngaard	-27.715	-58.078	-121.202	63.124
Ds. NH Beversluisschool	22.236	68.792	3.992	64.801
De Rank cluster 3	227.593	85.758	94.662	-8.904
Samuëlschool cluster 3	216.672	61.904	4.289	57.615
Samuëlschool cluster 4	-92.327	-120.192	-143.420	23.227
De Rank VSO cluster 3	289.675	350.574	163.231	187.344
De Rank OZV	-46.215	-123.239	-8.773	-114.466
Dienstencentrum	-23.367	30.994	-42.704	73.698
Stichting	28.740	13.145	9.862	3.283
Totaal	491.131	197.046	-186.872	383.919

Algemeen

Een belangrijke ontwikkeling die invloed heeft op de exploitatie van 2020 is de besluitvorming rondom het afsluiten van de nieuwe cao. Begin januari 2020 is uiteindelijk met terugwerkende kracht vanaf 1 maart 2019 een nieuwe cao afgesloten, waarin diverse verhogingen van salarissen waren opgenomen. De afspraken in deze cao hebben substantiële consequenties op de jaarresultaten 2019 en 2020. De opbrengsten om deze hogere salarissen te kunnen doen zijn namelijk grotendeels in 2019 ontvangen terwijl de lasten in 2020 zijn gemaakt. Het matchen van deze opbrengsten en kosten is vanwege wet en

regelgeving niet mogelijk gebleken. Het effect hierdoor is geweest dat het resultaat van 2019 een veel hogere realisatie laat zien, welke als tekort in het verslagjaar 2020 weer terugkomt. Dit is zichtbaar in het netto resultaat.

De regels 'bestemmingsreserve' en de regel 'genormaliseerd resultaat' laten zien wat de correctie voor beide jaren is geweest en wat de resultaten zouden zijn geweest als de baten gematcht hadden kunnen worden met de daarbij behorende kosten. Het genormaliseerde resultaat kan het beste worden vergeleken met de begroting.

Het verschil in realisatie 2020 ten opzichte van 2019 heeft als oorzaken dat in de baten er meer ontvangsten zijn geweest door stijging van leerlingaantallen en diverse meevallers vanuit onder andere werkdrukvermindering, EMB-subsidies, PGB en BGWS. De lasten laten ook een stijging zien door de eenmalige uitkeringen, gestegen lonen en hogere inzet. Door uitbreidingen in de formatie is het financiële resultaat lager dan in 2019.

Wat betreft het verschil tussen de realisatie en begroting 2020 is het effect van de eenmalige uitkeringen in de loonkosten betreffende de nieuwe cao circa 437.000 euro. Daarnaast is in de begroting vanuit gegaan dat gestegen loonkosten en gestegen pensioenpremies worden gecompenseerd in de indexatie van de bekostiging. De loonkosten laten als gevolg hiervan een vergelijkbare overschrijding zien.

Nadere toelichting

Onderstaand een beknopte toelichting op de overige ontwikkelingen en de belangrijkste verschillen per categorie ten opzichte van de begroting.

De *rijksbijdragen* laten een positief verschil zien van circa 882.000 euro. Dit is voor 409.000 euro toe te wijzen aan indexaties in verband met gestegen lonen en gestegen sociale lasten. Bovendien is er bijna 104.000 euro ontvangen ter bekostiging van de eenmalige uitkeringen in februari waar in 2019 reeds een deel voor is ontvangen.

Naast de bijdragen voor de gestegen lonen is er vanuit Passend Onderwijs 173.000 euro meer ontvangen dan begroot. Deels heeft dit ook te maken met indexaties, maar meer met een hogere tussentijdse instroom. Aanvullend is circa 71.000 euro extra ontvangen voor zorgarrangementen. Dit bevat ook de inkomsten voor JRK en SBO+(+) leerlingen.

Verder zijn vanaf schooljaar 2020/21 de middelen voor werkdrukvermindering binnen het speciaal onderwijs gestegen. Hierdoor hebben de scholen totaal ruim 52.000 euro meer ontvangen dan begroot.

Tot slot heeft de ambulante dienst 18.000 euro meer bekostiging ontvangen dan begroot.

De bijdragen vanuit de *gemeente* zijn vrijwel in lijn met de begroting ontvangen.

De *overige baten* komen circa 458.000 hoger uit dan begroot. De baten (15.000 euro) van de stichting zijn hier verwerkt. Grootste reden van het positieve verschil is een nieuwe premierestitutie vanuit BWGS (bijna 300.000 euro). Verder is er ruim 120.000 euro meer ontvangen vanuit diverse PGB's. Voor beide middelen geldt dat vooraf moeilijk te bepalen valt hoeveel middelen er ontvangen worden.

Verder heeft het Participatiefonds middelen beschikbaar gesteld ter compensatie voor de herwaardering van de OOP-functies. In 2020 gaat dit om 20.000 euro. Verder zijn er wat extra middelen ontvangen voor huur, detachering en middelen voor de begeleiding van leerlingen met een visuele beperking.

De *personele lasten* komen op totaalniveau 837.000 euro hoger uit dan begroot. Voor circa 710.000 euro heeft dit betrekking op hogere loonkosten en voor circa 130.000 euro op overige personele lasten.

De overschrijding op de loonkosten kent de volgende verklaringen:

- Voor 440.000 euro wordt dit verklaard vanwege de CAO wijziging. Aangezien de cao met terugwerkende kracht is ingegaan is er in 2020 loon betaald wat nog betrekking had op 2019. Daarnaast wordt de stijging voor 390.000 euro veroorzaakt door gestegen lonen, pensioenpremies en overige indexaties. Hier staan hogere rijksbijdragen tegenover.
- Ten opzichte van de begroting zijn er diverse wijzigingen geweest in de inzet in loondienst. Per school zijn de afwijkingen verschillend, maar op totaalniveau is er bijna 2 fte minder onderwijsondersteunend personeel ingezet maar ruim 3 fte meer onderwijsondersteunend personeel. Samen met een licht lagere inzet voor directie is per saldo een besparing van circa 34.000 euro ontstaan.
- In de begroting is budget opgenomen voor vervangingskosten die voor eigen rekening komen. Omdat een deel van de vervanging door regulier personeel is opgevangen en deels door extern personeel is hier een besparing van 135.000 euro ontstaan. Hier staat echter tegenover dat de kosten voor extern personeel bijna 122.000 euro hoger zijn dan begroot.
- Diverse incidentele vergoedingen en uitkeringen zorgen voor een loonkosten stijging van 35.000 euro.

Het verschil op de overige personele lasten kan vrijwel geheel toegewezen worden aan hogere kosten voor extern personeel (waaronder vervanging). Hogere kosten voor nascholing en schoolontwikkeling worden gecompenseerd door besparingen op diverse overige budgetten.

De *afschrijvingen* zijn redelijk conform begroting gerealiseerd.

Binnen de *huisvestingslasten* is een overschrijding gerealiseerd van circa 15.000 euro. Met name hogere kosten in verband met de corona maatregelen zijn hier de oorzaak van.

Bij de *leermiddelen* is een nadelig resultaat zichtbaar van circa 25.000 euro. Dit is toe te schrijven aan hogere computer- en licentiekosten.

De *overige instellingslasten* laten een overschrijding zien van 72.000 euro wat voor 50.000 euro wordt verklaard door hogere administratie- en beheerskosten. Naast de reguliere kosten voor de administratie zijn er extra kosten gerealiseerd de harmonisatie van het strategisch personeelsbeleid. Verder zijn er extra keuken- en kantinekosten gerealiseerd mede door het beschikbaar stellen van werkfruit.

10.1.2 Balans

Onderstaand overzicht geeft de balans weer per 31 december van de afgelopen drie boekjaren.

ACTIVA	Ultimo 2020 x € 1.000	Ultimo 2019 x € 1.000	Ultimo 2018 x € 1.000
Materiële vaste activa	1.500	1.563	1.432
Financiële vaste activa	25	25	24
<i>Totaal vaste activa</i>	<i>1.525</i>	<i>1.588</i>	<i>1.456</i>
Vorderingen	937	904	1.014
Liquide middelen	4.991	4.346	3.703
<i>Totaal vlottende activa</i>	<i>5.928</i>	<i>5.250</i>	<i>4.717</i>
Totaal activa	7.453	6.838	6.173
PASSIVA	Ultimo 2020 x € 1.000	Ultimo 2019 x € 1.000	Ultimo 2018 x € 1.000
Algemene reserve	4.651	4.102	3.928
Bestemmingsreserves publiek	17	382	76
Bestemmingsreserves privaat	252	239	210
<i>Eigen vermogen</i>	<i>4.920</i>	<i>4.723</i>	<i>4.214</i>
Voorzieningen	1.069	966	834
Langlopende schulden	0	0	0
Kortlopende schulden	1.464	1.149	1.125
Totaal passiva	7.453	6.838	6.173

In 2020 is er voor ruim 181.000 euro geïnvesteerd in materiële vaste activa. Begroot is een bedrag van 258.000 euro. Er is in 2020 een bedrag van circa 226.000 euro afgeschreven en 18.500 euro gedesinvesteerd waardoor de boekwaarde van de activa is gedaald.

De gerealiseerde investeringen hebben betrekking op de volgende categorieën:

Inventaris en apparatuur 85.200 euro *Meubilair, brandmeldinstallatie, klimaatinstallaties/airco's, telefonie*

ICT	79.200 euro	<i>Netwerk, digiborden, computers</i>
Leermiddelen	13.400 euro	<i>Taal, leesboeken, Bijbels</i>
Overige MVA	3.600 euro	<i>Pleinmateriaal</i>
Totaal	181.400 euro	

De investeringen binnen de diverse categorieën zijn lager uitgekomen dan begroot. Dit heeft deels te maken met het uitstellen van investeringen als gevolg van de coronacrisis.

De *reserves* zijn met circa 197.000 euro toegenomen wat overeenkomt met het geconsolideerde resultaat. Binnen de reserves wordt onderscheid gemaakt tussen de publieke (school) en private (stichting) reserves. De kosten die dit jaar zijn ontstaan door de verwerking van de cao is verminderd op de in 2019 gevormde bestemmingsreserve.

De *voorzieningen* zijn met 103.000 euro gestegen. Aan de voorziening groot onderhoud is 172.000 euro gedoteerd en bijna 37.000 euro onttrokken (met name contractonderhoud). Daarnaast is er op basis van het personeelsbestand circa 35.000 euro gedoteerd/onttrokken uit de voorziening voor wachtgelduitkeringen en jubileumuitkeringen.

10.2 Financieel beleid

10.2.1 Treasury

In 2020 hebben er geen beleggingen en derivaten plaatsgevonden in risicodragend kapitaal. Er zijn geen wijzigingen opgetreden ten opzichte van voorgaand jaar. Zowel de publieke als de private middelen zijn niet ondergebracht in risicodragend kapitaal. De beschikbare vrije middelen werden overgemaakt naar een spaarrekening. Er hebben zich in het verslagjaar geen liquiditeitsproblemen voorgedaan.

Bij het selecteren van een bank voor het onderbrengen van de spaartegoeden wordt door het bestuur gelet op de credit rating van de betreffende bank, conform de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016' en met het oog op het zoveel als mogelijk waarborgen van een goed beheer van deze tegoeden. Om dit te waarborgen is door het bestuur een treasurystatuut opgesteld, waarin afspraken zijn vastgelegd inzake de wijze waarop wordt omgegaan met de regeling. Daarnaast is in dit statuut opgenomen wie welke verantwoordelijkheden op dit terrein heeft. Op hoofdlijnen staat in het treasurystatuut beschreven dat het beleid ten aanzien van beleggingen, leningen en derivaten met betrekking tot de publieke middelen zeer behoudend is. De hoofdsom dient ten alle tijden gegarandeerd te zijn.

Vanuit private middelen zijn leningen verstrekt aan het samenwerkingsverband WSNS Barendrecht. Het betreft een tweetal leningen die aangegaan zijn per 1-8-2014. Het betreft een rentedragende lening met een looptijd van maximaal 25 jaar (Leensom I) en een t.o.v. de bank achtergestelde lening met een looptijd van 37 jaar (Leensom II). Ten opzichte van vorig jaar is het leningbedrag vrijwel gelijk gebleven. Totaal gaat het om circa 25.000 euro.

10.2.2 Allocatie middelen

Het verdelen van de middelen onder de ressorterende scholen gaat als volgt: voor iedere zelfstandige BRIN wordt de verdeling aangehouden conform de beschikkingen van DUO. Wanneer er bekostiging wordt ontvangen voor meerdere onderwijssoorten wordt deze bekostiging verdeeld conform de opbouw van het leerlingaantal. Indien er bekostiging op bestuursniveau wordt ontvangen dan wordt bekeken door welke entiteit dit recht is ontstaan. Indien dit niet is vast te stellen van vindt verdeling plaats naar rato van de leerlingaantallen. Hieromtrent heeft geen afzonderlijk besluit van het bestuur plaatsgevonden.

10.2.3 Risico's en risicobeheersing

Om de risico's zoveel als mogelijk te beperken hanteert de organisatie een planning en controle cyclus waarbij de directie samen met een externe adviseur van VGS de ontwikkeling van de financiële prestaties monitort en hier ook periodiek verantwoording over aflegt richting het bestuur. De basis voor de verantwoording wordt naast de realisatie gevormd door de meerjarenbegroting die voorafgaand aan elk jaar door de directie wordt opgesteld en ter fiattering aan de raad van toezicht wordt voorgelegd. In deze meerjarenbegroting worden zo veel als mogelijk financiële risico's onderkent en wordt beoordeeld in hoeverre acties nodig zijn.

Daarnaast is ten behoeve van de interne controle, de administratieve organisatie beschreven van de processen met een financieel risico. Hierin is de functiescheiding, overdraagbaarheid en betrouwbaarheid van informatie gewaarborgd. Tussen het bestuur en haar administratieve dienstverlener, VGS Administratie, is daarnaast een Service Level Agreement van toepassing.

10.2.4 Belangrijkste risico's en onzekerheden

De meerjarenbegroting is opgesteld in een veranderende context, waarin er sprake is van risico's. Eén van de risico's die jaarlijks terugkomt is de politieke instabiliteit op verschillende fronten. Sector breed is sprake van een tekort op de materiële bekostiging. Dit gaat ten koste van personele inzet.

Een ander risico is het lerarentekort. Onze school krijgt tot nu toe de formatie goed, maar moet soms gebruik maken van extern personeel. Mogelijk risico is dat het steeds moeilijker wordt om vervanging te realiseren. Risico is dat dan relatief duur extern personeel ingezet moet worden om gaten op te vullen. Het bestuur is hiervan op de hoogte en probeert deze ontwikkeling waar mogelijk voor te blijven.

Een meer school-specifiek risico is de instroom van het aantal leerlingen de komende jaren. De instroom kan sterk fluctueren. Zeker binnen het (V)S(B)O zijn de wisselingen groot in de bekostiging. Enerzijds kan het aantal leerlingen wijzigen, anderzijds kan de beschikking per leerling sterk verschillen. De monitoring van het leerlingenaantal is een voortdurend punt van aandacht.

Verder kunnen er risico's zijn op het personele terrein. Te denken valt aan uitval van personeelsleden, langdurig ziekteverzuim, disfunctioneren, schorsing en in het uiterste geval ontslag. Ook de mogelijkheid van interne overdraagbaarheid van taken en risico's omtrent arbowetgeving spelen hierbij een rol. Als deze zaken zich voordoen kan er sprake zijn van financiële gevolgen. Waar mogelijk wordt hier aandacht aan geschonken om zo het risico te beperken en de financiële gevolgen beperkt te houden. In het verlengde hiervan zijn er diverse risico's omtrent onderwijskwaliteit te onderkennen. De deskundigheid van personeel speelt hier een belangrijke rol. Risico's zijn het verlies van leerlingen of inspanningskosten om de onderwijskwaliteit op peil te krijgen. Er wordt het personeel zoveel als mogelijk de gelegenheid geboden om zich bij te scholen en zo de onderwijskwaliteit op peil te houden.

Ook als het gaat om huisvesting bestaat er een risico op onverwachte lasten. De lopende discussie over een andere opbouw van de voorziening groot onderhoud speelt hierbij mee. De voorgestelde methode is om de voorziening groot onderhoud per onderhoudscomponent toe te passen. Dit kan in de toekomst zorgen voor een substantiële hogere benodigde voorziening groot onderhoud. Dit heeft dan een rechtstreeks effect op het eigen vermogen.

Voor de genoemde risico's met een financieel gevolg wordt er een risicobuffer aangehouden, al zal de eerste stap altijd zijn om te beoordelen of een risico binnen de begroting opgevangen kan worden.

Niet alleen financiële risico's, maar ook niet-financiële risico's zijn belangrijk. Te denken valt aan risico's rondom de onderwijskwaliteit, identiteit, communicatie en de naleving van de code 'Goed Bestuur'. Zie voor dit laatste punt het verslag van het toezichthoudend orgaan.

10.2.5 Beheersing van de risico's

Voor het opvangen van de zogenaamde restrisico's en onvoorziene calamiteiten gebruikt de school in haar financieel beleid onder andere het kengetal weerstandsvermogen om te zorgen dat er voldoende eigen vermogen beschikbaar is als risicobuffer. Voor de vaststelling van de hoogte van deze buffer is gebruik gemaakt van het standaard risicoprofiel van 15%.

Eerste stap voor de beheersing van de risico's is echter altijd de specifieke risico's in kaart te brengen en proberen te beperken. Zo wordt het mogelijke personeelstekort tegen gegaan door het tijdig werven van personeel en het investeren in opleiden van personeel (zij-instroom, duale routes, studenten, enz.).

Om niet onnodig de risicobuffer aan te spreken, wordt in elk geval getracht om risico's tijdig te onderkennen, om indien nodig acties te ondernemen om de impact van het risico te verkleinen. De meerjarenbegroting is hiervoor een belangrijke tool. Het effect van een dalend leerlingaantal of een uit de pas lopend kostenpatroon is zo inzichtelijk. Ook kunnen in de meerjarenbegroting aanpassingen doorgerekend worden.

De hierboven beschreven risicobeheersings- en controlesystemen zijn het afgelopen jaar toereikend geweest. Er zijn geen belangrijke risico's opgetreden die de continuïteit van de organisatie in gevaar gebracht hebben. Er is dan ook geen reden om aanpassingen aan de systemen door te voeren.

10.3 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

10.3.1 Leerlingen

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2021-2025 is rekening gehouden met de volgende verwachte leerlingaantallen in de komende jaren.

Teldatum per 1 februari	2020	2021	2022	2023	2024
SBO	482	512	512	512	512
SO	178	174	174	174	174
VSO	102	106	106	106	106
Totaal	660	686	686	686	686

Bovenstaand overzicht toont de ontwikkeling van het leerlingaantal over het afgelopen jaar en de komende jaren. In de begroting is rekening gehouden met een stabiel leerlingaantal. Dit is een bewuste keuze omdat een prognose van het leerlingaantal binnen het speciaal (basis) onderwijs moeilijk te bepalen is. Tussentijdse instroom heeft een groot invloed op de financiën van komend schooljaar. Daarom wordt de telling tot 1 februari goed gemonitord zodat eventuele aanpassingen in de formatie voor het komende schooljaar tijdig beoordeeld kunnen worden.

10.3.2 Inzet

Funcatiecategorie	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Directie	4,79	4,60	4,81	5,10	5,10	5,10
Leerkracht	88,25	88,28	88,15	87,89	87,31	87,31
Onderwijsondersteunend personeel	80,04	85,13	91,08	90,35	90,06	90,06
Schoonmaak	0,00	0,00	0,30	0,30	0,30	0,30
Vervanging eigen rekening	0,00	0,00	1,78	1,78	1,78	1,78
Totaal	173,08	178,01	186,12	185,42	184,55	184,55

Bovenstaand overzicht laat het verloop van de inzet zien van vorig jaar, het verslagjaar en de komende jaren. Op basis van de financiële positie van de organisatie is opnieuw gekozen voor een uitbreiding van de formatie. Hiermee wordt bewust gestuurd op negatieve resultaten om zo de ruime financiële buffers te investeren in het onderwijs. Dit is tevens een lijn van de afgelopen jaren. Echter, door personeelstekorten en incidentele financiële meevallers zijn de buffers de afgelopen jaren verder gestegen. Opvallend zijn de kosten voor vervanging. In 2019 en 2020 is deze inzet nihil geweest. Oorzaak is dat de vervanging deels door extern personeel is ingevuld. In de begroting wordt dit echter onder de loonkosten begroot.

10.3.3 Staat van baten en lasten – begroting

	Realisatie 2020 x € 1.000	Begroting 2021 x € 1.000	Begroting 2022 x € 1.000	Begroting 2023 x € 1.000
Baten				
Rijksbijdragen	13.273	13.568	13.744	13.662
Overige overheidsbijdragen	14	-	-	-
Overige baten	966	426	426	405
Totaal baten	14.253	13.993	14.169	14.066
Lasten				
Personele lasten	12.371	12.565	12.700	12.756
Afschrijvingen	245	261	280	283
Huisvestingslasten	643	650	645	645
Leermiddelen	374	380	380	380
Overige instellingslasten	424	386	385	385
Totaal lasten	14.057	14.241	14.390	14.448
Saldo baten en lasten	197	-248	-221	-382
Saldo fin. baten en lasten	0	3	3	3
Nettoresultaat	197	-245	-218	-379
<i>Genormaliseerd resultaat</i>	<i>634</i>	<i>-245</i>	<i>-218</i>	<i>-379</i>

Bovenstaand overzicht geeft de begroting weer voor de komende 3 jaar. Er is geen sprake van majeure investeringen de komende jaren.

Het overzicht laat de komende jaren negatieve resultaten zien. Zoals onder de inzet aangegeven is dit een bewuste keuze van het bestuur. Afgelopen jaren is het vermogen van de organisatie opgebouwd waardoor de financiële buffers ruim zijn. Er is financiële ruimte beschikbaar om extra te investeren in het onderwijs. In de begroting is gekozen voor een geleidelijke afbouw

van de buffers door op een langere termijn te investeren in extra personeel. Er zijn echter altijd ontwikkelingen die hier verandering in kunnen brengen. Afgelopen jaren zijn incidentele meevallers gerealiseerd vanuit onder andere PGB's en BWGS. Hierdoor kunnen de resultaten meevallen. Verder wordt in 2023 een vereenvoudiging van de bekostiging verwacht. Omdat de GGL component dan uit de bekostiging verdwijnt is het effect voor onze Stichting hoogstwaarschijnlijk positief.

10.3.4 Balans – begroting

ACTIVA	Ultimo 2020 x € 1.000	Ultimo 2021 x € 1.000	Ultimo 2022 x € 1.000	Ultimo 2023 x € 1.000
Materiële vaste activa	1.500	1.631	1.774	1.743
Financiële vaste activa	25	24	24	24
<i>Totaal vaste activa</i>	<i>1.525</i>	<i>1.655</i>	<i>1.798</i>	<i>1.767</i>
Vorderingen	937	678	678	678
Liquide middelen	4.991	4.205	3.862	3.444
<i>Totaal vlottende activa</i>	<i>5.928</i>	<i>4.882</i>	<i>4.539</i>	<i>4.121</i>
Totaal activa	7.453	6.537	6.338	5.889

PASSIVA	Ultimo 2020 x € 1.000	Ultimo 2021 x € 1.000	Ultimo 2022 x € 1.000	Ultimo 2023 x € 1.000
Algemene reserve	4.651	4.155	3.929	3.542
Best. reserve publiek	17	48	48	48
Best. reserve privaats	252	255	263	271
<i>Eigen vermogen</i>	<i>4.920</i>	<i>4.458</i>	<i>4.240</i>	<i>3.862</i>
Voorzieningen	1.069	839	857	787
Langlopende schulden	0	-	-	-
Kortlopende schulden	1.464	1.240	1.240	1.240
Totaal passiva	7.453	6.537	6.338	5.889

Bovenstaande tabel toont de balans over 2020 en de jaren hierop volgend. De balans van 2020 is gebaseerd op de werkelijke cijfers. De waarden vanaf 2021 zijn echter berekend op basis van een voorlopige inschatting ten tijde van de begroting in het najaar 2020. Hierdoor kunnen er onlogische afwijkingen ontstaan, de langere termijn ontwikkeling is echter wel inzichtelijk.

Op het balansoverzicht is zichtbaar dat de materiële vaste activa de komende jaren toe zullen nemen. De belangrijkste investeringen zijn in de meerjarenbegroting toegelicht. Op langere termijn is rekening gehouden met een stelpost van gemiddelde uitgaven.

Door de huidige begrote resultaten zal het eigen vermogen zich overeenkomstig ontwikkelen. De voorziening groot onderhoud laat een wisselend verloop zien door de geplande onttrekkingen de komende jaren.

10.4 Financiële

positie

10.4.1 Kengetallen

Met behulp van een aantal kengetallen kan een verdere beoordeling worden gegeven van de financiële gezondheid van de organisatie. Naast de waarden zoals deze gelden voor 2019 en 2020, worden tevens de begrote waarden getoond. De norm geeft de algemene adviesnorm weer.

Kengetal	Norm	2019	2020	2021	2022	2023
Liquiditeit	2,00	4,57	4,05	3,94	3,66	3,32
Solvabiliteit	0,50	0,69	0,66	1,94	1,66	1,32
Rentabiliteit	n.v.t.	3,82%	1,38%	-1,75%	-1,54%	-2,69%
Huisvestingsratio	<10%	4,77%	4,72%	4,66%	4,58%	4,56%
Weerstandsvermogen (bestuursniveau)	15%	25,36%	25,77%	20,84%	17,94%	15,50%
Weerstandsvermogen (schoolniveau)	15%	25,27%	24,10%	19,18%	16,24%	13,72%
Publiek vermogen t.o.v. signaleringswaarde	<1	2,24	2,14	1,84	1,63	1,48

De *liquiditeit* en de *solvabiliteit* blijven over de afgelopen jaren vrij stabiel en voldoen ruim aan de gestelde adviesnormen. De school kan dus zowel op de korte als de lange termijn aan de verplichtingen voldoen.

De *rentabiliteit* is nu twee jaar positief. De rentabiliteit is in een ideale situatie nul. Echter, gezien onze vermogenspositief wordt komende jaren gestuurd op een negatieve rentabiliteit. Het is hierbij wel zaak om de verhouding tussen de rentabiliteit en de buffers goed te monitoren.

De *huisvestingsratio* laat zien of er niet teveel publiek geld weglekt aan huisvesting. Dit is niet het geval aangezien de maximale norm van 10% niet wordt overschreden. Onderdeel van deze ratio is ook de dotatie aan het groot onderhoud.

Het minimale *weerstandvermogen* wordt gebruikt om vermogen beschikbaar te houden voor het opvangen van financiële calamiteiten. De standaard adviesnorm bedraagt 15%. Hoewel de ervaring is dat deze standaard norm vrij ruim bepaald is, houdt onze organisatie ook deze minimale norm aan. Reden is dat binnen het speciaal onderwijs de bekostiging sterker kan fluctueren en derhalve de financiële risico's groter kunnen zijn.

De *signaleringswaarde* is geïntroduceerd om mogelijk bovenmatig vermogen aan te tonen. Indien de waarde boven de 1 ligt kan dit duiden op het aanhouden van teveel vermogen. Uiteraard kunnen er redenen zijn om meer vermogen aan te houden. In de volgende paragraaf wordt hier verder op ingegaan aangezien de signaleringswaarde afzonderlijk dient te worden toegelicht.

10.4.2 Signaleringswaarde

In voorgaande alinea blijkt dat de signaleringswaarde in beginsel boven de maximale waarde ligt. Onze stichting houdt gelden aan om de eventuele risico's te kunnen ondervangen. Hiervoor houdt de organisatie een gespecificeerde buffer aan. Deze buffer bestaat uit een inschatting wat nodig is aan vermogen om de continuïteit van de organisatie niet in gevaar te brengen. De signaleringswaarde laat in eerste instantie zien dat er circa 2,5 miljoen meer vermogen beschikbaar is dan nodig lijkt. Er zijn een aantal ontwikkelingen te noemen hoe deze middelen de komende jaren besteed worden of waarom de ruimte minder groot is dan het lijkt:

- Er is een vordering opgenomen aan het ministerie van OCW vanwege een onregelmatig betaalpatroon van de bekostiging. Door de toekomstige vereenvoudiging van de bekostiging vervalt deze vordering en zal in mindering worden gebracht op het eigen vermogen. Deze vordering betreft in 2020 een bedrag van 635.000 euro;
- Voor 2023 dient de voorziening groot onderhoud te worden omgezet naar een nieuwe systematiek. Dit zal tot gevolg hebben dat er naar alle waarschijnlijkheid een hogere stand van de voorziening benodigd is (wat ten kosten gaat van het eigen vermogen). De omvang is nog niet exact bekend maar kan substantieel zijn;
- De organisatie spaart voor een toekomstige investering. Komende jaren worden diverse uitgaven verwacht voor de uitbreiding van huisvesting. Dit betreft uitbreidingen die binnen het publiek vermogen zijn toegestaan en tevens uitbreiding van de investeris. Totaal gaat het om circa 300.000 euro.
- In de begroting is inzichtelijk dat er reeds aandacht is voor het huidige hoge vermogen. Er wordt reeds substantieel negatief begroot wat zorgt voor een lager weerstandsvermogen en daarmee een eigen vermogen die dichterbij de signaleringswaarde komt te liggen.

10.4.3 Reservepositie

Uit de voorgaande paragrafen is reeds gebleken dat de vermogenspositie van de organisatie ruim is. Het bestuur is hiervan op de hoogte en stuurt komende jaren op een vermindering van het vermogen door investeringen te doen ten gunste van het onderwijs. Dit betreft zowel personele als materiële uitgaven.

11 HUISVESTING

11.1 Historie voor huidige situatie

In de regio Randstad is bij het begin op twee plaatsen gestart met het speciaal onderwijs. De Wijngaard startte in Barendrecht (1986) en de ds. N.H. Beversluisschool in Gouda (1989). Dit betrof in beide plaatsen een kernschool voor MLK, een afdeling voor ZMLK en een afdeling voor VSO-MLK. In 1991 kwam daar in Barendrecht ook nog een LOM-school bij (De Akker). Met de komst van de Wet op het primair onderwijs in 1998 gingen MLK en LOM verder onder een nieuwe naam: Speciaal Basisonderwijs (SBO). En toen ontstond ook de mogelijkheid om leerlingen toe te laten in de kleuterleeftijd. Het zou nog tot 2007 duren voor de afdeling voor ZMLK een zelfstandige school werd, zowel in Barendrecht (De Rank) als in Gouda (De Samuelschool).

In Barendrecht is al in 1998 het plan geboren om, nu in feite twee SBO-scholen in dezelfde plaats stonden, een school te verplaatsen naar het oostelijke deel van het voedingsgebied. Door slopende procedures en onduidelijke regelgeving kon dit uiteindelijk pas in 2011 worden gerealiseerd. De locatie in Sliedrecht is tot stand gekomen volgens een voor het primair onderwijs uniek concept. Het reformatorische samenwerkingsverband Weer Samen Naar School is eigenaar van het gebouw, de gemeente Sliedrecht hevelt de inkomsten die de gemeente krijgt voor onze leerlingen over naar het samenwerkingsverband. Wat de situatie in Sliedrecht nog unieker maakt is dat de nieuwe school is gebouwd in combinatie met de Boazkerk van de Gereformeerde Gemeente. Op verschillende manieren wordt samengewerkt en worden waar mogelijk kosten bespaard. In 2013 startte in Sliedrecht ook een nevenvestiging van De Rank voor ZMLK. Omdat het dus dertien jaar duurde voor De Akker daadwerkelijk kon verhuizen naar Sliedrecht, is in de tussentijd een nevenvestiging van De Akker in Werkendam van de grond gekomen. Eerst was de gedachte dat dit tijdelijk zou zijn, maar inmiddels heeft deze locatie zijn bestaansrecht bewezen.

De Wijngaard is in 2011 verhuisd naar het voormalige schoolgebouw van De Akker aan de Petrus Camperstraat in Barendrecht. Om dit mogelijk te maken moest het gebouw wel worden uitgebreid. Dit is gedaan door een verbinding te bouwen tussen ons schoolgebouw en de naast ons gelegen Schaepmanschool. Het nieuwe gedeelte zijn we samen gaan gebruiken. Vanwege de groei van De Wijngaard hebben wij geleidelijk steeds meer hiervan in gebruik gekregen, totdat de hele nieuwbouw door ons in gebruik is genomen.

In Werkendam is in 2019, na jarenlang in noodgebouwen te hebben verkeerd, door de gemeente een geschikte en ruime locatie beschikbaar gesteld aan onze school.

In Gouda is na verloop van jaren ook de Samuelschool een zelfstandige school geworden en paste deze ook niet langer samen met het SBO in één gebouw. Maar ook dit tweede gebouw was niet toereikend. In 2015 heeft de gemeente een extra schoolgebouw in bruikleen gegeven. De stichting heeft het gebouw bewust niet zelf juridisch in eigendom genomen omdat de lasten voor de huisvesting en met name voor het onderhoud daarvan te zwaar gevonden worden. De extra locatie was echter nodig vanwege de groei van het aantal groepen voor ZML en vanwege de groei van het aantal groepen voor SO Gedrag.

11.2 Verslagjaar 2020

In Barendrecht is de situatie van de huisvesting voor onze beide scholen steeds nijpender geworden door de groei van het aantal leerlingen en ook door de toegenomen complexiteit van de leerlingen. De Rank heeft ook formeel recht op veel meer m2. Na een lange tijd van onderzoek heeft de gemeenteraad positief beslist over het plan om De Rank en De Wijngaard, samen met instellingen voor jeugdzorg en een praktijk voor fysiotherapie, te huisvesten in een leegkomend schoolgebouw voor MBO. Dit biedt op redelijk termijn (van 1 a 2 jaar) veel perspectief voor onze scholen.

In Sliedrecht is de situatie ook steeds nijpender geworden door de groei van De Akker en van De Rank. Het samenwerkingsverband Weer Samen Naar School, eigenaar van dit schoolgebouw, heeft daarom het besluit genomen om een derde bouwlaag te realiseren. In 2021 zal deze uitbreiding gerealiseerd worden.

In Gouda is het gebouw van de ds. N.H. Beversluisschool afgeschreven en staat deze op het plan voor nieuwbouw. Even leek het zelfs met voorrang ingepland te worden, maar dit bleek niet haalbaar, met name omdat er nu geen geschikte locatie voorhanden is. Het plan is dat op de termijn van 5 – 10 jaar nieuwbouw gerealiseerd wordt. Daarbij heeft het bestuur als eis neergelegd dat deze nieuwbouw geschikt moet zijn voor het integreren van het SBO en het onderwijs aan leerlingen met gedragsproblemen. Deze leerlingen krijgen nu onderwijs op de 2^e locatie van de Samuelschool. Omdat we er op rekenen dat we nog de nodige jaren moeten overbruggen wordt het achterstallige onderhoud van de ds. N.H. Beversluisschool nu met voorrang ter hand genomen.

12 JAARVERSLAG (G)MR 2020

12.1 Inleiding

De positie van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) is in 2019 sterk gewijzigd. Tot 1 augustus was er namelijk een GMR in Gouda en een GMR voor de regio Barendrecht en was het een optelsom van de MR'en. Vanaf 1 augustus is er een nieuwe stichting en hebben we een GMR van 6 leden, gekozen door de MR'en.

De GMR bestaat uit de volgende leden:

Wouter den Breems, ouder, Beversluisschool Gouda
Jan Willem Molenaar, ouder, Wijngaard Barendrecht
Robert Pors, ouder, Rank Barendrecht
Marian Stolk, personeel, De Akker Sliedrecht
Leonard Joesse, personeel, Rank Barendrecht
Helene Kasbergen, personeel, Samuelschool Gouda

12.2 Vergaderingen GMR

Het afgelopen jaar zijn er 2 GMR vergaderingen geweest.

- Vergadering 30-01-2020
Op deze vergadering is er ingestemd met de begroting 2020. Tevens is er akkoord gegeven op het WKR-beleid door de personeelsgeleding van de GMR.
- Vergadering 15-06-2020
Binnen de stichting zijn er, met behulp van de VGS, nieuwe personeel beleidsdocumenten gemaakt. Deze beleidsdocumenten zijn voorgelegd aan de GMR en besproken op de vergadering. De GMR gaat akkoord met de beleidsdocumenten

12.3 Betrokkenheid GMR wervingsproces directeur-bestuurder

In het afgelopen jaar is de sollicitatieprocedure geweest voor het werven van een nieuwe directeur-bestuurder en directeur van De Rank. Twee personeelsleden vanuit de GMR hebben een adviserende rol binnen de sollicitatiecommissie gehad.

12.4 Schooltijden scholen Gouda

Per 1 augustus 2020 zijn de schooltijden van de Samuelschool (ZML en Cluster 4) en de Beversluisschool gewijzigd. Op De Akker, De Rank en De Wijngaard werd er al gewerkt met nieuwe schooltijden. Voor de scholen in Gouda is er ook voor gekozen om op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag tot half 3 les te hebben. De MR'en van Gouda en een gedeelte van de GRM zijn betrokken geweest bij dit besluit en hebben er ook mee ingestemd.

13 BIJLAGE 1 VERANTWOORDING BESTEDING PRESTATIEBOX

In 2012 is er een zogenaamd bestuursakkoord gesloten tussen de overheid en de PO-raad. Wij ontvangen voor de realisering van de ambities uit dit akkoord middelen onder de noemer van "prestatiebox".

Een aantal ambities uit dit akkoord komt overeen met het reeds gekozen beleid. Hoofdlijnen daarin zijn het werken aan goede resultaten en de invoering van de gesprekkencyclus.

Hieronder worden de in ons beleid passende ambities uit het hoofdlijnenakkoord genoemd en kort beschreven. Daarbij hanteren we de nummering en de volgorde uit het akkoord.

13.1 Ambities gericht op opbrengstgericht werken

13.1.1 Ambitie 2: Scholen werken opbrengstgericht

In het S(B)O werken wij al jaren aan het monitoren van de resultaten van de leerlingen en, de laatste tijd, van de resultaten van de groepen. Het ontwikkelingsperspectief is daarbij leidend. Er worden nu ook resultaatgesprekken gevoerd met de groepsleiding waarbij wij als norm het criterium hanteren, dat bij tenminste 80% van de leerlingen een vordering gerealiseerd moet zijn conform het ontwikkelingsperspectief.

In het SO hebben wij bewust gekozen voor het invoeren van de leerlijnen en het daarop inschalen van de leerlingen. Met behulp van eisen behorend bij een leerroute wordt gecheckt of een leerling op niveau van de leerroute ontwikkelt. We werken nu met een cyclus Handelings- en Opbrengstgericht Werken (HOGW) op alle niveaus: leerling, groep en school.

13.1.2 Ambitie 7: Scholen maken hun opbrengsten transparant

In het jaarverslag publiceren wij al jaren de resultaten. Zijn er nieuwe ontwikkelingen, dan spelen we daar snel op in.

13.2 Ambities gericht op professionalisering

13.2.1 Ambitie 8: De bekwaamheid van leraren in afstemmen op verschillen in de klas is op orde

Dit is juist één van de verworvenheden van het Speciaal (basis)onderwijs. Gezien de resultaten binnen het S(B)O is hier naar onze mening dan ook zeker sprake van. Er wordt voortdurend gezocht naar kennis, middelen en materialen om de leerlingen een stapje verder te helpen.

Op de vier S(B)O-locaties is een meerjarige scholingscursus HGW gevolgd waarbij afstemming op de mogelijkheden van de leerlingen een centraal thema was en deze afstemming vastgelegd en verantwoord wordt in de groepsplannen die meerdere keren per jaar worden opgesteld.

In het (V)SO is de invoering van het werken met leerlijnen een grote innovatie. De doelgroepen MG en ZMOLK zijn een speerpunt. Verschillende collega's volgen scholingen hiervoor.

Onder deze ambitie scharen wij de professionalisering van ons ondersteunend personeel, dat op onze speciale scholen een belangrijk aandeel levert in de kwaliteit van het onderwijs. Zo nemen nu een 10-tal collega's deel aan een opleiding AD-pep (pedagogisch education professional, niveau 5 opleiding). Daarnaast willen we dat alle locaties opleidingsscholen worden.

13.2.2 Ambitie 9: De bekwaamheid van leraren mbt opbrengstgericht werken is op orde

Dit sluit sterk aan bij de focus op ontwikkelingsperspectieven (S(B)O) en de inschaling van leerlingen op leerlijnen (SO). Wij hebben dit verweven met ambitie 11. Elke werkperiode wordt afgesloten met een evaluatie en een beoordeling van het groepsresultaat.

13.2.3 Ambitie 11: Scholen voeren een goed en effectief HRM-beleid

Wij vinden dat ons protocol beoordelen en belonen en de daarin gekozen 2-jarige cyclus van doelstellingengesprek > functioneringsgesprek > beoordelingsgesprek hier nauw bij aansluit. In verband met fusie is er een intensief traject om het gehele personeelsbeleid op elkaar af te stemmen. We voeren dit uit met begeleiding van VGS.

13.2.4 Ambitie 12: Verbetering begeleiding en ondersteuning beginnende leraren

Voor ons is dit een randvoorwaarde. De laatste jaren hebben wij nauwelijks personeel met (veel) ervaring kunnen benoemen. De meeste nieuw benoemden zijn starters. Door interne coaching investeren wij in deze collega's, die overigens binnen het S(B)O vaak reeds een LIO-stage op de school hebben uitgevoerd. Hiervoor zijn afspraken met Hogeschool De Driestar gemaakt. Een startende collega wordt in het eerste jaar dagdelen vrijgeroosterd om een goede start te bevorderen. Alle scholen hebben de ambitie om SAM-school (SAMen opleiden) te worden. S(B)O de Wijngaard was in 2019 de eerste gecertificeerde school. Akker en Rank volgen in 2020

13.2.5 Ambitie 13: Schoolleiders voldoen aan geactualiseerde bekwaamheidseisen

De directieleden hebben aan een zogenaamde “werkplaats leidinggeven” deelgenomen, waarin we in een 1,5 jaar durend proces ons de principes van de professionele cultuur en het daarbij passend leiderschap op een intensieve en persoonsgerichte manier eigen hebben gemaakt. Wij spreken ook onderling de taal die hierbij hoort en kiezen heel bewust voor de doorwerking daarvan binnen ons HRM-beleid.

Als vervolg hierop zijn ook 6 collega’s met leidinggevende taken (intern begeleiders en teamleiders) in deze werkplaats gestapt. Ons beleid is dat in 2021 elke school een geregistreerde schoolleider heeft.

14 Bijlage 2 overzicht giften 2020

Protestantse Kerk Nederland

Anthoniëpolder	100	Oud Alblas	300
Lekkerkerk	927	NN	100
Nieuw-Lekkerland	75		

Hersteld Hervormde Kerk

Barendrecht	100	Schoonrewoerd	100
-------------	-----	---------------	-----

Christelijk Gereformeerde Kerken

Barendrecht	300	Rijnsaterwoude	50
Dordrecht	300	Sliedrecht Bethel	450

Gereformeerde Gemeenten

Alblasserdam	500	Nieuw-Beijerland	500
Aalburg	500	Ouddorp	100
Barendrecht	250	Rotterdam-Centrum	400
Breukelen	50	Rotterdam-IJsselmonde	287
Den Haag/Scheveningen	250	Ridderkerk Slikkerveer	250
Gouda	2255	Sliedrecht	150 + 500
's Gravenzande	25	Spijkenisse	100
Hoogvliet	250	Stolwijk	250
Leerdam	500	Utrecht	500
Leiderdorp	200	Vlaardingen	100
Melissant	50	Waardenburg	100
Mijdrecht	35	NN (GG te E..)	250

Gereformeerde Gemeenten in Nederland

Alblasserdam	400	Gouda	1000
Breukelen	50	H.I.A.	100
Dordrecht	100	Nieuwerkerk ad IJssel	200

Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland

Dordrecht	300	NN	200
Krimpen aan den IJssel	1000	NN	150
		NN	100

Overige giften

NN, bedrijf	500		
-------------	-----	--	--

Op bankafschriften is soms niet aangegeven van welke kerkelijke gemeente/woonplaats de giften komen. Deze staan dan als NN genoteerd.

15 Colofon

Hier worden de belangrijkste contactgegevens van de scholen weergegeven.

Bestuur

Directeur-bestuurders: J.F. Voorthuyzen en M.W. Aarnoudse

Telefoon: 0180-611077

Email: bestuur@speciaalonderwijsbarendrecht.nl

Postadres bestuur: postbus 374, 2990 AJ Barendrecht

Bankrekening: NL55 RABO 0172.4143.34 t.n.v. Stichting Speciaal Onderwijs

Inschrijvingsnummer Kamer van Koophandel: 74826727

ZML De Rank (SO/VSO/MG): Hoofdlocatie - Barendrecht

Directeur: J.F. Voorthuyzen - j.voorthuyzen@speciaalonderwijsbarendrecht.nl

Teamleider SO: mw. A. Keus-den Hartog - a.keus@derankzml.nl

Teamleider VSO: mw. W.J. de Frel-Mudde - j.defrel@derankzml.nl en mw. H.J. Visser-Blok - h.visser@derankzml.nl

Dorpsstraat-oost 3a, 2991 CR Barendrecht

Postadres School: postbus 374, 2990 AJ Barendrecht

Telefoon: 0180-611077

E-mail algemeen: zml.derank@derankzml.nl

Website: www.derankzml.nl

ZML de Rank (SO/MG): Nevenlocatie - Sliedrecht

Teamleider: mw. J. Vogel-Verhage - j.vogel@derankzml.nl

Rondo 321, 3363 LB Sliedrecht

Telefoon: 0184-410100

S(B)O De Wijngaard S(B)O

Directeur: J. Koppelaar - [j.koppelaar@dewijngaardS\(B\)O.nl](mailto:j.koppelaar@dewijngaardS(B)O.nl)

Teamleiders: T.G. Hogendoorn - [t.hogendoorn@dewijngaardS\(B\)O.nl](mailto:t.hogendoorn@dewijngaardS(B)O.nl), J. den Breejen-Loeve - jdenbreejen@dewijngaardsbo.nl en H. van der Giessen - h.vandergiesen@dewijngaardsbo.nl

Petrus Camperstraat 1, 2992 KK Barendrecht

Postadres school: postbus 280, 2990 AG Barendrecht

Telefoon: 0180-615151

E-mail algemeen: [admin@dewijngaardS\(B\)O.nl](mailto:admin@dewijngaardS(B)O.nl)

Website: [www.dewijngaardS\(B\)O.nl](http://www.dewijngaardS(B)O.nl)

S(B)O De Akker: hoofdlocatie - Sliedrecht

Directeur: M.W. Aarnoudse - [m.aarnoudse@S\(B\)Odeakker.nl](mailto:m.aarnoudse@S(B)Odeakker.nl)

Teamleider: F.Noorlander-Kolff - [f.noorlander-kolff@S\(B\)Odeakker.nl](mailto:f.noorlander-kolff@S(B)Odeakker.nl) en M.S. Kok-Baarda - [m.kok@S\(B\)Odeakker.nl](mailto:m.kok@S(B)Odeakker.nl)

Rondo 321, 3363 LB Sliedrecht

Postadres school: Postbus 320, 3360 AH Sliedrecht

Telefoon: 0184-410220

E-mail algemeen: [info@S\(B\)Odeakker.nl](mailto:info@S(B)Odeakker.nl)

Website: [www.S\(B\)Odeakker.nl](http://www.S(B)Odeakker.nl)

S(B)O De Akker: nevenlocatie - Werkendam

Teamleider: M. van Bokhoven - [m.vanbokhoven@S\(B\)Odeakker.nl](mailto:m.vanbokhoven@S(B)Odeakker.nl)

Sportlaan 4a, 4251 GD Werkendam

Telefoon: 0183-502711

E-mail algemeen: [info@S\(B\)Odeakker.nl](mailto:info@S(B)Odeakker.nl)

S(B)O Ds. N.H. Beversluisschool

Teamleiders: A.A. van Braak - aa.van.braak@beversluisschool.nl en M.M. Innemee - mm.innemee@beversluisschool.nl

Hoogenburg 24, 2904 ZR Gouda

Telefoon: 0182-570004

E-mail algemeen: [S\(B\)O@beversluisschool.nl](mailto:S(B)O@beversluisschool.nl)

Website: www.beversluisschool.nl

ZML Samuëlschool (SO/VSO/MG) - Hoofdlocatie

Directeur: K. Kleijer k.kleijer@samuelschoolgouda.nl

Hoofdadres, tevens postadres: Han Hollanderweg 194, 2807 AL Gouda

Telefoon: 0182-686761

E-mail algemeen: zml@samuelschoolgouda.nl

Website: www.samuelschoolgouda.nl

Samuëlschool (SO-gedrag) - nevenlocatie

Directeur-bestuurder: J.F. Voorthuyzen. bestuur@speciaalonderwijsbarendrecht.nl

Teamleider: vacature (interim)

Wilhelmina van Pruisenlaan 409, 2807 MH Gouda

E-mail algemeen: helenekasbergen@samuelschoolgouda.nl

Telefoon: 0182-743007

Website: www.samuelschoolgouda.nl